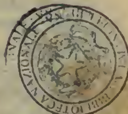
CONSTITVTIONES, ET DECLARATIONES QVAEDAM

APOSTOLICAE

SVPER REFORMATIONE, ET SACRI generalis Tridentini Concilij decretis editę, quæ & ad hanc quoq; Diœcesanam Synodum magnopere pertinere possunt.

NEAPOLI.

Apud Io. de Boy. 1567.

DE AVCTORITATE ET EXECVTIONE Sacrosancti Generalis Concilij Tridentini.

BVLLA S. D. N. D. PII DIVINA PROVIdentia Papæ Quarti super Confirmatione œcumenici generalis Concilij Tridentini.

PIVS EPISCOPVS SERVVS SERVOrum Dei Ad perpetuam Rei Memoriam.

ENEDICTVS Deus, & pater domini nostri IESV CHRISTI pater misericordiarum, & deus totius consolationis: qui respicere dignatus Ecclesiam suam sanctam, tot procellis & tempestatibus agitatam atq; vexatam, & grauius indies laborantem, apto tandem ei subuenit optatoq; remedio. Ad plurimas, & perniciosissimas hæreses extirpandas, ad corrigendos mores, & restituendam ecclesiasticam disciplinam, ad pacem, & concordiam Christiani populi procurandam indictum iampridem in ciuitatem Tridentinam œcumenicum, & generale Concilium a piæ memoriæ Paulo III. predecessore nostro, & sessionibus aliquot habitis cœptum fuerat. Ab eius autem successore Iulio in eandem vrbem reuocatum, post alias sessiones celebratas varijs impedimentis, & difficultatibus obiectis, ne tum quidem peragi potuerat. Itaq; diutius intermissum fuerat, non sine maximo mœrore piorum omnium, cum quotidie magis Ecclesia eiusmodi remedium imploraret. Nos autem post susceptum Sedis Apostolicæ regimen, tam necessarium, ac salutare opus sicut Pastoralis solicitudo monebat: diuinæ misericordiæ fiducia perficere aggressi, adiuti pio studio carissimi in Christo filij nostri Ferdinandi Roman. Imperatoris electi, & aliorum Christianorum Regum rerum publicarum, ac Principum, tandem consecuti sumus; quod nec diurnis nec nocturnis curis elaborare destitimus: quodq; à Patre luminum assidue precati sumus. Cum enim eam in vrbem vndiq; ex Christiani nominis nationibus conuenisset nostris conuocata litteris, & sua etiam ipsorum pietate excitata, Episcoporum, & aliorum insignium Prælatorum maxima, & œcumenico Concilio digna frequentia præter plurimos alios pios, & sacrarum litterarum scientia diuiniq;, & humani Iuris cognitione præstantes viros præsidentibus ipsi Synodo Sedis Apostolicæ Legatis, nobis adeo Concilij liberati fauentibus; vt etiam de rebus Sedi Apostolicæ proprie reseruatis liberum ipsi Concilio arbitrium per litte-

ras ad Legatos nostros scriptas vltro permiserimus quæ de sacramentis, & alijs rebus quæ quidem necessariæ visæ sint, tractanda deffinienda, & statuenda restabant ad confutandas hæreses, ad tollendos abusus, & emendandos mores: à sacrosancta Synodo summa libertate diligentiaq; tractata, & accurate, ac mature admodum deffinita, explicata, statuta sunt. Quibus rebus perfectis Concilium tanta omnium qui illi interfuerunt concordia peractum fuit, vt consensum eum plane a Domino effectũ fuisse constiterit, idq; in nostris atq; omnium oculis valde mirabile fuerit. Pro quo tam singulari dei munere supplicationes statim in Alma hac Vrbe indiximus quæ magna Cleri & populi pietate celebratæ fuerunt laudesq; & gratias diuinæ maiestati merito persoluendas curauimus, cum eiusmodi Concilij exitus spem magnam, & prope certam attulerit fore, vt maiores indies fructus ad Ecclesiam ex ipsius decretis constitutionibusq; perueniant. Cum autem ipsa sancta Synodus pro sua erga Sedem apostol. reuerentia antiquorum etiam Conciliorum vestigijs inhærens, decretorum suorum omnium quæ nostro, & prædecessorum nostrorum tempore facta sunt confirmationem à nobis petierit decreto de ea re in publica sessione facto nos ex Legatorum litteris prius, deinde post reditum eorum ex ijs quæ Synodi nomine diligenter retulerunt postulatione ipsius Synodi cognita, habita super hac re, cum venerabilibus fratribus nostris Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus deliberatione matura, Sanctiq; Spiritus imprimis auxilio inuocato, cum ea decreta omnia Catholica & populo Christiano vtilia, ac salutaria esse cognouissemus ad dei omnipotentis laudem de eorundem fratrum nostrorum consilio, & aßensu in Consistorio nostro secreto illa omnia, & singula auctoritate apostolica bodie confirmauimus; & ab omnibus Christifidelibus suscipienda, ac seruanda esse decreuimus: sicut harum quoq; litterarum tenore ad clariorem omnium notitiam confirmamus, & suscipi obseruariq; decernimus. Mandamus autem in virtute sanctæ obedientiæ, & sub pœnis à sacris Canonibus constitutis alijsq; grauioribus, etiam priuationis arbitrio nostro infligendis; vniuersis, & singulis venerabilibus fratribus nostris, Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & alijs quibusuis ecclesiarum Prælatis, cuiuscunq; status, gradus, ordinis & dignitatis sint, etiam si Cardinalatus honore prefulgeant, vt eadem decreta, & statuta in ecclesiis suis, Ciuitatibus, & diœcesibus, in iudicio, & extra iudicium diligenter obseruent, & à subditis quisq; suis ad quos quomodolibet pertinent inuiolabiliter faciant obseruari, cõtradictores quoslibet, & contumaces per sententias, censuras, & pœnas ecclesiasticas, etiam in ipsis decretis contentas, appellatione postposita compescendo: inuocato etiam, si opus fuerit Brachij sæcularis auxilio. Ipsum vero carissimum filium nostrũ Imperatorem electum cæterosq; Reges, respublicas, ac Principes Christianos monemus, & per viscera misericordiæ domini nostri Iesu Christi obtestamur, vt qua pietate Concilio per Oratores suos affuerunt, eadem pietate, ac pari studio diuini honoris, & populorum suorum salutis causa pro sedis quoq;

Apostolicæ, & sacræ Synodi reuerentia ad eiusdem concilij exequenda, & obseruanda decreta Prælatis, cum opus fuerit auxilio, & fauore suo adsint, neq; aduersantes sanæ, ac salutari concilij doctrinæ opiniones à populis ditionis suæ recipi permittant, sed eas penitus interdicant. Ad vitandum præterea peruersionem, & confusionem quæ oriri posset si vnicuiq; liceret prout ei liberet in decreta Concilij commentarios, & interpretationes suas edere; Apostolica auctoritate inhibemus omnibus, tam ecclesiasticis personis cuiuscunq; sint ordinis, conditionis, & gradus; quàm laicis quocunq; honore, ac potestate præditis, Prælatis quidem sub interdicti ingressus Ecclesiæ, alijs vero quicunq; fuerint sub excommunicationis latæ sententiæ pœnis, ne quis sine auctoritate nostra audeat vllos commentarios, glossas, annotationes, scholia, vllumue omnino interpretationis genus super ipsius concilij decretis quocunq; modo edere, aut quicquam quocunq; nomine, etiam sub prætextu maioris decretorum corroborationis, aut executionis aliouè quesito colore statuere. Sicui vero in eis aliquid obscurius dictum, & statutũ fuisse, eãq; ob causam interpretatione, aut decisione aliqua egere uisũ fuerit, ascendat ad locum quem dominus elegit, ad Sedem videlicet Apostolicam omnium fidelium magistram, cuius auctoritatem, etiam ipsa sancta Synodus, tam reuerenter agnouit. Nos enim difficultates, & controuersias si quæ ex eis decretis ortæ fuerint, nobis declarandas, & decidendas quemadmodum ipsa quoq; S. Synodus decreuit, reseruamus, parati; sicut ea de nobis meritò confisa est, omnium Prouinciarum necessitatibus, ea ratione quæ commodior nobis visa fuerit, prouidere. Decernentes nihilominus irritum, & inane si secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attemptari. Vt hæc autem ad omninum notitiam perueniant, neue quis excusatione ignorationis vti possit. Volumus, & mandamus, vt hæ litteræ per aliquos curiæ nostræ Cursores in Basilica vaticana principis Aapostolorum, & in Ecclesia Lateraneñ. tunc cum in eis populus, vt missarum solemnibus intersit congregari solet palàm, & clara voce recitentur, & postquam recitatæ fuerint ad valuas earũ Ecclesiarum Itemq; Cancellariȩ Apostolicȩ, & in loco solito Campi Floræ affigantur ibiq;, vt legi, & omnibus innotescere possint aliquantis perrelinquantur. Cum autem inde amouebuntur relictis de more ibidem exemplis, in Alma vrbe ad impressionem tradantur quò commodius per Christiani nominis Prouincias, & Regna diuulgari possint. Transumptis quoq; earum quȩ manu alicuius publici Notarij scripta sub scriptaue, & sigillo, ac subscriptione alicuius personæ in dignitadc ecclesiastica constitutæ munita fuerint, fidem sine Vlla dubitatione haberi mandamus, atq; decernimus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrȩ confirmationis, monitionis, inhibitionis, reseruationis, voluntatis mandatorum & decretorum, infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare prȩsumpserit indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Dat. Romæ Apud Sanctum Petrũ

Anno incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Sexagesimo Tertio. Septimo Kl. Februarij. Pontific. Nostri Anno Quinto.

✠ Ego Pius Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.

Locus Sigilli

† *Ego F. Car. Pisanus Episcopus Ostiensis Decanus.*
† *Ego Fed. Card. Cæsius Episcopus Portuensis.*
† *Ego Io. Card. Moronus Eps Tusculañ.*
† *Ego A. Card. Farnesius Vicecan. Episcopus Sab.*
†
†
† *Ego R. Car. S. Angeli Maior pœniteñ.*
†
†
†
† *Ego Io. Cardinalis S. Vitalis.*
† *Ego Io. Michael Card. Saracenus.*
†
† *Ego Io. B. Cicad. Card. S. Clem. ss.*
† *Ego Scipio Cardin Pisarum.*
† *Ego Io. Cardinalis Reomanus.*
† *Ego F. M. G. Card. Alexandrinus.*
† *Ego Clemens Card. Aræceli.*
† *Ego Ia. Card. Sabellus.*

†
†
† *Ego B. Cardinalis Saluiatus.*
† *Ego Ph. Card. Aburd.*
† *Ego Lud. Card. Simoneta.*
†
†
† *Ego F. Car. Paciecus, y de to.*
† *Ego M. A. Card. Amulius.*
† *Ego Io. Franc. Card. de Gamb.*
† *Ego Carolus Card. Borromeus.*
† *Ego M. S. Card. Const.*
† *Ego Alph. Card. Gesualdus.*
† *Ego Hip. Cardinalis Ferrar.*
† *Ego Franciscus Card. Gonzaga.*
†
† *Ego Gui. Asc. Diac. Car. Cam.*
† *Ego Vitellotius Car. Vitellius.*
†
†
†
†

Ant. Florebellus Lauellinus.
H. Cumyn.

BVLLA S. D. N. D. PII DIVINA PROVIdentia Papæ quarti super declaratione temporis ad obseruan. Decreta sacri œcumenici,& generalis Concilij Tridentini.

PIVS Episcopus Seruus Seruorum Dei, Ad perpetuam Rei memoriam.

Icut ad sacrorum Conciliorum decreta ac Canones, auctoritas atq; confirmatio Apostolicæ Sedis, & debet, & solet accedere, Ita si qua super eis exorta sit dubitatio, eiusdem sedis iudicio, & declaratione tollenda est. Ad aures nostras peruenit multos esse qui dubitent ex quo tempore cœperint decreta sacri generalis Concilij Tridentini ad reformationem, & ius positiuum duntaxat spectantia eos ad quos pertinet obligare, illa præsertim quæ tempora certa præstituunt ad prouinciales diœcesanasq; Synodos celebrandas, ad sacros ordines suscipiendos, ad Religionem profitendam, ad parrochiales Ecclesias aliaq; beneficia ecclesiastica quæ eiusdem Concilij decretis retineri probibitum sint resignanda, & ad complures res huiusmodi exequendas, ac alias omnes ad prædictam reformationem iusque positiuum tantum spectantes; quæ obseruari aut euitari debeant. Nos itaq; vt omnis controuersia dubitatioq; tollatur. Motu proprio eam rem prout rationi iuri, & æquitati conuenire censuimus, duximus declarandam: Nam etsi ipsius Concilij decreta etiam de venerabilium fratrum nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium consilio, & assensu in Consistorio nostro Secreto confirmata à nobis fuerunt sub finem Mensis Ianuarij, & ab eo etiam tempore apud hanc Sanctam Sedem obseruari cęperunt, quia tamen non parum temporis in eis Romæ diligenter emendáteq; imprimendis necessario consumptum fuit, & iure etiam communi sancitum est, vt Constitutiones nouæ vim non nisi post certum tempus obtineant, æquum nobis, & iustũ visum est, prædicta decreta omnia ad dictam reformationem iusq; positiuum duntaxat spectantia a Kl. Maij proxime præteriti omnes obligare cæpisse, neque post eam diem excusationem cuiusquam, quod ea ignorauerit, admittendam: atque ita apostolica auctoritate declaramus, ac definimus, & ab omnibus iudicari debere mandamus, atq: statuimus. Decernentes irritum, & inane, si quid secus a quoquam quacunq; dignitate auctoritate, & potestе prædito contigerit iudicari. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, alijsq; in contrarium facientibus quibuscunque. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc pagi

nam nostræ declarationis, definitionis, mandati, statuti, & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicę Millesimo Quingentesimo Sexagesimo quarto. quintodecimo Kl. Augusti. Pont. Nostri Anno Quinto.

Fed. Card. Cæsius.

Cæ. Glorierius.

H. Cumyn.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

ANNO à Natiuitate Domini Millesimo Quingentesimo Sexagesimo Quarto in dictione septima, die vero vigesima mensis Iulij, Pontificatus sanctissimi in Christo patris, & Domini nostri Domini Pij diuina prouidentia Papæ quarti, Anno quinto. Retroscriptæ literæ affixæ lectæ, & publicatæ fuerunt in valuis Basilicarum Principis Apostolorum de Vrbe, & sancti Ioannis Lateraneñ. Necnon Cancellariæ apostolicæ, & in Acie Campi Floris, per Nos Iacobum Carra. Et Iulium Parinum prælibati S. D. N. Papæ Cursores.

Antonius Clerici Magister Cursorum.

MOTVS PROPRIVS S. D. N. D. PII DIVINA prouidentia Papæ iiij. per quem deputantur octo Reuerendiss. Cardinales, qui faciant obseruare reformationes ab ipso editas, necnon decreta sacri, œcumenici, generalis Concilij Tridentini.

PIVS PAPA IIII.

Motu proprio &c. Aliàs nos nonnullas Constitutiones, & ordinationes, reformationem maioris pœnitentiarij, ac sacræ pœnitentiariæ nostræ, ac Vicarij nostri, ac eius officij, necnon Camerarij, & Cameræ apostolicæ, ac illius causarum Auditoris, necnon palatij Apostolici causarum Auditorum ac Gubernatoris, & Capitolinæ Curiarum, & contradictarum, aliorumq; almæ Vrbis nostræ, ac Ro. Curiæ Tribunalium, & officiorum concernentes, edidimus: quæ tamen (vt intelleximus) ab eorundem officiorum

ciorum, & Tribunalium præfectis, ac officialibus minus diligenter obseruantur. Cum autem enixæ nostræ voluntatis sit, vt illa, & pariter decreta sacri Concilij Tridentini; in his, quæ ad eorum officia spectant, ab eisdem omnino obseruentur, Nos propterea considerantes, parum esse; iura condere, nisi sint, qui ea executioni demandari faciant, & in præmissis, prout ex debito pastoralis officij nobis (meritis licet imparibus) iniuncti obligamur, salubriter, & vtiliter prouidere, præfatasq; constitutiones, & ordinationes, ac decreta Concilij, quas, & quæ hic haberi volumus pro expressis, inuiolabiliter obseruari volẽtes: Ven. fratri nostro Ioanni episcopo Tusculañ. Morono, Io. Michaeli S. Anastasiæ Saraceno, ac Io. Baptistæ S. Clementis Cicadæ, necnon Michaeli S. Sabinæ Alexandrino, Clemẽti S. Mariæ in Aracæli, & Ludouico S. Cyriaci in Thermis Simonetæ, ac Carolo S. Martini in Montibus Borromeo presbyteris, necnon Vitellotio S. Mariæ in porticu Vitellio nuncupatis, titulorum, Diacono, Cardinalibus, committimus, & mãdamus: quatenus ipsi, seu eorum maior pars; coniunctim, vel diuisim, eorũ arbitrio, etiã tanquam executores dictarum literarũ, constitutionum, & decretorum prædictorum, constitutiones, & ordinationes, ac decreta præfata, iuxta tenores eorum, ac literarum desuper confectarum, per quoscunq; Pœnitentiariæ, Vicariæ. & Cameræ, ac Rotæ curiarum, ac Tribunalium prædictorum iudices, & officiales, sub excommunicationis latæ sententiæ, ac priuationis officiorum, et alijs eisdem Cardinalibus bene visis, etiam pecuniarum; eo ipso incurreñ pœnis, firmiter obseruari faciant, & cum effectu: nisi, tam in executione dictorum decretorũ Concilij, quam dictarum literarum nostrarum, aliqua dubietas, aut difficultas emerserit: quo casu ad nos referant, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij sæcularis, ac eos, qui literis, & decretis prædictis, & eorundem Cardinalium mandatis non paruerint, ex tunc, prout ex eadem die, & è contra, illorum officijs priuatos, necnon ad illa, & alia Ro. Curiæ officia imposterum obtinenda inhabiles, ac ipsis ab eisdem officijs sic priuatis: illa tanquam per priuationem vacantia à Datario nostro vendi, & à quibusuis personis idoneis pro pretio conuenienti emi, libere, & licite posse, auctoritate nostra curent, nuncient, decernãt, ac declarent, prout nos harum serie nunciamus, decernimus, & declaramus. Non obstañ. quibusuis constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, ac pœnitentiariæ, & curiarum, necnon tribunalium prædictorum statutis, &c. Et iuramento &c. roboratis, priuilegijs quoq;, indultis, & litteris apostol. illis, ac dictis officialibus, & Tribunalibus sub quibuscunq; tenoribus, & formis, ac cum quibusuis clausulis, & decretis, etiã motu simili &c. & aliás quomodocũq; concessis &c. Quibus omnibus &c. Illorum tenores &c. Hac vice latissime derogamus, eaque aduersus præmissa nullatenus suffragari volumus: Cæterisq; contrarijs quibuscunq;.

Placet Motu proprio. I.

Dat. Romæ apud sanctum Marcum quarto Noñ. Augusti Anno Quinto.

PROROGATIO PRO HABENTIBVS LIcentias percipiendi fructus beneficiorum in absentia, ac de non promouendo ratione studij, ad xxx dies, ac comparendum coram Reuerendissimo Cardinale Vitellio signaturæ gratiæ præsidente, ac S. R. E. Camerario pro iustificatione, & comprobatione gratiæ.

Mnibus innotescat, ijs præsertim qui in Curia Romana præsentes sunt, & quibus licentiæ, aut gratiæ facultatum percipiendi fructus suorum beneficiorum in absentia, ac de non promouendo ratione studij hactenus concessæ fuerunt, qualiter S. D. N. Papa Pius Quartus terminum octo dierum a decimanona Mensis Octobris proximè præsenti eis præfixum, & deinde ad alios octo dies à die vigesimasexta eiusdem mensis prorogatum, nunc de gratia speciali ad alios triginta dies à data præsentium computandos similiter prorogauit peremptoriè et absque spe vlterioris prorogationis ad scilicet comparendum coram Illustriss. & Reuerendiss. Card. Vitellio signaturæ gratiæ præsidente, ac S. R. E. Camerario, & literas, ac facultates huiusmodi quibus vti intendunt, siue manu Sanctitatis suæ fuerint signatæ, siue per signaturam gratiæ, aut officium contradictarum Pœnitentiariæ, aut alias quomodocunq; sint expeditæ eidem Reuerendissimo præsentandum, contenta in eisdem iustificandũ et de eis approbationem obtinendum: De qua quidem iustificatione, & approbatione à tergo earundem literarum manu ipsius Reuerendissimi subscripta, suoque sigillo sigillata apparere debeat, ad hoc vt de cætero illis liberè, & licitè vti possint, & eadem per locorum Ordinarios recipiantur, & admittantur, Alioquin lapsis dictis triginta diebus, vt supra prorogatis, literæ ipsæ quæ modo prædicto approbatæ non reperientur, cuiuscunque tenoris, & efficaciæ existant, omnino viribus careant, & in omnibus, & per omnia inutiles sint, ac si nunquam concessæ fuissent. Dat. Romæ in palatio Apostolico die decima quinta mensis Nouembris Anni. 1564.

F. Dat.

BVLLA S. D. N. PII PAPAE IIII. REVOcatoria priuilegiorum, exemptionum, immunitatum, facultatum, conseruatoriarum, Indultorum, Confessionalium, Maris magni, & aliarum quaruncunq; similium gratiarum, quibuscunq; locis, & personis concessarum, in his, in quibus statutis, & Decretis Sacri Concilij Tridentini contrariantur.

PIVS Episcopus Seruus seruorum dei ad futuram rei memoriam.

N Principis Apostolorum Sede, meritis licet imparibus, diuina dispositione constituti, nihil neq; vniuersali Ecclesiæ, curæ, & solicitudini nostræ commissæ, salubrius, neq; iniuncto nobis apostolicæ seruitutis officio, decenti us præstare possumus, quam quod prouidentiæ nostræ ministerio OEcumenicum Concilium Tridentinum sicut nostris potissimum auspicijs, summaq; sanctorum patrum concordia per Dei misericordiã fœliciter absolutum fuit, Ita per vniuersos qui Christiana pietate censentur vbiq; suscipiatur, & remotis quibuslibet obstaculis ab omnibus æqualiter obseruetur. Cum itaq; in eodem Concilio quam plura salubria, & ad vniuersalem morum reformationem valde vtilia decreta, atq; statuta, maturo præsentium ipsorum examine præcedente sint ædita, quibus multa, atq; diuersa priuilegia, exemptiones, immunitates, dispensationes, facultates, Conseruatoriæ, indulta, & vt vocant Confessionalia, & Mare magnum, & aliæ gratiæ, quæ varijs, tam Cathedralibus etiam Metropolitañ. quam collegiatis Ecclesiis, monasterijs, conuentibus, & alijs religiosis, etiam Fratrum mendicantium Domibus, & ordinibus, Necnon Sancti spiritus in Saxia, Sancti Ioannis Lateraneñ. ac incurabilium de vrbe, Sancti Antonij Viennen. & Sancti Bernardi Iuren. alijsq; Hospitalibus, militijs, eorumq. Capitulis, & conuentibus, ac vniuersitatibus, etiam studiorum generalium collegijs, tam secularibus, quam ecclesiasticis, Confraternitatibus, Societatibus, & tam Principis Apostolorum de vrbe, quam alijs Fabricis, Sanctæ Cruciatæ, alijsq; pijs locis, operibus, necnon Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, Prælatis, Abbatibus, Abbatissis, Prioribus, Præpositis, & alijs ecclesiasticis, tam secularibus, quam diuersorum ordinum, & militiarum regularibus, ac etiam laicis cuiuscunq; dignitatis, & status, ac gradus, & excellentię, ac etiam Ducali, Regia, & Imperiali dignitate fulgentibus vtriusq; sexus per-

sonis. Necnon aliquibus Notarijs, & etiam de latere Legatis, atq; Nuncijs, tam perpetuò, quam ad tempus per plures Rom. Pontifices prædecessores nostros, ac nos, & Sedem apostolicam, eiusq; Legatos hactenus etiam Motu proprio & ex certa scientia, ac de apostolicæ potestatis plenitudine seu etiam Imperatorum, Regum, Ducum, & aliorum Principum contemplatione, & intuitu, etiā de fratrum consilio diuersimode, varijsq; temporibus in genere, vel specie, ex quauis etiam honesta causa concessa, & etiam pluries confirmata, & innouata fuerunt, in plerisq; contrariantur. Nos quibus in primis cordi est, tam sancta, & Ecclesiæ dei saluberrima decreta suos, vt par est, effectus vbiq; consequi, & ab omnibus obedienter obseruari, Priuilegiorum, exemptionum, immunitatum, facultatum, Conseruatoriarum, Indultorum, Confessionalium, Maris Magni, & aliarum gratiarum prædictarum, ac quarumcunq; apostolicarum, & aliarum literarum desuper confectarum, processuumq;, decretorum, & aliorum inde secutorum tenores, ac si de verbo ad verbum insererentur, præsentibus pro sufficienter expressis, & plene insertis habentes. Motu proprio, & ex certa scientia, ac de apostolicæ potestatis plenitudine, quod eadem omnia, & singula Priuilegia, exemptiones, Immunitates, facultates, dispensationes, Conseruatoriæ, indulta, Confessionalia, Mare Magnum, & aliæ gratiæ in his omnibus, & singulis in quibus illa statutis, & decretis Concilij huiusmodi contrariantur, ipso Iure reuocata, caßata, & annullata, ac ad ipsius Concilij terminos, atq; limites reducta sint, & esse censeantur, nec cuiquam aduersus ipsa decreta, & statuta quo minus vbiq;, & apud omnes obseruentur in aliquo suffragari posse, sed ea perinde haberi, & reputari debere, ac si nunquam emanaßent, auctoritate apostolica tenore præsentium declaramus, ac etiam statuimus, & ordinamus. Decernentes nihilominus omnia, & singula quæ vigore Priuilegiorum, exemptionum, immunitatum, & dispensationum, facultatum, conseruatoriarum, indultorum, Cōfessionalium, & aliarum quarūcunq; gratiarum huiusmodi post id tempus, quo Concilium obligare cæpit facta, & gesta quomodolibet fuerūt, et imposterum fient, in hijs, in quibus dicti Cōcilij decretis aduersantur nulla, inualida, & irrita esse, & censeri, ac nemini etiam quantumlibet, vt prefertur qualificato, tam in foro, quod aiunt fori, quā conscientię suffragari posse, & debere. Et ita per quoscunq; locorum ordinarios, aliosq; Iudices, & Commissarios quauis auctoritate fungentes, etiam S. R. E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi facultate, in vtroq; foro iudicari, & debere, ac quicquid secus, à quoquam, quauis auctoritate scienter, vel ignoranter, attemtari contigerit, irritum, & inane decernimus. Non obstantibus præmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, cæterisq; contrarijs quibuscunq;. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ declarationis, statuti, ordinationis, & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare presumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, et

Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingētesimo Sexagesimo Quarto. Tertiodecimo Kl. Martij. Pontificatus Nostri Anno Sexto.

Ca. Glorierius.

P. Episcopus Narnien.

H. Cumyn.

Anno à Natiuitate D. Millesimo Quingentesimo Sexagesimo Quinto, Indictione Sexta: Die vero Vigesimaquarta mensis Februarij. Pontificatus Sanctissimi in Christo patris, & D. Nostri, Domini Pij diuina prouidentia Papæ Quarti Anno eius sexto. Retroscriptę litteræ Apostolicæ affixę, & publicatæ fuerūt in Acie Campi Florę, & valuis Cancellarię Apostolicę, per nos Nicolaum de Matthæis, & Camillum Cherubinum S.D.N. Papę Cursores.

Philibertus Chapuis Magister Cursorum.

DE FIDEI CATHOLICAE PROFESSIONE

Bulla S. D. N.D. Pii diuina prouidentia papæ Quarti, Super Forma Iuramenti professionis Fidei.

PIVS Episcopus Seruus Seruorum Dei Ad perpetuam Rei memoriam.

Niunctum Nobis Apostolicę seruitutis officium requirit vt ea, quæ Dominus Omnipotens ad prouidam Ecclesię suæ directionem, Sanctis Patribus in nomine suo congregatis diuinitus inspirare dignatus est, ad eius laudem, & gloriam incunctāter exequi properemus. Cum itaq; iuxta Concilij Tridentini dispositionem omnes, quos deinceps Cathedralibus, & superioribus Ecclesiis præfici, vel quibus de illarum dignitatibus, Canonicatibus, & alijs quibuscunq; beneficijs ecclesiasticis curam animarum habentibus, prouideri continget, publicam orthodoxæ fidei professionem facere, seq; in Romanæ Ecclesię obedientia permansuros spondere, & iurare teneantur. Nos volentes etiam per quoscunq; quibus de Monasterijs, Conuentibus, Domibus, & alijs quibuscunq; locis regularium quorumcunq; ordinum, etiam Militiarum quocunq; nomine, vel titulo, prouidebitur, idem seruari, & ad hoc, vt vnius eiusdem fidei professio vniformiter ab omnibus exhibeatur, vnicaq; & certa illius forma cunctis innotescat,

nostræ sollicitudinis partes in hoc alicui minime desiderari, formam ipsam pręsentibus annotatam publicari, & vbiq; gentium per eos, ad quos ex decretis ipsius Concilij, & alios pręd ictos spectat, recipi, & obseruari, ac sub pœnis per Concilium ipsum in Contrauenientes latis, iuxta hanc, & non aliam formam, professionem pręd ictam solemniter fieri auctoritate Apostolica tenore pręsentium districte pręcipiendo mandamus, huiusmodi sub tenore. Ego .N. firma fide credo, & profiteor omnia, & singula quę continentur in Symbolo fidei, quo Sancta Romana Ecclesia vtitur, videlicet. Credo in vnum Deum, Patrem omnipotentem, factorem cœli, & terræ, visibilium omnium, & inuisibilium. Et in vnum Dominum Iesum Christum filium Dei vnigenitum. Et ex patre natum, ante omnia sęcula. Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero. Genitum non factum, consubstantialem Patri per quem omnia facta sunt. Qui propter nos homines, & propter nostram salutem descendit de cœlis. Et incarnatus est de Spiritusancto ex Maria virgine, Et homo factus est. Crucifixus etiam pro nobis sub Pōtio Pilato, passus, & sepultus est. Et resurrexit tertia die secundum scripturas. Et ascendit in Cœlum, sedet ad dexteram Patris. Et iterum venturus est cum gloria iudicare viuos, & mortuos, cuius regni non erit finis. Et in Spiritum sanctum, dominum, & viuificantem, qui ex patre, filioq; procedit. Qui cum Patre, & filio simul adoratur, & conglorificatur, qui loquutus est per prophetas. Et vnam Sanctam Catholicam, & Apostolicam Ecclesiam. Confiteor vnum Baptisma in remissionem peccatorum. Et expecto resurrectionem mortuorum. Et vitam venturi seculi. Amen. Apostolicas, & Ecclesiasticas traditiones, reliquasq; eiusdem Ecclesię obseruationes, & constitutiones firmissimè admitto, & amplector. Item Sacram scripturam, iuxta eum sensum, quem tenuit, & tenet Sācta Mater Ecclesia, cuius est iudicare de vero sensu, & interpretatione Sacrarū scripturarum, admitto; nec eam vnquam, nisi iuxta vnanimem consensum Patrum accipiam, & interpretabor. Profiteor quoq; septem esse verè, & propriè sacramenta nouæ legis, à Iesu Christo Domino nostro instituta, atq; ad salutem humani generis, licet non omnia singulis necessaria, scilicet, Baptismum, Confirmationem, Eucharistiam, Pœnitentiam, Extremam vnctionem, Ordinem, & Matrimonium; illaq; gratiam conferre, & ex his Baptismum, Confirmationem, & Ordinem sine sacrilegio reiterari non posse. Receptos quoq;, & approbatos Ecclesię Catholicę ritus in supradictorum omnium sacramentorum solemni administratione recipio, & admitto. Omnia, & singula quæ de peccato originali, & de iustificatione in sacrosancta Tridentina Synodo definita, & declarata fuerunt, amplector, & recipio. Profiteor pariter in Missa offerri Deo verum, proprium, & propitiatorium sacrificium pro viuis, & defunctis, atq; in Sanctissimo Eucharistiæ sacramento esse verè, realiter, & substantialiter corpus, & sanguinem, vna cum anima, & diuinitate Domini Nostri Iesu Christi, fieriq; conuersionem totius substantiæ panis in corpus, & totius substantiæ vini in sanguinem, quam con

uersionem Catholica Ecclesia transubstantiationem appellat. Fateor etiam sub altera tantum specie totum, atq; integrum Christum, verumq; sacramentum sumi. constanter teneo Purgatorium esse, animasq; ibi detentas fidelium suffragijs iuuari: Similiter, & Sanctos, vnà cum Christo regnantes, venerandos, atq; innocandos esse, eosq; orationes Deo pro nobis offerre, atq; eorum Reliquias esse venerandas. Firmiter assero imagines Christi, ac Deiparæ semper Virginis, necnon aliorum Sanctorum habendas, & retinendas esse, atq. eis debitum honorem, ac venerationem impartiendam. Indulgentiarum etiam potestatem a Christo in Ecclesia relictam fuisse, illarumq; vsum Christiano populo maximè salutarem esse affirmo. Sanctam Catholicam, & Apostolicam Romanam Ecclesiam omnium Ecclesiarum matrem, & magistram agnosco. Romanoq; Pontifici beati Petri Apostolorum Principis successori, ac Iesu Christi Vicario, veram obedientiam spondeo, ac iuro. Cætera item omnia à sacris Canonibus, & OEcumenicis Concilijs, ac præcipuè à sacrosancta Tridentina Synodo tradita, definita, & declarata indubitanter recipio, atq; confiteor: simulq; contraria omnia, atq; hæreses quascunque ab Ecclesia damnatas, & reiectas, & anathematizatas, ego pariter dāno, reijcio, & anathematizo. Hanc veram Catholicam fidem, extra quam nemo saluus esse potest, quam in presenti spontè profiteor, & veraciter teneo, eādem integram, & immaculatam vsq; ad extremum vitæ spiritum constantissimè Deo adiuuante, retinere, & confiteri, atq; à meis subditis, seu illis, quorum cura ad me in munere meo spectabit, teneri, doceri, & prædicari, quantum in me erit, curaturum. Ego idem .N. spondeo, voueo, ac iuro: sic me Deus adiuuet, & hæc sancta dei Euangelia. Volumus autem quòd præsentes literæ in Cancellaria nostra Apostolica de more legantur. Et vt omnibus facilius pateant, in eius, Quinterno describantur, ac etiam imprimantur. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ voluntatis, & mandati infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Dat. Romæ Apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, Millesimo Quingentesimo Sexagesimo Quarto. Idibus Nouembris. Pontificatus Nostri Anno Quinto.

Fed. Cardinalis Cæsius.

Cæ. Glorierius.

LEctæ, & publicatæ fuerunt Suprascriptæ literæ Romæ in Cancellaria Apostolica, Anno incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Sexagesimo Quarto, Die vero Sabbati nona mensis Decembris, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris, & Domini Nostri domini Pij Papæ Quarti, Anno Quinto.

BVLLA S. D. N. D. PII DIVINA PROVIdentia Papæ iiij. Super ordinatione Doctorum, & aliorum cuiuscunq; artiũ, & facultatis professorum de cætero obseruanda.

Pius Episcopus, seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam.

N sacrosancta Beati Petri principis apostolorum Cathedra meritis licet imparibus hisce procellosis militantis Ecclesiæ tempestatibus constitutos plurimũ nos oportet esse solicitos, vt Domini gregem curæ nostræ commissum non solum ab apertis rapacium luporum vndequaq; caulis obstrepentium insultibus, sed etiam à magis formidolosis pestiferarum vulpecularum domi latitantium insidijs per prouidum pastoralis officij ministerium; ipso Domino cooperante. præseruemus. ac illis omnes nocendi occasiones, quantum cum Deo possumus, vbilibet auferamus. Cum itaq; iuxta notum Sanctissimi votis oraculum, timor Domini sine quo vera Religio, & Catholicæ fidei puritas nullibi reperitur, sapientiæ sit initium, & qui, vel in scientijs proficere, vel eas alios docere parant, supremum illum sapientiæ parentem, benignumq; largitorem deuoto sane fidei obsequio demereri veraq; sinceræ Religionis pietate sibi conciliare debeant. Idcirco hanc Fidei puritatem scientijs, doctrinisq; quibuslibet tum tradendis, tum addiscendis tanquàm necessariam basim, cõstituere; & ne simplicia nonnullorum adolescentium, res nouas audiendi cupidorum, ingenia in naufragos blandientium hæresum scopulos imprudenter impingat occurre cupientes: Motu proprio, & ex certa scientia nostra, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine; quod deinceps nullus doctor, magister regens, vel alius cuiuscunq; artis, & facultatis professor, siue clericus, siue laicus ac sæcularis, vel cuiusuis ordinis regularis sit, in quibusuis studiorum generalium vniuersitatibus, aut gymnasiis publicis, aut alibi ordinariam, vel extraordinariam lectoris Cathedram aßequi, vel iam obtentam retinere, seu alias, Theologiam Canonicam, vel ciuilem censuram, Medicinam, Philosophiam, Grammaticam, vel alias liberales artes, quibuscunq; Ciuitatibus, Terris, Oppidis, ac locis etiam in Ecclesiis Monasterijs, aut Conuentibus Regularium quorumcunq; publice; vel priuatim quoquomodo profiteri, seu lectiones aliquas in facultatibus huiusmodi habere, vel exercere neq; Doctores ipsi, aut Vniuersitatum, seu Gymnasiorum eorundem rectores, cancellarij, vel alij superiores, sed nec etiam palatini comites, aut alij particulares facultatem eruditos viros ad eosdem gradus promouendi, etiam à

nobis,

nobis, & Apostolica Sede, vel aliàs vndecunq; habentes scholares, tàm laicos, quàm Clericos, & cuiusuis ordinis, regulares, vel alios quoscunq; quantalibet eru ditione præditos ad vllum gradum in eisdem facultatibus suscipiendum recipere, & admittere neq; Doctores, Magistri, & Scholares ad electionem alicuius in rectorem, vel cancellarium vniuersitatis, aut Gymnasii procedere: nec ipsi Scho lares, vel alij quantunlibet docti, & alioqui habiles gradus huiusmodi, vel eorũ aliquem palam, vel priuatim recipere valeant, nisi Doctores videlicet, ac Regen tes, Magistri, & alij professores iam ad cathedras, & lecturas recepti, in Italia infra tres, extra vero illam infra sex menses à die publicationis præsentium computandos, reliqui vero ad cathedras, & alias lecturas ibidem imposterũ assumendi ante illorum receptionem in rectoris, vel aliorum superiorum:

Eligendi autem in rectores, vel cancellarios ante illorum electionem, vel saltem admissionem in Ordinarij loci, vel eius in spiritualibus Vicarij; Ac promouendi Scholares, & alij præfati ante illorum promotionem in eiusdem Ordinarij, seu eius Vicarij, aut Doctorum, aliorumuè promouentium manibus, præuio etiã processu, vel debita informatione quantum eis sufficere videbitur super Religione, Fideq; Catholica, rectorum, cancellariorum, doctorum, lectorum, & promouendorum eorundem per ipsos locorum Ordinarios, vel eorum Vicarios ritè facta præcedente, eandem Catholicam fidem, verbis, iuxtà formæ infrascriptæ te norem conceptis palam, & solemniter profiteri teneantur. Et desuper instrumentum publicum confici, ac de processu, seu informatione, & fidei professione in Priuilegio doctoratus, vel alterius gradus huiusmodi spetialis, ac de verbo ad ver bum mentio, & relatio fieri debeat, auctoritate Apostolica tenore præsentium perpetuò statuimus, & ordinamus: Ac omnibus, & singulis earundem Vniuer sitatum, & Gymnasiorum rectoribus, doctoribus, & alijs superioribus, ac aliàs facultatem doctorandi habentibus, cuiuscunq; status, gradus, ordinis, conditionis, & præeminentię fuerint, etiam si Episcopali, Archiepiscopali, Patriarcha li, vel maiori dignitate, etiam Cardinalatus honore, ac Ducali, vel alia etiam, Re gia, & Imperiali auctoritate præfulgeant, ne quem in Vniuersitatibus, Ciuitatibus, Oppidis, vel alijs locis sibi in Spiritualibus, vel temporalibus subiectis, aliter cathedras, aut alias lectiones retinere, consequi, vel ad gradus promoueri respectiue patiantur in virtute sanctæ obedientiæ, & sub interdicti ab ingressu Ecclesię (quo ad Antistites) quò vero ad inferiores, sub excommunicationis latæ sententiæ; Necnon priuationis omnium, & singulorum dignitatum, beneficiorũ, officiorum, & feudorum Ecclesiasticorum per eos quomodolibet obtentorum, & inhabilitatis ad illa, & alia imposterum obtinenda eò ipso per contrafacientes incurrendis pœnis districtius inhibemus. Ac quascunq; receptiones, promotiones, electiones, & admissiones absq; processu, certaq; de Religione, & Fide Catholica notitia, ac dicta fidei professione sic, vt prefertur, præcedente pro tempore factas,

nullas, inualidas, nullius q; roboris, vel momenti esse, neq; cuiquam in iudicio, vel extra suffragari posse, sicq; per quoscunq; iudices, & Commissarios quauis auctoritate fungentes sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & diffiniri debere, Ac quicquid secus à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter attemptari contigerit irritum, & inane decernimus.

Non obstantibus, constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Vniuersitatum, & Gymnasiorum ordinum, & locorum quorumcunq; etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoq;, indultis, facultatibus, & literis Apostolicis eisdẽ vniuersitatibus, & gymnasijs, ac ordinibus, & locis, eorumq; Rectoribus, Doctoribus, Superioribus, etiam temporalibus Dominis, Comitibus palatinis, & alijs etiam regularibus personis prefatis sub quibuscunq; tenoribus, & formis, ac cum quibusuis, etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsq; efficacioribus, etiam vim contractus inducentibus, irritantibusq;; & alijs decretis in genere, vel in specie, etiam per Nos, ac Sedem præfatam, etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, seu ad quorumuis, etiam Imperatorum, Regum, Rerum publicarum, Ducum, & aliorum Principum instantiam, & alias quomodolibet conces sis, ac etiam pluries approbatis, innouatis. Quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumq; totis tenoribus specialis, specifica, expres sa, & indiuidua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quæuis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret illorum veriores tenores ac si de verbo ad verbum insererẽtur presentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes specialiter, & expresse motu simili, derogamus contrarijs quibuscunq;. Aut si aliquibus communiter, vel diuisim ab eadem sit Sede indultum quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Ne autem quispiam præsentium ignorantiam prætendere, vel excusationem allegare possit; sed ipsæ ad omnium notitiã deducãtur: volumus, & mandamus quod eædem presẽtes in Basilica Principis Apostolorum de Vrbe, & Cãcellariæ nostræ valuis, ac acie Campi Floræ, per aliquẽ ex cursoribus nostris affixæ, copia illarum ibi dimissa, omnes in Italia intra tres, extra vero illã existẽtes intra Sex mẽses proximos ab ea die affixionis computãdos perinde arctent, ac si illis personaliter intimatæ fuissent.

Forma autem dictæ professionis Fidei hæc est, Ego N. firma fide credo, & profiteor omnia, & singula que continentur in Symbolo fidei, quo Sancta Romana Ecclesia vtitur, videlicet. Credo in vnum Deum, Patrem omnipotentem, factorem cœli, & terræ, visibilium omnium, & inuisibilium. Et in vnum Dominum

IESVM Christum filium Dei vnigenitum. Et ex patre natum, ante omnia secula Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero. Genitum non factum, consubstantialem Patri, per quem omnia facta sunt. Qui propter nos homines, & propter nostram salutem descendit de cœlis. Et incarnatus est de Spiritu-sancto ex MARIA virgine, Et homo factus est. Crucifixus etiã pro nobis sub Põtio Pilato, passus, & sepultus est. Et resurrexit tertia die secundùm scripturas. Et ascendit in Cœlum, sedet ad dexteram Patris. Et iterum venturus est cum gloria iudicare viuos, & mortuos, cuius regni non erit finis. Et in Spiritum sanctum, dominum, & viuificantem, qui ex patre, filioq; procedit. Qui cum Patre, & Filio simul Adoratur, & Conglorificatur, qui loquutus est per Prophetas. Et vnam Sanctam Catholicam, & Apostolicam Ecclesiam. Confiteor vnum Baptisma in remissionem peccatorum, Et expecto Resurrectionem mortuorum. Et Vitam venturi seculi. Amen.

Apostolicas, & Ecclesiasticas Traditiones, reliquasq; eiusdem Ecclesię obseruationes, & constitutiones firmissimè admitto, & amplector.

Item Sacram Scripturam, iuxta eum sensum, quem tenuit, & tenet Sãcta Mater Ecclesia, cuius est iudicare de vero sensu, & interpretatione Sacrarum scripturarum, admitto; nec eam vnquam, nisi iuxta vnanimem consensum Patrum accipiam, & interpretabor.

Profiteor quoq; septem esse verè, & propriè Sacramenta nouæ legis, à Iesu Christo Domino nostro instituta, atq; ad salutem humani generis, licet non omnia singulis necessaria, scilicet, Baptismum, Confirmationem, Eucharistiam, Pœnitentiam, Extremam vnctionem, Ordinem, & Matrimonium; illaq; gratiam cõferre, & ex his Baptismum, Confirmationem, & Ordinem sine sacrilegio reiterari non posse.

Receptos quoq;, & approbatos Ecclesię Catholicę ritus in supradictorum omnium sacramentorum solemni administratione recipio, & admitto.

Omnia, & singula quæ de Peccato originali, & de Iustificatione in sacrosancta Tridentina Synodo definita, & declarata fuerunt, amplector, & recipio.

Profiteor pariter in Missa offerri Deo verum, proprium, & propitiatorium sacrificium pro viuis, & defunctis, atq; in Sanctissimo Eucharistiæ sacramento esse verè, realiter, & substantialiter corpus, & sanguinem, vna cum anima, & diuinitate Domini Nostri Iesu Christi, fieriq; conuersionem totius substantiæ panis in corpus, & totius substantiæ vini in sanguinem, quam conuersionem Catholica Ecclesia Transubstantiationem appellat.

Fateor etiam sub altera tantum specie totum, atq; integrum Christum, verumq; sacramentum sumi.

Constanter teneo Purgatorium esse, animasq; ibi detentas fidelium suffragijs iuuari.

Similiter, & Sanctos, vnà cum Christo regnantes, venerandos, atq; inuo-

candos esse, eosq; orationes Deo pro nobis offerre, atq; eorum Reliquias esse venerandas.

Firmiter assero Imagines Christi, ac Deiparæ semper Virginis, necnon aliorum Sanctorum habendas, & retinendas esse, atq. eis debitum honorem, ac venerationem impartiendam.

Indulgentiarum etiam potestatem a Christo in Ecclesia relictam fuisse, illarumq; vsum Christiano populo maximè salutarem esse affirmo.

Sanctam Catholicam, & Apostolicam Romanam Ecclesiam, omnium Ecclesiarum Matrem, & Magistram agnosco.

Romanoq; Pontifici beati Petri Apostolorum Principis successori, ac Iesu Christi Vicario, veram obedientiam spondeo, ac iuro.

Cætera item omnia à sacris Canonibus, & OEcumenicis Concilijs, ac præcipuè à sacrosancta Tridentina Synodo tradita, definita, & declarata indubitanter recipio, atq; confiteor: simulq; contraria omnia, atq; hæreses quascunque ab Ecclesia damnatas, & reiectas, & anathematizatas, ego pariter dãno, reijcio, & anathematizo.

Hanc veram Catholicam fidem, extra quam nemo saluus esse potest, quam in præsenti spontè profiteor, & veraciter teneo, eãdem integram, & immaculatam vsq; ad extremum vitæ spiritum constantissimè, Deo adiuuante, retinere, & confiteri, atq; à meis subditis, seu illis, quorum cura ad me in munere meo spectabit, teneri, doceri, & prædicari, quantum in me erit, curaturum. Ego idem. N. spondeo, voueo, ac iuro: sic me Deus adiuuet, & hæc sancta dei Euangelia.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ ordinationis, inhibitionis, derogationis, voluntatis, statuti, decreti, & mandati infringere, vel ei ausu temerario contraire.

Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum.

Dat. Romæ Apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, Millesimo Quingentesimo Sexagesimo Quarto. Idibus Nouembris. Pontificatus Nostri Anno Quinto.

Fæd. Cardinalis Cæsius.

Cæ. Glorierius.

H. Cumyn.

Anno à Natiuitate Domini Millesimo Quingentesimo, Sexagesimo Quarto, indictione septima, die vero quarta mensis Decembris, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & Domini Nostri Domini Pij Diuina prouidentia Papæ Quarti, Anno Quinto. Retroscriptæ literæ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, ad valuas Cancellariæ Apostolicæ, & in Acie Campi Floræ, dimissis in præfatis locis præsentium retroscriptarum literarum copijs affixis, vt est moris, per Nos Iulium Parinum, & Bernardinum Andreutium prælibati S. D. N. Cursores.

Antonius Clerici Magister Cursorum.

De ferijs.

BVLLA S. D. N. PII DIVINA PROVIDENtia Papæ V. super celebratione festiuitatis Angelici Doctoris sancti Thomæ de Aquino.

PIVS Episcopus Seruus Seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.

Irabilis Deus in sanctis suis: qui se daturum illos in laudē & gloriam, & honorem prophetæ ore promisit: vt quos sicut sol in conspectu suo fulgentes ob merita sanctitatis coronat in cœlo: admirabiliter etiam honoraret in sæculo: & in eo, quod illis tribui iubet laudis, & venerationis officio, debitum quoque Maiestati suæ honorem, & gloriā agnosceret. Quorum non modo vitam, sed mortem, sepulchra, monumenta, reliquias, & imagines, ad Catholicæ fidei confirmationem, & ad confusionem hæreticæ prauitatis; vt felicius etiam, quam in præsenti vita, doceret viuere mortuos, qui in domino moriuntur, sæpissime dignatus est decorare, & illustrare miraculis. Ex quo sanctorum laudabili numero, qui catholicam veritatem, corde, opere, & ore roborarunt, angelici doctoris S. Thomæ de Aquino ordinis fratrum prædicatorum in cęlum assumptio, multis ante annis, orbi terrarum, & diuinis, & proprijs est comprobata testimonijs. Nam & miraculorum signis, quibus serui sui Thomæ perpetua veræ pietatis opera, nobilitare voluit inexhausta Dei benignitas, & certissima Christianæ regula doctrinæ, qua S. Doctor Apostolicam Ecclesiam infinitis confutatis hæresibus illustrauit, adductus felicis recordationis Ioannes xxij. prædecessor noster, illo in sanctorum numerum relato, eius diem

festum Nonis Martij, quo die nunc etiam colitur, anniuersario honore celebrari iussit. Sed quoniam omnipotentis Dei prouidentia factum est, vt Angelici Doctoris vi, & veritate doctrinæ, ex eo tempore, quo cælestibus Ciuibus ascriptus fuit, multæ, quæ deinceps exortæ sunt hæreses confusæ, & conuictæ dissiparentur: quod, & antea sæpe, & liquido nuper in sacris Tridentini Concilij decretis apparuit; eiusdem memoriam, cuius meritis orbis terrarum a pestiferis quotidie erroribus liberatur, maiore etiam quam antea grati, & pij animi affectu colendam statuimus. Quod officium nostrum præter beneficia ex illius salutari disciplina in dies magis profecta in sacrosanctæ Ecclesiæ filios, ad quorum pastoralem, paternamq; curam Dei benignitati humilitatem nostram placuit euocare, postulat et aliqua ex parte eiusdem ordinis prædicatorum communio, & societas, vnde, licet imparibus meritis nos etiam, tanquam ex fonte profluximus. Itaq; primum vt in Ciuitate, & Regno Neapolitano, quod in eam prouinciam, quæ ad salutarem omnium gentium institutionem, ex nobilissima familia Aquinate, clarissimum hoc edidit Ecclesiæ Dei lumen, tantum inde laudis, decorisque diuina bonitas redundare voluerit, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium consilio, atq; vnanimi assensu ipsa die nonarum Martij, qua prestantissimus doctor migrauit in celum, posthac semper vniuersi vtriusq; sexus ab omnibus vetitis, ac seruilibus operibus laboribusq;, abstinentes, festum diui Thomę solemniter sub duplici maiori officio sicut cæteras eius generis solemnes festiuitates, quę de ipsius Ecclesiæ pręcepto seruantur; in alijs autem orbis terrę partibus, quemadmodum sanctorum quatuor Ecclesiæ Doctorum festiuitates piæ memoriæ Bonifacij PP. viij. etiam prædecessoris nostri pręcepto celebrantur: sic eundem festũ diem S. Thomæ in perpetuum posthac omnes item vtriusq; sexus Christifideles celebrent, & venerentur, apostolica auctoritate statuimus ac sancimus. Vt vero etiam memoriæ S. Doctoris maiori studio, ac pietate cultus, & debita veneratio adhibeatur, de omnipotentis Dei, ac beatorum apostolorum Petri, & Pauli auctoritate confisi, omnibus vtriusq; sexus Christifidelibus vere pænitentibus, & confessis, qui in ipso S. Thomæ festiuitatis die, sacellum, vel altare in Ecclesia S. Dominici Neapolitañ. situm, in quo scriptoris angelici doctrina, Saluatoris Crucifixi ore (sicuti pia testatur historia) mirabiliter probata fuit, a primis eius diei vesperis vsq; ad occasum solis deuote visitauerint, septem annos, & totidem quadragenas, In cæteris autem orbis terræ partibus ijs, qui eundem festum diem, vt præfertur, solenniter celebrauerint, & ad Ecclesiam, quæ apud eos fuerit, vel sacellum, aut altare sub eiusdem S. Thomæ inuocatione, pie, ac deuote accesserint, quoties id fecerint, toties centum dies de iniuncto ipsis pænitentia per præsentes literas in perpetuum valituras, quas sub alijs cuiuscunq; generis indulgentiarum concessionibus, & illarum reuocationibus nullo modo comprehendi volumus, misericorditer in Domino relaxamus. Et quia difficile esset has ipsas literas ad singula orbis terrarum loca peruenire, volumus, & auctoritate apostolica

decernimus, vt earum exemplis etiam impressis manu Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius prælati munitis, vbiq; locorum, & gentium in iudicio, & extra, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ ijs ipsis si exhibitæ essent, iure ab omnibus adhiberetur. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ sanctionis, voluntatis, relaxationis, statuti, & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli apostolorum eius se nouerit incursurum. Datum Romæ apud sanctum Petrum anno Incarnationis dominicæ millesimo quingentesimo sexagesimo septimo. tertio idus Aprilis.

Pontificatus Nostri Anno Secundo.

† Ego Pius Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.

Locus † Sigilli.

† Ego F. Car. Pisanus Episcopus Ostien.
† Ego Io Cardinalis Moronus Episcopus Portuen.
† Ego Christof. Card. Madrucius Episcopus præn.
†
† Ego A. Car. Farnesius episcopus Tusc. Vicecancellarius.
† Ego Io. Mi. Car. Saracenus Episcopus Sabinen.

†
†
† Ego Io. Card. Politianus,
† Ego Io. B. Cicada Card. S. Clementis
† Ego B. Card. Tranen.
† Ego Scipio Card. Pisarum.
† Io. Card. Capisuccus.
† Ego Clemens Card. Aracæli.
† Ego Ia. Card. Sabellus.
† Ego Io. Antonius Card. S. Georgij.
† Ego Aloysius Card. Carnelius.
† B. Card. Saluiatus.
† Ego Phi. Card. a Burdesiera.

† Ego Lud. Card. Simoneta.
† Ego Ant. Card. Granuelanus.
† Ego F. Card. Paciecco.
† Ego Mar. Antonius Car. Amulius.
† Ego Hieronymus Cardinalis Corrigiensis.
† Ego Io. Franciscus Cardinalis de Gambara.
† Ego Hip. Card. Ferrarien.
† Ego Innicus Aualus Card. Arag.
†
†
†
† Ego Io. Franciscus Cardinal. Commendonus.
† Ego Marcus Antonius Cardinalis Bobba.
† Ego Hugo Boncompagnus Card. S. Sixti.
† Ego Alexander Cardinalis Sfortia.
†
† Ego Alexander Cardinalis Cribellus.

Hinc est, quod nos Motu proprio, non ad alicuius nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam: sed de nostra mera deliberatione; vniuersos, & singulos venerabiles fratres nostros Episcopos, Archiepiscopos, Primates, & Patriarchas ab Ecclesiis, & Diœcesibus suis absentes in virtute sanctæ obedientiæ, ac sub interdicti ingressus ecclesiæ pęna, eo ipso, absq; alia declaratione incurrenda, districte pręcipiendo monemus, vt omnibus postpositis quanto citius, in Romana Curia videlicet moram trahentes, intra vnum, extra eam vero in Italia intra duos, extra vero Italiam existentes, intra quatuor menses à die publicationis præsentium in locis infrascriptis faciendam computandos, se itineri committere, & legitimis itineribus ad ecclesias, seu diœc. suas proficisci, & sese personaliter conferre, ac ibidem, vt tenentur, residere, & pastorale officium exercere debeant. Si quis autem à Patriarchali, Primatiali, Metropolitañ. seu Cathedrali Ecclesia sibi quocunq; titulo, nomine, seu iure commissa quacunq; ille dignitate, gradu, & pręeminentia præfulgeat, legitimo impedimento, seu iustis, & rationabilibus causis cessantibus, sex mensibus continuis extra suam Diœce. morando absfuerit, quartæ partis fructuum vnius anni fabricæ Ecclesiæ, & pauperibus loci per superiorem ecclesiasticum applicandorum pęnam ipso iure incurrat. Quòd si per alios sex menses in huiusmodi absentia perseuerauerit, aliam quartam partem fructuũ similiter applicandam, eo ipso amittat: crescente vero contumacia, vt seueriori sacrorũ Canonum censuræ subijciatur, Metropolitañ. Suffraganeos, Episcopos absentes, Metropolitañ. vero absentem, Suffraganeus, Episcopus antiquior residens, sub pæna interdicti ingressus ecclesiæ ipso iure incurrenda; infra tres menses per literas, vel nuncium Romano Pontifici denunciare teneatur: qui in ipsos absentes, prout cuiusq; maior, aut minor contumacia exegerit, suæ supremæ Sedis auctoritate animaduertere, & ecclesiis ipsis de Pastoribus vtilioribus prouidere poterit, sicut in Domino nouerit salubriter expedire. Eosdem autem Patriarchas, Primates, Archiepiscopos, & Episcopos mandatis nostris parentes, & apud suas ecclesias, seu in earum Diœc. personaliter residentes specialibus fauoribus, et gratijs prosequi volentes, vt liberius, & commodius eorum officio fungi valeant, eis, & eorum cuilibet, vt quandiu resederint, etiam prætextu quorumcunque delictorum, & excessuum, etiam atrociorum, etiam hæresis, & læsæ maiestatis criminum per eos quomodolibet commissorum, ad comparendum personaliter in Ro. Curia per quoscunque Iudices ordinarios, vel delegatos, etiam S. R. E. Cardinales, nisi vigore specialis commissionis manu nostra, vel Romani Pontificis pro tẽpore existentis signatæ, trahi, aut citari non possint, nec debeant, atque aliter factas citationes, & censuras in eis appositas, ac inde secuta quæcunque nulla, & irrita, ac nullius roboris, & momenti fore, ac eos minime afficere, aut arctare statuimus, & ordinamus. Necnon eos, & eorum quemlibet ab omnibus, & singulis decimis, subsidijs, & alijs oneribus ordinarijs, & extraordinarijs quomodolibet nuncupatis, per nos, & successores nostros Romanos Pontifices pro tempore exi-

stentes, ac Sedem Apostolicam, etiam Motu proprio, & ex certa scientia, ac etiam consistorialiter etiam ad instantiam Regum, & Principum quomodolibet, & ex quauis etiam quantumuis vrgentissima, iustissima, ac pia, & necessaria causa, etiā pro defensione fidei Catholicæ, ratione dictarum Ecclesiarum nunc, & pro tempore impositis, illorumq; solutione, auctoritate Apostolica, tenore præsentium ex simili scientia penitus, & omnino eximimus, & liberamus, nec ad id à dilectis filijs modernis, & pro tempore existentibus S.R.E. Camerario, necnon Cameræ Apostolicæ Thesaurario, Præsidentibus, & Clericis, ac decimarum, subsidiorū, & aliorum onerum huiusmodi Collectoribus, & Subcollectoribus, seu Exactoribus, & Commissarijs ad id pro tempore deputatis, etiam rigore quorumcunque priuilegiorum, indultorum, & literarum, etiam præsentibus derogantium ac illarum totum tenorem de verbo ad verbum exprimentium eis quomodolibet concessorum, & concedendorum cogi, seu compelli, & ob non solutionem, huiusmodi aliquas sententias, censuras, & pœnas incurrere posse decernimus: illisq; & quibusuis alijs in virtute sanctæ obedientiæ, & sub nostræ indignationis necnon excommunicationis, aut suspensionis, ac priuationis suorum officiorum, & beneficiorum, quæ obtinent, & pro tempore obtinebunt, eo ipso incurrendis pœnis, ne eosdem Episcopos, Archiepiscopos, Primates, & Patriarchas sic in dictis Ecclesiis, vel earum diœc. residentes, quandiu in illis residerint, vt præfertur, ad solutionem decimarum, subsidiorum, & onerum præfatorum cogere ac propter illorum non solutionem excommunicationis aut alias sententias, censuras, & pœnas promulgare quoquomodo audeant, seu præsumant districtius inhibemus. Et insuper eisdem Episcopis, Archiepiscopis, Primatibus, & Patriarchis, sic vt præmittitur, residentibus, vltra priuilegia, & indulta eis per quoscunq; Romanos Pontifices predecessores nostros, ac Sedem Apostolicam, & Generalia Concilia, & Cancellariæ Apostolicæ Regulas concessa, quæ in suo robore permanere volumus, tanquam a dicta sede delegati in quibuscunq; ciuilibus criminalibus, vel mixtis causis contra quoscunq; clericos sæculares particulares, ac etiam extra eorum Monasteria, seu regularia loca degentes regulares quomodolibet exemptos auctoritate nostra procedere, & causas ipsas cognoscere fineq; debito terminare, ac quicquid terminauerint exequi, & obseruari facere, ipsosq; exemptos pro tempore delinquentes iuxta eorum excessus, & delicta punire, corrigere, & omnem iurisdictionem in eos exercere, omniaq; alia, & singula in præmissis, & circa ea quomodolibet necessaria, & opportuna quæ nosmet facere, exercere, & exequi possemus, in omnibus, & per omnia facere, exercere, & exequi libere, & licite valeant plenam, & liberam licentiam, ac facultatē auctoritate, & tenore prædictis concedimus, & indulgemus. Decernentes ab eorū ordinationibus, interloquutionibus, & decretis ante diffinitiuam sententiam, vel vim diffinitiuæ habentem, & vbi agetur de morum correctione nullatenus etiam ad Nos, & Sedem Apostolicā appellari posse: & nihilominus per appella-

tiones quascunque contra præsentium tenorem quomodolibet interpositas minime causas deuolui, aut etiam per quasuis inhibitiones etiam cum quibusuis censuris, & pœnis eis a quibusuis iudicibus ordinarijs vel delegatis forsan facien das illarum vlteriorem cognitionem, & expeditionem, & vbi de morum correctione agetur etiam legitimam executionem minime impediri, aut censuris, & pœnis huiusmodi ligari aut irretiri censere. Sicq; in præmissis omnibus, & singulis per quoscunque Metropolitañ. aut alios Iudices, & Commissarios, etiam palatij Apostolici Auditores, & S.R.E. Cardinales sublata eis aliter iudicandi, et interpretandi, aut diffiniendi potestate iudicari, diffiniri, aut interpretari debere necnon irritum, & inane quicquid secus a quoquam quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari. Mandantes venerabilibus fratribus nostris Feltreñ. & Pisauren. ac Ameriñ. Episcopis per apostolica scripta, Motu simili quatenus ipsi, vel duo, aut vnus eorum, per se, vel alium, seu alios præsentes literas, & in eis contenta quæcunque vbi, & quando opus fuerit, & quotiens pro parte eorundem Episcoporum, Archiepiscoporum, Primatum, & Patriarcharũ, seu alicuius eorum de super requisiti fuerint, solenniter publicantes, eisq; in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant eadem auctoritate nõ stra illos, & eorum singulos omnibus, & singulis præmissis pacifice frui, & gaudere: non permittentes eos desuper per eosdem Camerarium, Thesaurarium, Præsidentes, & Clericos, necnon Collectores, & Subcollectores, & Exactores, & Cõmissarios præfatos seu quoscunque alios quomodolibet indebite molestari. Contradictores quoslibet, & rebelles per similes censuras, & pęnas ecclesiasticas, ac alia opportuna iuris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo, necnon legitimis super his habendis seruatis processibus, censuras, & pęnas ipsas etiam iteratis vicibus aggrauando, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij sæcularis. Non obstantibus fe. re. Bonifacij Papæ viij. prædecessoris nostri de vna, & Concilij generalis de duabus dietis, dummodo vltra tres dietas aliquis auctoritate præsentium ad iudicium non trahatur, & alijs constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac quibusuis Cameræ præfatæ statutis decretis, & declarationibus, etiam iuramento confirmatione Apostolica vel quauis firmitate alia roboratis, necnon priuilegijs, indultis, exemptionibus, etiam Marimagno, aut alias nuncupatis Conseruatorum deputationibus, & eorum ac alijs inhibitionibus, quibus dicti Episcopi, Archiepiscopi, & Patriarchæ deferre minime teneantur, sed illis reiectis, ac nõ obstañ. in dictis causis, vt præfertur procedere, & illas iure debito terminare possint, ac literis apostolicis eisdem Cameræ Camerario, Thesaurario, Presiden. & Clericis, ac Collectoribus, & Subcollectoribus, Exactoribus, & Cõmissarijs, ac exemptis, necnon Regibus, & Principibus præfatis, ac dilectis filijs Archipresbytero, & Capitulo ecclesiæ nostrę Lateranen. necnon hospitali nostro S. Spiritus in Saxia de Vrbe, & quibusuis alijs sub quibuscunq; tenoribus, & formis, ac cum quibusuis clausulis, & decretis, etiam

Motu, & scientia similibus concessis, approbatis, & innouatis. Quibus omnibus etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumq; totis tenoribus specialis, specifica, indiuidua, & expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mētio, seu quæuis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi præsentibus pro sufficienter expressis habētes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dūtaxat specialiter, & expresse derogamus, & quæ aduersus præmissa nemini suffragari posse volumus, contrarijs quibuscunq;. Aut si Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, & Episcopis, vel quibusuis alijs communiter, vel diuisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excōmunicari nō possint p literas apostolicas nō faciētes plenā, & expressam, ac de verbo ad verbū de indulto huiusmodi mentionē. Et quia difficile foret præsentes literas ad singula in quibus fides forsan facienda foret loca deferri, volumus, & eadem auctoritate decernimus quod earum transumptis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius Curiæ ecclesiasticę, vel personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur in iudicio, & alibi vbi opus fuerit, quæ præsentibus adhiberetur si forent exhibitæ, vel ōstensæ. Quodq; publicatio præsentium cum dimissione copiæ in valuis Basilicæ principis Apostolorum, & Cancellariæ Apostolicæ, ac in Acie Campi Floræ eosdem præfatos, & eorum singulos etiā a dicta curia absentes, sic vt præfertur, monitos, arctet, & afficiat, perinde, ac si p̄sentes literæ eis, ac eorū cuilibet personaliter intimatæ forent. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ monitionis, statuti, ordinationis, exemptionis, liberationis, inhibitionis, concessionis, indulti, mandati, derogationis, voluntatum, & decretorum infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Datum Romæ apud S. Marcum. Anno incarnationis Dominicę MDLX. Pridie Non. Septe, Pont. Nostri Anno Primo.

Cæ, Glorierius.

Barengus.

Anno a natiuitate Dñi. M. D. LX. Indictione iij. die vero xiij. mensis Septembris, Pont. Sanctiss. in Christo patris & D. N. D. Pij diuina prouidentia Papæ IIII. anno primo. Retroscriptæ literæ affixæ, lectæ, & publicatæ fuerunt Romæ in locis retroscriptis dimissis, ibidem copijs affixis iuxta illarum formam, & tenorem, per nos Iacobum Carra, & Bernardinum Andreutium præfati S. D. N. Papæ Cursores.

Antonius Clerici Magister Cursorum.

BVLLA S.D.N.D. PII DIVINA PROVIDENTIA Papæ Quarti. Super Residentia Prælatorum, Parochialium, & aliorum curam animarum, habentium, & residere debentium.

PIVS Episcopus seruus seruorum dei, Ad perpetuam rei memoriam.

N Suprema militantis Ecclesiæ specula, meritis licet insufficientibus, diuina dispositione constituti, cunctos non solum vigilantiæ nostræ commissos dominicos greges; sed etiam singulorum pastorum suorum actus intensa nostræ mentis acie collustrantes, studium efficax, operamq; sedulam ad hoc omnino statuimus adhibere: vt quemadmodum operosum Sacri Concilij Tridentiñ. progressum, fœlicemq; exitum, domino cooperante, præstitimus; Ita Sanctissima illius decreta, ipsorum præsertim, qui in Apostolicæ solicitudinis partem vocati sunt, Pastorum officium concernentia non tepide, neq; dissimulanter exequamur. Sane licet in Concilio præfato saluberrima fuerit ordinatione decretum, quod omnes, & singuli venerabiles fratres nostri, Patriarchæ, Primates, Archiepiscopi, & Episcopi, & alij beneficiati, apud Ecclesias sponsas suas residere teneantur; Nonnulli tamen, quod non sine animi nostri mærore referimus, adeo sui, gregiumq; quos olim deperditos, Saluator noster proprio sanguine redimere dignatus est, sibi creditorum obliti sunt, vt etiam nunc in Alma Vrbe, vel alibi commorantes, & sacrosancta spiritualis matrimonij inter eos, suasq; ecclesias solemniter contracti, iura confundentes, sponsas suas in longa quasi viduitate relictas, ac prædictas ecclesias quomodocunq; sibi concessas inuisere, & apud illas, vt probos, & prouidos patresfamilias decet, residere non curent, in perditionem animarum suarũ, & subditorum suorum, ac perniciosum exemplum, & scandalum plurimorũ. Nos hanc illorum contumaciam alicuius, etiam temporalis pœnæ metu frangendam, seu conuincendam esse censentes. Motu proprio, & ex certa scientia nostra, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, omnibus, & singulis, Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, & Episcopis præfatis, ac alijs quibuscunq;, etiam quauis auctoritate, dignitate, gradu, vel præeminentia præfulgentibus, prædictas Ecclesias in commendam, vel administrationem, aut alio quouis nomine obtinentibus, & alijs quibuscunq; beneficiatis curam

animarum habentibus qui, iuxta decreti super residentia in Concilio prædicto promulgati tenorem, personalem in suis Ecclesiis residentiam facere tenentur in virtute sanctæ obedientiæ, & vltra pœnas in dicto decreto Concilij contentas, etiam sub priuationis eorum a regimine, & administratione ecclesiarũ suarum, ac alijs nostro, & pro tempore existentis Romañ. Pontificis successoris nostri arbitrio imponendis pœnis, districte præcipiendo per Apostolica scripta mandamus, quatenus omni mora cessante in eisdem suis ecclesiis iuxta formam, & tenorem dicti Concilij personaliter resideant. Et nihilominus si quos mandato nostro huiusmodi, quod absit, non parere contigerit, ne etiã tales absentes melioris in hac parte conditionis quam cæteri in suis Ecclesiis residentes existant, hac nostra perpetuo valitura sanctione per presentes statuimus, & ordinamus, quod deinceps omnia, & singula mobilia, immobilia, etiam in Vrbe, vel eius districtu existentia, & se mouentia, res, & bona, iura, & actiones cuiuscunq; qualitatis, quãtitatis, & valoris, ac vbicunq; locorum consistant, ad Patriarchas, Primates, Archiepiscopos, Episcopos, & alios quoscunq;, etiam quauis auctoritate, dignitate, gradu, & præeminentia præfulgentes, Ecclesias prædictas in titulum; vel Commendam; siue administrationem, aut alio quouis nomine obtinentes, & alios quoscunq; beneficiatos curam animarum habentes, qui extra prædictas Ecclesias, & diœceses, etiã in Romañ. Curia, aut alibi degentes, & iuxta decretum, & formam Concilij hmôi non residentes decesserint, pertinentia, & per illos suarum Ecclesiarum, ac quorumcunq; Monasteriorum, prioratuum, præpositurarum, & aliorum beneficiorum ecclesiasticorum, cum cura, & sine cura sæcularium, & regularium quæ illi quomodolibet obtinuerint, ac fructuum, reddituum, & prouentuum eclesiasticorum; Necnon pensionum annuarũ sibi super similibus fructibus, redditibus, & prouentibus reseruatarum, & assignatarum occasione quæsita, etiam si facultatem specialem de illis, aut eorum parte testandi, & alias libere dispon̄edi a nobis, & quibusuis Romañ. Pontificibus prædecessoribus, & successoribus nostris, etiam cum clausulis quod facultates hmôi reuocari nequeant, aliisq; irritantibus decretis obtinuerint, & in vim illarum literarum desuper confectarũ de rebus, & bonis huiusmodi iamq; disposuerint, tanquam spolia ad Cameram Apostolicam legitime pertineant, liceatq; dilectis filijs moderno, & pro tempore existenti Commissario nostro Generali, & suis, dictæq; Cameræ deputatis, in euentum decessus hmôi, solitum inuentariũ super rebus, & bonis præfatis conficere, illaq, prout de reliquis clericorum spolijs fieri solet, ad dilecti filij nostri moderni, & pro tempore existentis Generalis Thesaurarij manus redigere, dictæq; Cameræ applicare, cuiusuis licentia desuper minime requisita. Ac facultates, & desuper confectas literas prædictas, etiam motu, & scientia similibus, etiam in recompensam laborum, & obsequiorum, etiam nobis, & Ecclesiæ Romañ. dictæq; sedi impen-

sorum, quomodolibet concessas. & etiam iteratis vicibus approbatas, illarum omnium tenores præsentibus pro sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, in euentum obitus huiusmodi, etiam si in Vrbe, aut eius districtu, vel alibi extra suas Ecclesias, vt præfertur, contigerit, ex nunc prout ex tunc, & e contra, in dictæ contumaciæ pœnam eisdem potestatis plenitudine, & tenore reuocamus, cassamus, & annullamus. Ac tam eas, quam earum prætextu quomodolibet pro tempore condita factaq; testamenta, codicillos, legata, donationes, & alias dispositiones quaslibet, etiam ad pias causas, vel in remunerationem seruitiorum nulla, & inualida nulliusq; roboris, vel momenti fore, neq; quicquam contra præsentium tenorem suffragari. Et sic per quoscunq; Iudices, & Commissarios quauis auctoritate fungentes, etiam S. R. E. Cardinales in quauis instantia, sublata eis, & eorũ cuilibet quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate, iudicari, & diffiniri debere. Ac quicquid secus a quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter attemptari contigerit irritum, & inane decernimus. Per hoc autem nostris, & Romañ. Põtificum prædecessorum nostrorum, ordinationibus, reseruationibus, & decretis quo ad prælatorum, & aliorum beneficiatorum, etiam in suis Ecclesiis, aut diœc. residentium, & ibi decedentium, quæ etiam ampliamus, & extendimus ad habentes Ecclesias in vrbis districtu, ibiq; residentes, & decedẽtes, spolia Cameræ Apostolicæ applicata, hactenus emanatis, nullatenus præiudicare, neq; quicquam in eis alterare intendimus, sed ea in suo robore, vt antea manere volumus, præterquam, quo ad eos qui in suis Ecclesiis iuxta formam prædicti Concilij resederint, & specialem licentiam testandi habuerint; hanc enim tantum saluam eis esse volumus. Ita vt generalis licentia testandi eis, quanquam residentibus, minime suffragetur, sed sola speciali, si quam habuerint, tueri se possint. Cæterum, vt præceptum, mandatum, statutum, ordinatio, reuocatio, cassatio, decretum, & alia præmissa, præsentesq; literæ ad eorũ quorum interest notitiam deducantur, nullusq; possit aliquam illorum ignorantiam prætendere, vel excusationẽ allegare, sed illa perpetuo firma, & illibata permaneant, volumus, & mandamus, quod eædem præsentes in Basilicæ principis Apostolorum de vrbe, & Cancellariæ nostræ valuis, ac Acie Campi Floræ per aliquẽ ex Cursoribus nostris affixe, copia illarũ ibi dimissa, ab ea die omnes perinde arctent, ac si illis personaliter intimatæ fuissent. Nõ obstañ. præmissis, ac in fauorem curialium per fœ. re. Sixtum IIII. Leonem X. Iuliũ III. & quoscunq; alios Ro. Pont. prædecessores nostros, ac etiam per nos editis, & approbatis: Necnon alijs literis, constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, cæterisq; contrarijs quibuscunq;. Nulli ergo omnino hominum liceat hãc paginam nostri præcepti, mandati, statuti, ordinationis, reuocationis, cassationis, annullationis, decreti, ampliationis, extensionis, intentionis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc

attemptare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum Anno incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo Sexagesimo Quarto. Septimo. Kl. Decemb. Pontificatus Nostri Anno Quinto.

Cæ. Glorierius.

Visa de curia M. de Enciso.

H. Cumin.

ANNO a Natiuitate Domini Millesimo Quingentesimo Sexagesimo Quarto, indictione Septima, die vero quarta Mensis Decembris, Pont. Sanctissimi in Christo patris, & D. N. D. Pij diuina prouidentia Papæ Quarti Anno Quinto. Retroscriptæ literæ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, ad valuas Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ, dimissis in præfatis locis præsentium retroscriptarum literarum copijs, affixis, vt est moris, per Nos Iulium Parinum, & Bernardinum Andreutium prælibati Sanctissimi Domini Nostri Papæ Cursores.

Antonius Clerici Magister Cursorum.

MOTVS PROPRIVS S. D. N. D. PII DIuina prouidentia Papæ Quarti super Parochialium, ac aliarum Ecclesiarum curatarum collationibus, necnon iuramento, & fideiussione præstañ. de residendo.

OTV PROPRIO &c. INTER multiplices curas, quibus ex pastoralis officij debito assidue præmimur, illa potissimum præstat, & excitat mentem nostram, vt Beneficijs Ecclesiasticis, quibuslibet, præsertim curam animarum habentibus, de personis idoneis; quæ illis prodesse, & apud ea personaliter residere, & curam illis imminētem exercere debeāt, prouideatur. CVM itaque, sicut non sine animi nostri displicentia accepimus, Licet nos aliàs intendentes, Beneficiorum eorundem dispendijs, & animarum periculis, congruis remedijs obuiare de parochialibus Ecclesiis; seu earum perpetuis Vicarijs,

& alijs

& alijs beneficijs ecclesiasticis curam animarum habentibus; tunc per obitum illorum possessorum, successiue Vacantibus, & antea dispositioni nostræ reseruatis, non nisi personis Ecclesiasticis, prævio rigoroso examine, de mandato nostro desuper specialiter facto, aut per diocæsan. fidem, vel fide dignorum testium depositionem idoneis repertis, & medio illorum iuramento, ac etiam præstita fideiussione, de se infra certum tunc expressum tempus, ad locum beneficij conferendi, & apud illud curã animarum illi imminentem, per se ipsos exercendo personaliter residendi astrictis prouiderimus, seu prouideri mandauerimus. Nihilominus nonnulli ex sic prouisis conscientiæ prodigi, & Iuramẽtum, ac vocationem de ijs, ad tampium, & necessarium opus per nos factum paruifacientes, beneficia ipsa simpliciter, vel ex causa permutationis, pro alijs beneficijs Ecclesiasticis simplicibus, etiam in nostris, seu Sedis Apostolicæ Legatorum, & Nuntiorum, vel Ordinariorum Collatorum manibus etiam sub spe inde consequẽdi pensionem, vel præmium, aut alijs illicitis pactis desuper interuenientibus ad hoc, vt de illis alijs personis minus idoneis, & non per ostium ingredi satagentibus, ac etiam quandoque in beneficijs huiusmodi intrusis prouideatur resignare, seu iuri sibi in illis, vel ad illa competenti cedere non vereantur. Vnde personæ ipsæ minus idoneæ, nulla suarum qualitatum aliter habita notitia ad beneficia ipsa, præter, & contra intentionem nostram admittuntur. Intrusique; ac etiam quandoque spoliatores, & bonorum ecclesiasticorum deprędatores, & animarum deprauatores in eis confouentur, in eorum animarum perniciem, & perniciosum exemplum, & scandalum plurimorum. NOS in præmissis quantum cum Deo possumus remedium adhibere volentes, auctoritate Apostolica tenore præsentium decernimus, & declaramus, Parochiales ecclesias, seu earum perpetuas vicarias, aliaq; beneficia ecclesiastica curata, personis sic examine prævio, & per diæcesanorũ, ac testium fidem, & depositionem idoneis repertis, ac præstito per eos iuramento, & obligatione, de apud illa, certo tunc expresso tempore residendo per nos collata, quæ postmodum per easdem personas Iuramento, & obligatione huiusmodi neglectis, etiam in eisdem manibus nostris, etiam ex huiusmodi permutationis causa resignata; seu quouismodo, etiam per iuris cessionem litteris non expeditis dimissa fuerint, ac ea in quibus prout, vt præfertur, tenebantur debito tempore non resederint, tam de iure, quam de facto, vt prius videlicet adhuc eo, quo dum de illis per nos eis, vt præfertur, prouisum, seu prouideri concessum existit, modo eo ipso vacare, & sic, ac seu per infrascriptam priuationem vacantia impetrari, & de illis tamquam Sedi præfatæ, etiam propter præmissa reseruatis per Nos, & Romanum Pontificem pro tempore existentem, & non alios collatores disponi posse, ac collationes, & prouisiones de huiusmodi beneficijs tam idoneis repertis, quam alijs ex earum resignatione, seu cessione, ius habentibus personis, cuiuscunq; qualitatis, conditionis; & præeminentiæ existant, etiam si pontificali dignitate præfulgeant, nullius roboris, vel momenti existere, & viribus ener-

uatas, eosq; huiusmodi beneficijs priuatos esse, & censeri debere. Ita tamen quod propter vacationem, & priuationem prædictas eorundem beneficiorum possessores, seu in illis intrusi, vel super illis collitigantes, aliquod ius non acquirant, nec acquisitum sit, seu esse censeatur, nec ipsi de annali, seu triennali; vel aliarum regularum nostrarum beneficio gaudeant, neque illo, aut alio iuris adminiculo se iuuare possint. Et ne ipsi vlterius in sua malitia glorientur, sed si non domini timore, saltem formidine pænæ à similibus abstineant. Omnes, & singulos, vt præfertur, vel aliàs quomodolibet gratificatos qui de cætero de Parochialibus Ecclesiis, perpetuis vicarijs, & alijs beneficijs Ecclesiasticis, curatis per obitum vocantibus, examine præuio, ac diœcesanorum, & testium fide, & depositione huiusmodi mediante, ac vltra ea quæ sacri Canones sanciunt, præstito iuramento, & obligatione de eisdem beneficijs infra certum tempus personaliter deseruiendis à nobis sibi prouideri obtinuerint, beneficia ipsa non adimpletis promissis, & obligationi huiusmodi minime satisfacto, in aliorum, etiam intrusorum, vel possessorum fauorem simpliciter, vel ex causa permutationis huiusmodi resignauerint, seu cesserint, aut illa quouismodo etiam occasione litis, & molestiæ dimiserint, necnon eos, in quorum fauorem beneficia ipsa sic resignauerint, cesserint & dimiserint, illosq; qui ad id auxilium, consilium, vel fauorem, directe, vel indirecte scienter præstiterint inferiores ab Episcopis videlicet, sententia maioris excommunicationis eo ipso per contrauenientes incurrenda, a qua non nisi à Nobis, aut Romano Pont. pro tempore existenti præterquam in mortis articulo constituti, absolui queant, auctoritate Apost. & tenore præmissis innodamus eosdem excõicatos, & ad prædicta, & alia per eos obtenta siue secularia, siue Regularia, quomodolibet qualificata Beneficia Eccl. inhabiles, & incapaces eo ipso esse, & vt præfertur censeri, Beneficiaq; ipsa, ipso iure, & de facto vacare, & à nobis tanquam apud sedem præfatam vacantia, & propterea dispositioni Apostolicæ reseruata, & non alijs per quoscunq;, dummodo ipsis priuatis, & incapacibus consanguinei, vel affines, aut aliàs confidentes nõ sint, quos etiam ad hoc incapaces esse volumus, impetrari posse. Sicq; per quoscunq; quauis auctoritate fungentes iudices; & personas etiam Curiæ Cam. Apost. generalem Auditorem, ac Palatij Apost. Auditores, seu locumtenentes sublata eis, & corũ cuilibet quauis aliter iudicandi, diffinieñ. & interpretãdi facultate, & auctoritate, iudicari, & diffiniri debere. Irritum quoq; & inane si secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, eisdem auctoritate, & tenore similiter decernimus, & declaramus. Non obstantibus de non tollendo iure quæsito, & alijs Cancellariæ Apostolicæ Regulis, alijsq; constitutionibus, & ordinationibus, ac quibusuis Priuilegijs, indultis, & literis Apostolicis, quibusuis personis, etiam ꝙ interdici, vel excommunicari nequeãt quomodolibet cõcessis, q̃ illorũ omniũ tenores, ac si de verbo ad verbũ insererẽtur præsentibus haberi volumus pro expressis, eis cõtra præmissa in aliquo suffragari

minime posse volumus. Cęterisq; cõtrarijs qsbuscũq; . Cęterũ ne quispiã decretorũ, declarationũ; & voluntatũ nostrorum huiusmodi ignorãtiam prætendere valeat. Volumus præsentes, quarum solam signaturam, quacunq; constitutione apostolica contraria non obstante, sufficere decernimus in Cancellariæ apostolicæ, & Basilicæ sancti Petri valuis per aliquem ex Cursoribus nostris publicari, & earum exemplum inibi affigi, & dimitti. Publicationemq;, & affixionem huiusmodi omnes, & singulos arctare perinde ac si eadem præsentes illis personaliter intimatę, & insinuatæ fuissent, in contrarium facientibus non obstantibus quibuscunq;.

Placet Motu proprio. I.

Die decima mensis martij: M. D. LXIII. literæ suprascriptæ affixæ, & publicatæ fuerunt in valuis Basilicæ Principis Apostolorum de vrbe, & Cancellariæ Apostolicæ dimissis illarum Copijs affixis per me Petrum Valtrini Cursorem.

Antonius Clerici Magister Cursorum.

DECLARATIO QVOD GRATIAE DE NON residendo, & percipiendo fructus, ratione studij non valeant sine consensu Ordinarij.

SANCTISSIMVS in Christo pater, & Dominus Noster Dominus Pius diuina prouidẽtia Papa. iiij ad cuius aures nuper peruenit nonnullos curata, vel alios sacros ordines, aut personalem residentiam requirentia beneficia obtinentes sub prætextu quod literis operam dare cupiebant post confirmationem Concilij Tridentini, per Sanctitatem suam factam, & publica tam secum, vt literarum Studio in loco vbi illud vigeat generale, actu insistendo ratione beneficiorum, per eos obtentorum huiusmodi vsq; ad quinquennium, vel aliud tempus, tunc expressum, dummodo infra primũ illius annum subdiaconi fierent ad reliquos ordines promoueri minime teneantur, & tam ijdem quòd interim quàm alij, etiam ad eosdem ordines, vel eorum aliquẽ seu aliquos promoti quod similiter studentes beneficijs per eos obtentis per Vicarios idoneos per locorum ordinarios etiam congrua fructuum beneficiorum huiusmodi portione illis assignata, vel alias deputandos in diuinis deseruiendo animarum curam illis imminentem exercendo, & alia imcumbentia onera supportando

vsque ad simile tempus personaliter in eisdem beneficijs residere non tenerentur, & nihilominus interea omnes eorumdem beneficiorum fructus percipere posset per ordinariam Sanctitatis suæ signaturam, seu pœnitentiariæ suę officium dispensari, sibique pariter indulgeri obtinuerunt nullum in his vel fraudi vel circumuentioni locorum præsertim quo ad absentes a Rom. Cur. de quorum qualitatibus facilis notitia haberi non potest quãtum humana ratione prouideri potest relinquere volens Concilij etiam Tridentini decretis inherendo huiusmodi dispensationes, & indulta hactenus concessa, ac tam ipsius pœnitentiariæ, quàm Apostolicas, & alias desuper confectas, & conficiendas literas, processusq; habitos, & habendos per easdem dictis absentibus nullatenus suffragari nisi singulorum Ordinariorum, locorum, in quibus singula beneficia huiusmodi consistunt, consensus gratis præstandus ne id accedat Apostolica auctoritate declarauit decernens irritum, &c.

Placet publicetur, & describatur. I.

Lecta, & publicata fuit suprascripta Regula Romæ in Cancellaria Apostolica. Anno Incarnationis Quingentesimo Sexagesimoquarto, die vero Veneris vigesimaquarta mensis Nouembris Pontificatus præfati S. D. N. Papæ Anno Quinto.

A. Lomellinus Custos.

MOTVS PROPRIVS S. D. N. D. PII PAPAE iiij. Super executione Concilij, & literarum eiusdem Sanctiss. contra Archiepiscopos, Episcopos, Prælatos, & alias personas Ecclesiasticas non residen. in eorum ecclesijs.

PIVS PAPA IIII.

OTV proprio, &c. Cum tam sacrosanctum œcumenicum Concilium Tridentinum, quam etiam per nostras literas, siue bullas etiam per nostras literas, siue bullas etiam super emanatas, & inter alias sub dat. Romæ apud Sanctum Petrum anno incarnationis dominicæ M. D. LXIII. Septimo cal. Decembris Pontificatus nostri anno Quinto. Mãdatũ sit omnibus Episcopis, Archiepiscopis, & alijs quibus animarum cura commissa est, oues suas agnoscere, pro

eis sacrificium offerre, verbiq; diuini prædicatione, sacramentorum administratione, ac bonorum omnium exemplo pascere, pauperum, aliarumq; miserabilium personarum curam paternam gerere, & signanter munera pastoralia, et eis diligenter incumbere, & assistere, aliaq; facere, quæ in dicto Sacro Concilio, & in dictis nostris literis, siue bullis continentur. Quæ omnia nequaquam ab eis præstari, & adimpleri possunt, cum gregibus suis non inuigilant, neq; assistunt, sed mercenariorum more oues suas deserunt, & propterea debuissēt, deberent omnes, & singuli Episcopi, Archiepiscopi, & alij in dignitatibus Ecclesiasticis constituti, & præfecti, & quibus animarum cura existit, iuxta diuina præcepta, & prædicti œcumenici Concilij, ac prædictarum nostrarum literarum, seu bullarum vim, formam, continentiam, & tenorem ad eorum respectiue Ecclesias, diœc. ac alia beneficia quibus personalis residentia requiritur ad effectum in eis personalem residentiam facień. sese contulisse, ac omnia, & singula in eisdem præceptis, concilio, et literis, siue bullis respectiue contenta adimpleuisse, & obseruasse. Attamen sicut accepimus multi præfatorum præceptorum, & mandatorum contemptores animarūq; suarū propriæ salutis immemores in dictis dignitatibus Ecclesiasticis, quibus cura animarū imminet, ac Episcopalibus, & Archiepiscopalibus respectiue constituti præmissa facere, & adimplere hactenus minime curarunt, sed distulerunt, & differunt in graue animarum suarum, gregumq; sibi commissorum periculum, & ouium suarum perniciosum exemplum, & sententias, ceń, & pœnas propterea sibi inflictas temere, & damnabiliter incurrendo. Quæ omnia cum non sint conuiuentibus oculis, aut impune prætermittenda, sed grauiter, vt cæteris transeant in exemplum, cum iam per tot menses inobedientes fuerint censuras præfatas sustineń. Motu proprio, & ex certa nostra scientia, deq; potestatis nostræ plenitudine Dilecto filio nostro Alexandro Riario Cameræ Apostolicæ Generali Auditori cui alias etiam, seu prædecessori suo viua vocis oraculo commisimus, vt dictos Episcopos, Archiepiscopos, & alias personas Ecclesiasticas animarum curam habeń. non residentes pœnas præfatas in dicto Concilio, & literis, siue bullis nostris contentas incurrisse declararet, & ad illarum effectualem executionem, aliaq; grauiora procederet viuæ vocis oraculo commisimus tantum, quiq; nonnulla monitoria contra certos Episcopos, & alias personas præfatas in vim commissionis nostræ huiusmodi sibi factæ tunc decreuerat, & relaxauerat, ne imposterum de illius iurisdictione dubitari contingat, denuo eidem Auditori nostro nunc officium Auditoratus exerceń auctoritate nostra committimus, & mandamus quatenus statim tam contra Episcopos Archiepiscopos, & alios quoscunq; prelatos tam in Vrbe, quam alibi, & vbiq; locorum existen. & in proprijs diœc. non residen. constito sibi quantum sufficere videbitur summarie, simpliciter, & de plano sola veritate inspecta, & manu regia de inobedientia propria vsq; ad sententiā exclusiue procedat: & deinde nobis referat: vt nos in consistorio nostro secreto de fratrū nostrorū consilio: vt moris est

al sententiam priuationis, & depositionis prelatorum inobedientium huiusmodi procedere valeamus, prout procedere intendimus, quo vero ad alios curam animarum haben. vsq; ad sententiam inclusiue procedat, & exequatur iuxta formã, & tenorem dicti Concilij, & literarum nostrarum prædictarum cum eisdem facultatibus, vt supra, ac alia faciat, & exequatur, prout in dictis literis, siue bullis continetur cum potestate citandi, inhiben. excommunicandi, suspendendi a diuinis, declarandi, interdicendi, aggrauandi, reaggrauãdi, carcerandi, & brachium sæculare decernen, relaxan. & exequendi, aliaq; facien. necessaria quomodolibet & opportuna. Contrarijs quibuscunq; non obstan. & quod præsentis nostri motus proprij sola signatura sufficiat, ac vbiq; fidem faciat in iudicio, & extra regula contraria, & aliis quibuscunq; quibus omnibus expresse derogamus non obstan. Die Quinta Maij. 1565.

Placer Motu Proprio. I.

P ræsentetur B. Amerin. Regen.

Alexander Riarius Auditor.

D. Bona auena Cu. Causarum Ca. Apostolicæ, ac omnium causarum supradictarum notarius.

ANNO a Natiuitate Domini Millesimo Quingentesimo Sexagesimo Quinto, indictione octaua, die vero vndecima Mensis Maij, Pont. Sanctissimi in Christo patris, & D. N. D. Pij diuina prouidentia Papæ Quarti Anno Sexto. supradictæ literæ affixæ, & publicatæ fuerunt in Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, & Cancellariæ Apostolicæ, valuis in acie Campi Floræ, dimissis ibidem in locis prædictis præsentium literarum copijs, affixis, per Nos Iulium Parinum, & Ioannem Guerardi prælibati Sanctissimi Domini Nostri Papæ Cursores.

Antonius Clerici Magister Cursorum.

MOTVS PROPRIVS SANCTISS. D. N. PII Papæ Quinti contra omnes Archiepiſcopos, Epiſcopos, Patriarchas, & aliàs Eccleſiaſticas perſonas Curam animarum habentes non reſidentes,

Vt Illuſtriſs. & Reuerendiſs. S. A. C. contra eos vſq; ad ſententiam excluſiue procedat, & deinde refeferat prælibato S. D. N. Papæ. Quo verò ad alios Curam animarum haben. vſq; ad ſententiam incluſiue.

PIVS PAPA .V.

OTV Proprio &c. Cum aliàs per fel. rec. Pium IIII. prædeceſſorem noſtrum, iuxta formam Concilij Tridentini, & aliarum Bullarum emanatarum, tam ab ipſo Pio prædeceſſore noſtro, quam alijs Rom. Pont. Motu Proprio cuius tenores pro expreſſis haberi volumus, ex ipſius certa ſcientia, & de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine fuerit mandatum, Dilecto filio Alexandro Riario noſtro, & Curiæ cauſarum Cameræ Apoſtolicæ generali Auditori, vt omnes Epiſcopos, Archiepiſcopos, Patriarchas, & alias Eccleſiaſticas perſonas, curam animarum habentes non reſidentes pœnas in dicto Concilio, & Bullis contentas incurriſſe declararet, & ad illarum effectum, executioni demandentur, per eundem Alexandrum Auditorem noſtrum, & vt ne de eius iuriſdictione in poſterum dubitari contingat, Denuo eidem Auditori noſtro auctoritate noſtra committimus, & mandamus quatenus ſtatim, tam contra Epiſcopos, quam Archiepiſcopos, & alios quoſcunq; prælatos, tam in Vrbe, quam alibi, & vbiq; locorum exiſten. & in proprijs diœc. non reſiden. conſtito ſibi quantum ſufficere videbitur, ſummarie, ſimpliciter, & de plano, ſola veritate inſpecta, & manu regia de inobedientia propria vſq; ad ſententiam excluſiue procedat, & deinde nobis referat, vt nos in Conſiſtorio noſtro ſecreto, de fratrum noſtrorum Conſilio, vt moris eſt, ad ſententiam priuationis, & depoſitionis prælatorum inobedientium huiuſmodi procedere valeamus, prout procedere intendimus, quò verò ad alios curam animarum haben. vſq; ad ſententiam incluſiue procedat, & exequatur, iuxtà formã,

& tenorem dicti Concilij, & literarum nostrarum præfatarum, cum eisdem facultatis, vt supra, & alia faciat, & exequatur, prout in dictis literis, siue bullis continentur, cum potestate citandi, inhibendi, excommunicandi, suspendendi à diuinis, declarandi, interdicendi, aggrauandi, reaggrauandi, carcerandi, & brachium sæculare decerneñ. relaxandi, & exequendi, aliaq; faciendi necessaria quomodolibet, & opportuna, contrarijs quibuscunq; non obstantibus, Et quòd præsentis nostri Motus proprij sola signatura sufficiat, ac vbiq; fidem faciat, in iudicio, & extra regula contraria, & alijs quibuscunq;, quibus omnibus expresse derogamus non obstant. Die Decima Iunij. 1566.

Placet Motu Proprio. M.

De Collatione paræcialium Ecclesiarum.

BVLLA S.D.N. PII DIVINA PROVIDENTIA Papæ Quinti super Collatione Parochialiũ Ecclesiarum.

Pius Episcopus Seruus Seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.

N conferendis beneficijs Ecclesiasticis, & præsertim Parochialibus Ecclesiis personis dignis, & habilibus, quæ in loco residere, & per seipsos curam exercere valcant, qnantam diligentiam adhiberi oporteat, Alexandri iij. in Lateraneñ. & Gregorij x. in Lugduneñ. generalibus Concilijs, ac Innocentij similiter iij. & aliorum Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum editæ cõstitutiones testantur, quod vt diligentius, ac rectius perficiatur, statuit etiam Synodus Tridentina, vt occurrente vacatione parochialis Ecclesiæ etiam generaliter, vel specialiter, etiam vigore indulti in fauorem sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, aut alias quomodolibet reseruatæ, vel affectæ, debeat Episcopus habita notitia vacationis Ecclesiæ, si opus fuerit, idoneum in ea Vicarium cum congrua eius arbitrio fructuum portionis assignatione constituere, qui onera ipsius Ecclesiæ sustineat, donec ei de Rectore prouideatur. Et deinde Episcopus, & qui Iuspatronatus habet intra decem dies, aut aliud tempus ab Episcopo præscribendum aliquos clericos ad regendum Ecclesiam

Ecclesiam idoneos Examinatoribus, iuxta formam eiusdem Synodi deputatis, nominet, & non nisi ab eisdem Examinatoribus per concursum aliorum examinatorum, etiam tanquam magis idoneo ab Episcopo iudicato, & electo de Ecclesia prouideatur. alias prouisiones, seu institutiones omnes præter formam prædictam factæ, surreptitiæ censeantur. Sed quoniam res humanæ semper in deterius prolabuntur, nisi sit qui eas retineat, ac debitæ executioni demandet, & verendum sit ne propter Constitutionum huiusmodi transgressionem maximi abusus oriantur, Nos ad quorum notitiam non sine graui nostra molestia peruenit nonnullos ex venerabilibus fratribus nostris Archiepiscopis, & Episcopis occurrente vacatione parochialium ecclesiarum eas nullo, aut minus rite seruato examine, præsertim illo quod per concursum fieri debet ex Concilio Tridentino, vel etiam examine rite seruato personis minus dignis, carnalitatis, aut alium humanæ passionis affectum non rationis iudicium sequentes contulisse, & de eis prouidisse: volentes quantum cum Deo possumus huiusmodi, ac etiam futuris periculis occurrere, eorundem prædecessorum nostrorum Constitutiones præfatas etiam innouando, auctoritate Apostolica tenore præsentium omnes, & singulas collationes, prouisiones, institutiones, & quasuis dispositiones parochialium Ecclesiarum ab eisdem Episcopis, & Archipiscopis, ac quibusuis alijs collatoribus tam ordinarijs, quam delegatis, etiam sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, ac Sedis Apostolicæ Legatis, vel Nuncijs præter, et contra formam ab eodem Concilio Tridentino præsertim in examine per concursum faciendo præscriptam factas, aut in futurum faciēdas, nullas, irritas, ac nullius roboris, vel momenti fore, et esse, nullumq; prouisis ius, aut titulum etiam coloratum possidendi præbere, & parochiales Ecclesias huiusmodi vt prius ante collationes huiusmodi vacabant, exnunc vacare statuimus, decernimus, & declaramus, easq; omnes pro tempore sic vacantes nostræ, et sedis Apostolicæ, seu eorum quibus ius conferendi eas, præterquam Episcopis, & Archiepiscopis, qui curam dicti examinis, iuxta decretum eiusdem Concilij habere debent competet, dispositioni reseruamus. Insuper ne parochiales Ecclesię diu in suspenso maneant in maximum animarum periculum quarumcunque parochialium Ecclesiarum, quarum dum pro tempore vacant, ad Episcopos, Archiepiscopos, Primates, & Patriarchas, & quosuis alios ordinarios collatores in mēsibus ordinarijs collatoribus etiam per nostras regulas assignatis prouisio, & collatio spectat, & pertinet, de quibus ijdem Episcopi, & ordinarij prædicti intra Sex mensium spatium a die vacationis earundem perfecto examine iuxta formā Concilij Tridentini præfati non prouiderint, ac illarum etiam, quarum collationes nobis, & dictæ sedi generaliter, vel specialiter, & ex quauis causa reseruatæ, seu affectæ existunt, aut alijs ex indulto Sedis Apostolicæ competunt, ad quas occurrente illarum vacatione Episcopi, & Archiepiscopi præfati personas per examen concursu mutuo habito iuxta dicti Concilij Tridentini formam approbatas, & magis idoneas non elegerint, aut electas nobis, vel successoribus nostris, aut ijs

ad quos collatio spectabit, pro collatione obtinenda intra Quatuor Mensium spatium a die illius vacationis non significauerint, necnon parochialium Ecclesiarũ similium quæ Iurispatronatus Ecclesiastici, vel laicorum seu clericorum, & laicorum, seu clericorum, & laicorum simul fuerint, si præsentatus intra tempus eisdem patronis a iure præfixum præuio examine iuxta formam dicti Concilij approbatus petatur institui, institutioque ipsa per Duos Menses a die præsentationis dilata fuerit, collationem prouisionem institutionem, ac omnimodam dispositionem nobis, & ipsi sedi, ac personis indulta huiusmodi conferendi, prouidendi, seu instituendi obtinentibus respectiue reseruamus, data tamen in parochialibus Iurispatronatus optione ipsis patronis, vt si institutio ad ordinarios spectabit, ipsis Ordinarijs illam facere negligentibus, & vltra dictos Duos Menses differentibus, possint pro huiusmodi institutione obtinẽdi habere recursum ad Metropolitanũ, vel viciniorem Ordinarium, aut Sedem Apostolicam, probibentes etiam eisdem ordinarijs ne tempus decem dierum eisdem ordinarijs, & patronis ab eodem Concilio Tridentino ad nominandum idoneos clericos coram deputatis Examinatoribus præfixum vltra alios Decem dies prorogare audeant, vel præsumant. Districtius inhibentes ne quis præter Romanum Pontificem, aut alios indulta huiusmodi obtinentes, vt præfertur, quacunque sit super hoc auctoritate munitus, de huiusmodi beneficijs sic reseruatis, vt præfertur, disponere, vel circa illa etiam per viam permutationis, vel alias innouare quoquomodo præsumat.

Vt autem non solum dignis sed magis idoneis repertis, iuxta eiusdem Concilij decretum, parochiales Ecclesiæ conferantur, volumus, & eadem auctoritate decernimus, quòd si Episcopus minus habilem posthabitis magis idoneis elegerit, possint ij qui reiecti fuerint a mala electione huiusmodi ad Metropolitanum, vel si ipse eligens Metropolitanus, aut exemptus fuerit, ad viciniorem ordinarium vti nostrum, & sedis huiusmodi delegatum, aut alias ad ipsam sedem Apostolicam appellare, ac praelectum ad nouum examen coram ipso appellationis Iudice, & eius examinatoribus prouocare, & constito de prioris eligentis irrationabili iudicio, eoque reuocato, parochialis magis idoneo per eundem Iudicem appellationis auctoritate nostra (quatenus collatio ad Episcopum a quo appellatum fuit spectaret) conferatur, alias eidem magis idoneo per Iudicem appellationis approbato conferenda remittatur ad eum, ad quem collatio, prouisio, vel institutio spectabit. Hæc tamen appellatio interposita interim non impediat, aut suspendat quominus electio per ordinarium primo loco facta interim debitæ demandetur executioni, & prouisus ab eadem Ecclesia causa appellationis huiusmodi pendente non amoueatur. Et si quis à sententia per Iudicem appellationis lata duxerit appellandũ, is tunc ad Sedem ipsam Apostolicam appellabit. Si secus in præmissis omnibus & singulis actum, aut attentatum fuerit, irritum decernimus, & inane. Volumus autem quod præsentium Transumptis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis,

eadem prorsus fides in Iudicio, & extra adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ, quodque literæ ipsæ Cameræ, & Cãcellariæ Apostolicarũ, & Audiẽtiæ causarũ Palatij Apostolici valuis, & in acie Campi Floræ dimissis inibi copijs publicatæ, & affixæ omnes ita afficiãt, & arctent, ac si illis personaliter intimatæ fuissent. Nulli ergo omnino hominũ liceat hãc paginã nostræ declarationis, statuti, decreti, reseruationis, prohibitionis, inhibitionis, et uo luntatis infringere, vel ei ausu temerario cõtraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationẽ omnipotentis Dei, ac beatorũ Petri & Pauli Apostolorũ eius se nouerit incursurũ. Datũ Romæ apud Sanctũ Petrũ, Anno Incarnationis dominicæ Millesimo Quingentesimo Sexagesimo Sexto. Quinto decimo. Kl. Aprilis. Pontificatus Nostri Anno Secundo.

Cæ. Glorierius.

Visa de Curiã M. de Enciso. *H. Cumyn.*

Anno a Natiuitate Domini, Millesimo Quingentesimo Sexagesimo septimo, Indictione decima, die vero decima sexta, Mensis Maij, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris & D. N. D. Pij diuina prouidentia Papæ Quinti, Anno eius secũdo, Retroscriptæ literæ affixæ, & publicatæ fuerunt in retroscriptis locis, vt moris est, per nos Alexandrũ Astancolũ, & Ioannẽ Guerardũ prælibati Sãctissimi Domini Nostri Papæ Cursores. *Antonius Clerici Magister Cursorum.*

De officio Ordinarij circa Græcos.

BREVE S. D. N. D. PII PAPAE IIII. PER quem Ecclesiæ Græcorum, earumq; Prælati, & administratores visitationi, ac superioritati ordinariorum subijciuntur.

PIVS PAPAE IIII.

D Futuram Rei Memoriam. Roman. Pontifex præcipuus æquitatis, & religionis assertor facultates, & gratias ab Apostolica Sede concessas, ex quibus tempore procedente animarum pericula, & inter Catholicos scandala prouenire animaduertit, pro sui pastoralis officij debito maturè reuocare consueuit. Sane nonnulli locorum Ordinarij nuper ad audientiam nostram referri curarunt, quòd in quampluribus Regni Siciliæ citra, & vltra Pharum, & alijs Christiani nominis ciuitatibus, & locis magna Græcorum, tam re

ligiosorum, & sæcularium clericorum, quàm laicorum multitudo reperitur, qui Ecclesiæ græcæ mores, & ritus obseruantes, seq; suos proprios eiusdem nationis Prælatos habere, ac illis, non autem locorum ordinarijs subesse, sed immunitatum, aliorumq; priuilegiorũ sibi per fe.re. Leonem X. Paulum III. Iulium etiam III. & forsan alios Romañ. Pont. prædecessores nostros, & dictam Sedem antiquitus concessorum prætextu, se ab eorundem ordinariorum iurisdictione, & superioritate exemptos esse prætendentes, impunitate sibi proposita, in diuersas hæreticas, nefariasq; opiniones, & absurda deliramenta passim prolabuntur, asserentes inter alias earum blasphemias nullum esse defunctorum Purgatorium, Romañ. Pont. aliquam in eos iurisdictionem, vel auctoritatem habere negantes, Indulgentias ab illo concessas damnantes, Ecclesiasticas sententias, & censuras ab eo latas spernentes, Sanctissimæ Dei genitricis Virginis Mariæ, beatorũ Apostolorũ, & aliorum Dei Sanctorum festiuitates ab Ecclesia Romañ. Sanctisq; Patribus ordinatas non obseruantes, Sactissimum Eucharistiæ Sacramentum suis infantibus in baptismo exhibentes, inhumanata defunctorum cadauera superstitione quadam impia, & plusquam barbarica e sepulchris eruentes, igneq; comburentes; ordinariorum locorum, quos habitant, visitationem, iurisdictionemq; contemnentes, & Ecclesiasticam disciplinam perturbantes, ac demum huiusmodi, alijsq; suis opinionibus erroneis, atq; sacrilegis populos latinos inficientes, correctionẽ legitimam suæ prætensæ exemptionis clipeo repellentes, in suis impietatibus, abusibusq; consenescunt, & immoriuntur, in suarum, vicinorumq; populorum, præsertim simplicium, animarum perniciem, & scandalum plurimorum. Nos igitur prouidè considerantes eiusdem Sedis intentionem nunquam fuisse exemptionẽ, aliudue priuilegium a se concessum iri, vt inde scelerum impunitas, & animarũ periculum emergat, abusibus, & periculis huiusmodi, quantum cum Deo possumus, tempestiuè obuiare volentes, ac quarumcunq; exemptionum, aliorumq; priuilegiorum dictis Græcis, eorumq; Prælatis, Rectoribus, Abbatibus, & alijs, tã Sancti Basilij, & alterius ordinis regularibus, quam sæcularibus, ac etiam laicis personis quocunq; nomine nuncupatis, per præfatos, & alios quoscunq; Romañ. Pontifices prædecessores nostros, ac Nos, & Sedem præfatam in genere, vel in specie hactenus concessorum, ac etiam iteratis vicibus approbatorum, & innouatorum, literarumq; desuper confectarum, & inde secutorum tenores præsentibus pro sufficienter expressis habentes, Motu proprio, & ex certa scientia nostra, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, omnes, & singulas exemptiones, ac prout illas concernunt, desuper confectas literas præfatas ad hoc videlicet, vt ipsi locorum ordinarij quascunq; Græcorum Ecclesias, Monasteria, Prioratus, & alia pia loca tam secularia, quam cuiusuis ordinis regularia, eorumq; Prelatos etiam si Episcopali, ac maiori dignitate præfulgeant, necnon Abbates, Rectores, ministros, & quasuis alias eiusdem nationis personas in suis Ciuitatibus, & diœc. consistentia, quoties opus fuerit, visitare, ac in illis suam ordinariam iurisdictionẽ,

plenamq;, & omnimodam superioritatem in ijs, quæ Dei cultum, Sacramentorum administrationem, & animarum salutem, hæresumq; extirpationem concernunt, exercere, & exequi liberè, & licitè valeant, reliquis ipsorum Græcorum in diuinis celebrandis, alijsq; ritibus à Sede Apostolica approbatis, necnon priuilegijs, & gratijs Apostolicis intactis remanentibus, auctoritate Apostolica, tenore præsentium perpetuò reuocamus, cassamus, & annullamus; ac reuocatas, cassatas, & annullatas esse, nec ipsis Græcis clericis, vel laicis, eorumuè Prælatis, Ecclesiis, Cœnobijs, aut alijs pijs locis in aliquo suffragari, sed illos omnes, & singulos locorum, in quibus moram traxerint, ordinariorum visitationi, correctioni, punitioni, iurisdictioni, & omnimodæ superioritati in præmissis subesse, illisq; tanquam superioribus suis, suarumq; animarum pastoribus humiliter obedire, & sic per quoscunq; iudices, & Commissarios quauis auctoritate fungentes, ēt S. R. E. Cardinales, sublata eis quauis aliter iudicandi facultate, iudicari, & diffiniri debere, ac quicquid secus a quoquam quauis auctoritate, scienter, vel ignoranter attentari contigerit, irritum, & inane decernimus. Non obstantibus præmissis, ac cōstitutionibus, et ordinationibus apostolicis, cæterisq; contrarijs quibuscunq;. Per hoc tamen non intendimus, quòd ipsi Græci ab eorum græcanico ritu abstrahantur, vel alias desuper quoquomodo per locorum ordinarios impediantur. Et quia difficile foret præsentes ad diuersa loca, in quibus illarum exhibitio forsan erit necessaria, circunferri, volumus, & eadem auctoritate similiter decernimus, quod earundem præsentium transumptis etiam impressis, Notarij publici manu subscriptis, & personæ in dignitate Ecclesiastica constitutę sigillo signatis, plenaria, & indubia; eaq; prorsus adhibeatur fides in iudicio, & extra, quæ præsentibus adhiberi deberet, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Dat. Romæ apud Sanctū Petrum sub Annulo Piscatoris die. XVI. Februarij. M. D. LXIIII. Pontificatus Nostri Anno Quinto.

Cæ. Glorierius.

ANNO à natiuitate Domini Millesimo Quingentesimo Sexagesimo Sexto indictione nona die vero tertia Octobris, Pontificatus S. D. N. D. Pij diuina prouidentia Papæ V. Anno Primo Retroscriptæ literæ affixæ, lectæ, & publicatæ fuerunt in valuis Principis Apostolorum de Vrbe, & Cancellariæ Apostolicæ, & Acie Campi Floræ per me Io. Freile, prælibati S.D.N. Papæ Cursorem,

Nicolaus de Matheis Magister Cursorum

REVOCATIO LICENTIARVM, AC facultatum celebrandi Missas Vespertino tempore.

Anctissimus in Christo Pater, & Dominus noster Pius diuina prouidentia Papa Quintus, ad cuius notitiam peruenit, quòd nonnulli Cathedralium etiam forsan Metropolitanarum, Collegiatarum, & aliarum Ecclesiarum, necnon Monasteriorum], conuentuum, domorum, & aliorum Piorum locorum sæcularium, & diuersorum ordinum, ac Militiarum regularium Prælati, Capitula, Clerici, fratres, aliiq; superiores, & personæ, antiquum sanctæ Romanæ Ecclesiæ ritum in statutis missarum celebrandarum temporibus peruertere satagentes, diuersas licentias, & facultates Missas, quæ media noctæ, & seu in aurora Natiuitatis, ac de mane resurrectionis Domini nostri Iesu Christi, & forsan aliarum festiuitatum iuxta prædictum ritū celebrari consueuerant: de sero etiam forsan circa solis occasum vigiliæ festiuitatum earundem in suis Ecclesiis, & Cappellis celebrandi, seu celebrari faciendi ab Apostolica sede, vel eius legatis, ac etiam maiori Pænitentiario pro tempore existente variis prætextibus impetrauerunt, Illiq; iampridem vtuntur, hoc ab antiquo Catholicæ Ecclesiæ instituto, Sanctorumq; Patrum decretis deuiare considerans, ac propterea hunc abusum ab Ecclesia Dei submouere volens, omnes, ac singulas licentias, facultates huiusmodi hactenus etiam motu proprio, vel quorumuis etiam Imperatorum, Regum, & aliorum Principum contemplatione, & ex quibusuis causis quomodolibet concessas, ac Apostolicas, & alias literas desuper confectas, illorum omnium tenores pro sufficienter expressis habens, Apostolica auctoritate, ex certa scientia reuocauit, ac omnino cassauit, & annullauit hac præsenti perpetuo valitura constitutione, quibusuis Prælatis, Capitulis, Clericis, fratribus, aliisq; superioribus, & personis earundem Ecclesiarum, Monasteriorum, Conuentuum, domorum, & aliorum Piorum locorum in virtute sanctæ obedientiæ, & sub indignationis suæ, ac perpetuæ suspensionis à diuinis pœna districtius inhibens, ne deinceps missas vespertino tempore huiusmodi licentiarum, & facultatum huiusmodi, aut alio quouis prætextu celebrare, vel celebrari facere præsumant; ac mandans locorum Ordinariis, vt eandem præsentem constitutionem sub prędictis, & aliis sibi beneuisis pœnis per quoscunq; Prælatos, Capitula, Clericos, Fratres, superiores, & personas huiusmodi inuiolabiliter obseruari faciant, contradictores quoslibet auctoritate Apostolica compe-

scendo. Non obstantibus premissis, ac quibusuis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon Ecclesiarum, monasteriorum, conuentuum, domorum, & aliorum locorum prædictorum, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmate alia roboratis, statutis, consuetudinibus, priuilegijs, quoq; indultis, & literis Apostolicis eisdem Ecclesijs, monasterijs, domibus, & locis, illorumq; capitulis, conuentibus, superioribus, & personis, ac ordinibus sub quibuscunq; tenoribus, & formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsq; efficacioribus, & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & alijs decretis, etiam ad Imperatoris, Regum, Reginarum, Ducum, & aliorum Principum instãtiam, aut eorum contẽplatione, etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac alias quomodolibet concessis, approbatis, & innouatis, quibus omnibus ipsa Sanctitas sua illorum tenores pro expressis habens, specialiter, & expresse derogauit, Illaq; quo ad premissa cassauit penitus, & annullauit, cæterisq; contrarijs quibuscunq;, decernens presentes, earumq; copias per aliquem ex suis cursoribus in Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, & Lateranensis, ac Cancellariæ Apostolicæ valuis affixas, omnes, cum primum earum notitiam habuerint, perinde afficere, ac si illis personaliter intimatæ fuissent.

Placet, & ita mandamus. M.

Anno à Natiuitate Domini Millesimo Quingentesimo Sexagesimo sexto, Indictione nona, Die vero xxix. Mensis Martij Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & D. N. D. Pij Diuina prouidentia Papæ Quinti Anno primo suprascriptæ literæ lectæ, affixæ, & publicatæ fuerunt in locis suprascriptis, vt moris est per me Bernardinũ Andreuctium Apostolicum Cursorem.

Scipio de Octauianis Magister Cursorum.

BVLLA S. D. N. D. PII DIVINA PROVIDENTIA Papæ V. Reuocationis licentiarum Græcis latino more, & latinis Græco ritu Missas, ac alia diuina officia celebrandi hactenus concessarum.

Pius Episcopus Seruus Seruorum Dei, Ad perpetuam Rei memoriam.

ROVIDENTIA Romani Pontificis plurimum circunspecta nonnunquam ea que certis suadentibus causis per eius prædecessores gesta sunt, ex alijs non minus rationabilibus causis alterat, & ad pristinum statum reducit, prout equitas suadet, & in domino conspicit expedire. Sanè cum ad notitiam nostram peruenerit, quòd nonnulli presbyteri tam

Græci, quam Latini antiquum S. R. E. ritum tam in celebratione Missarum, quã aliorum diuinorum officiorum peruertere satagentes, diuersas licentias, & facultates, missas, et alia diuina officia Græci latino more, Ac Latini græco ritu celebrandi ab Apostolica Sede, vel eius Legatis, ac etiam maiore Pænitentiario pro tempore existente, varijs prætextibus, impetrarunt, illis iampridem vtuntur; hoc ab antiquo Catholicæ Ecclesiæ instituto, Sanctorumq; Patrum decretis deuiare considerantes, propterea hunc abusum ab Ecclesia Dei extirpantes, & submouere volentes, omnes, & singulas licentias, & facultates huiusmodi hactenus, etiam Motu proprio, vel quorumuis etiam Imperatorum, Regum, & aliorum Principum contemplatione & ex quibusuis causis quomodolibet concessas, ac Apostolicas, & alias literas desuper confectas, illarum omnium tenores pro sufficienter expressis habentes, Apostolica auctoritate ex certa scientia hac præsenti nostra perpetuò valitura constitutione reuocamus, cassamus, annullamus, & irritamus; quibusuis Presbyteris tã Græcis, quàm Latinis in virtute sanctæ obedientiæ, & sub indignationis nostræ, ac perpetuæ suspensionis à Diuinis pœnis districtius inhibentes, ne deinceps Presbyteri Græci præcipuè vxorati, latino more, & Latini græco ritu huiusmodi licentiarum, & facultatum, aut alio quouis prætextu Missas, & alia diuina officia celebrare, vel celebrari facere præsumant. Mandantes in virtute sanctæ obedientiæ omnibus, & singulis venerabilibus fratribus nostris Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, & Episcopis quatenus in ciuitatibus, & diœc. proprijs præsentes nostras literas publicari, & sub prædictis, & alijs sibi bene visis pœnis per quoscunq; Prælatos, Capitula, Clericos, fratres, Superiores, & personas quaslibet inuiolabiliter obseruari faciant, Contradictores quoslibet auctoritate apostolica compescendo. Non obstantibus præmissis, ac quibusuis constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, necnon Ecclesiarum, Monasteriorum, Conuentuum, Domorum, & aliorum locorum quorumcunq;, etiam Iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, consuetudinibus, priuilegijs quoq;, Indultis, et literis Apostolicis eisdem Ecclesiis, Monasterijs, Domibus, & locis, illorumq, Capitulis, Conuentibus, superioribus, & personis, ac ordinibus sub quibuscunq; tenoribus, & formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsq; efficacioribus, & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & alijs decretis etiam ad Imperatorum, Regum, Reginarũ, Ducũ, & aliorũ Principum instantiam, aut eorũ contemplatione, ẽt Motu proprio, & ex certa scientia, ac alias quomodolibet concessis, approbatis, & innouatis, quibus omnibus, illorũ tenores ꝓ expressis habentes, specialiter, et expresse derogamus, Illaq; quo ad premissa cassamus penitus, & annullamus, ceterisq; contrarijs quibuscunq;. Volumus autem quod præsentes literę ad valuas Beati Petri Apostolorum Principis, & Cancellarię nostrę, ac in acie Campi Florę publicentur, & inter constitutiones extrauagantes perpetuò valituras conscribantur. Et quia difficile foret præsentes ad singula quæq; loca deferri, volumus, & etiã

declaramus

declaramus quòd eorum Transumptis etiam Impressis, manu alicuius Notarij subscriptis, ac sigillo alicuius prælati munitis eadem prorsus fides vbicunq; adhibeatur, quæ præsentibus adhiberentur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ reuocationis, cassationis, annullationis, irritationis, mandati, inhibitionis, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, Indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Dat. Romę apud Sanctum Marcum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo quingentesimo sexagesimo sexto tertiodecimo calendas Septembris Pontificatus nostri anno Primo.

Cę. Glorierius.
H. Cumyn.

Anno à Natiuitate Dñi Millesimo quingentesimo sexagesimo sexto indictione nona. Die vero veneris vigesima mensis Septembris, Pontificatus autem Sanctiss. in Christo Patris, & D. N. D. Pij Diuina prouidentia Papæ Quinti anno eius primo, Pręsentes retroscriptę literæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Basilicæ Principis Apostolorum de vrbe, ac Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ per nos Bartholomęum sotto casa, & Io. Andreā Rogerium præfati S. D. N. Papæ Cursores.

Nicolaus de Mattheis Mag. Cursorum.

De consanguinitate, & affinitate.

MOTVS PROPRIVS S. D. N. D. PII DIVINA prouidentia Papæ Quinti de veritate exprimenda &c. in dispensationibus matrimonialibus, & alijs gratijs sub pœna falsi.

OTV PROPRIO, &c. CVM sicut accepimus nõnulli suæ conscientiæ prodigi, ac propriæ salutis immemores, vt facilius à nobis, & Sede Apostolica dispensationes matrimoniales, & alias gratias, & cõcessiones obtineant, gradus consanguinitatis, vel affinitatis, aut cognationis spiritualis, ac scientiam illorum aliter quàm eis, a principio ab ipsis partibus significatum, vel narratum fuerit exponunt, & si matrimonia huiusmodi adhuc contracta non fuerint, pro contractis narrãt, ac aliàs

diuersimode veram facti speciem tam in ipsis dispensationibus matrimonialibus, quàm pro alijs quibuscunq; gratijs, & concessionibus obtinendis immutent, ac proptereà tum non solum in impetrationibus huiusmodi falsitas narretur, verum etiam in partibus plerumq; pro verificatione gratiarum huiusmodi veritas immutetur, & falsitas committitur. Nos igitur huiusmodi abusibus, & erroribus obuiare cupientes, Motu proprio, &c. omnes, & singulos procuratores tam officij sacræ Pœnitentiariæ, seu contradictarum, quàm alios quoscunq; sollicitatores, & scriptores, quos copistas vocant, qui veritatem facti à narratione quam ab ipsis partibus habuerunt quoad substantialia, & qualitates necessario exprimendas diuersam faciunt, seu quoquo modo inuertunt, aut immutant, deprauantuè, & per subreptionem, & obreptionem gratias à nobis extorquent, pœnam falsi incurrere, & ea puniri omnino debere decernimus, & declaramus; Mandantes propterea Almæ Vrbis Gubernatori, Cameræ Apostolicæ Auditori, & Vicario quatenus in præmissis reos, & culpabiles repertos pœna falsi, vt præmittitur, puniant, cum potestate citandi, etiam per edictum constito summariè de non tuto accessu, aliaq; dicendi, & faciendi in præmissis necessaria, seu quomodolibet opportuna. Non obstañ. præmissis constitutionibus, et ordinationibus apostolicis, cæterisq; contrarijs nequaquam obstañ. irritum quoq; & inane, &c. diciq;, & iudicari, & diffiniri debere, sublata, &c. decerneñ. Et quòd præsentis Motus proprij, & absq; data, & registratura sola signatura sufficiat, & vbiq; fidem faciat in iudicio, & extra regula contraria non obstañ. eiusq; transumptis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ munitis eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur si forent exhibitæ, vel ostensæ, quodq; Cameræ, & Cancellariæ Apostolicæ, ac audientiæ causarum Palatij Apostolici valuis, & in acie campi Floræ dimissis inibi copijs affixis omnes ita afficiant, & arctent, ac si illis personaliter intimatæ fuissent.

Placet Motu Proprio. M.

Die quinta Decembris 1566. suprascriptæ literæ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt in locis suprascriptis, dimissis in eisdem locis copijs affixis per me Nicolaum de Mattheis Curs.

Iohannes Guerardi Mag. Curs.

BVLLA S. D. N. D. PII DIVINA prouidentia Papæ v. Super declaratione decreti Concilij Tridentini de cognatione ſpirituali inter maritum, vel vxorem ſuſcipientis, & baptizatum, baptizatiq; patrem, & matrem, & quaſcunq; alias perſonas tam ex parte ſuſcipientis, quam baptizantis, & baptizati.

Pius Epiſcopus Seruus Seruorum Dei.
Ad perpetuam rei memoriam.

VM illius vicem, licet minime ſuffragantibus meritis, geramus in terris, de cuius vultu prodit Iudicium, & vident oculi æquitatem, officij noſtri debitam proſequimur actionem, ſi obſcuros ſacrorum Canonum ſenſus ita aperire ſtudemus, vt pijs Chriſtifidelium mentibus nulla dubitandi occaſio relinquatur. Sane licet ex eo quod in Concilio Tridenti. decretum fuerit, cognationem ſpiritualem inter eos tantum contrahi, qui ſuſcipiunt baptizatum de Baptiſmo, ac baptizatum ipſum, & illius patrem, & matrem, necnon baptizantem, & baptizatum, baptizatiq; patrem, & matrem, in reliquis perſonis, quę per antiquos Canones occaſione cognationis huiuſmodi contrahere prohibebantur, omne impedimentum ſublatum eſſe videatur: adhuc tamen ab aliquibus dubitari accepimus, an ſaltem impedimentum cognationis ſpiritualis huiuſmodi inter maritum, vel vxorem ſuſcipientis, & baptizatum, necnon inter maritum, vel vxorem ſuſcipientis, & patrē, ac matrem baptizati vigeat, propterea quod prohibitum de vno coniuge, de altero etiam prohibitum eſſe videatur. Nos piarum mentium quieti, & Matrimoniorum fauori (quantum ex alto nobis permittitur) conſulere volentes, a pręciſis verbis Concilij minime diſcedendum in pręmiſſis eſſe cenſuimus. Et propterea nullum amplius impedimentum ratione cognationis huiuſmodi ſubeſſe decernimus, & declaramus, quominus inter dictos maritum, vel vxorem ſuſcipientis, & baptizatum, baptizatiq; patrem, & matrem, & quaſcunq; alias perſonas tam ex parte ſuſcipientis, quam baptizantis, & baptizati, in dicto Conci

tio nominatim non expressas, Matrimonium liberè, & licitè contrahi possit, et ita ab omnibus iudicari debere mandamus, atq; statuimus: decernentes irritum, & inane, si quid secus a quoquam quacunq; dignitate, auctoritate, & potestate prędito contigerit iudicari. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, alijsq; contrarijs quibuscunq;. Volumus autem, quòd prę sentes litteræ in Cancellaria nostra Apostolica, & acie Campi Floræ de more publicentur, & inter Constitutiones perpetuò valituras describantur. Et quia difficile foret præsentes ad singula quæq; loca deferri, quòd earum Transumptis, etiam impressis, manu alicuius pręlati munitis eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ declarationis, decreti, mandati, statuti, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, Indignationem Omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo quingentesimo sexagesimo sexto, Quarto Kl. Decembris. Pontificatus Nostri Anno Primo.

Cę. Glorierius.

Visa de curia Io. Barengus.

H. Cumyn.

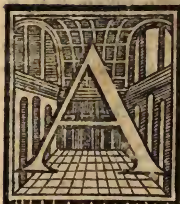
Registrata apud Cęsarem Secretarium.

Anno a Natiuitate Domini Millesimo quingentesimo sexagesimo sexto, Indictione nona, die vero decimanona mensis Decembris, Pontificatus Sanctiss. D. N. D. Pij diuina prouidentia Papæ V. Anno eius primo, Retroscriptę literę apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Cancellariæ Apostolicæ, & acie campi Floræ, vt moris est, per nos Antonium Cleriti, & Io. Andream Rogerium præfati S. D. N. Papæ Curs.

Stephanus de Olea Mag. Curs.

BVLLA S. D. N. D. PII DIVINA PROVIDENTIA Papæ V. Super declaratione decreti Concilij Tridentini de impedimento affinitatis ex fornicatione prouenień.

PIVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam Rei Memoriam.

D Romanum Pontificem spectat Canonicas sanctiones, quæ expressiorem sensum postulare videntur, re diligenter perspecta ita declarare, & aliàs prouidere, vt omnis dubietas de pijs Christi fidelium mentibus euellatur. Sane postquam ex eo quod Tridentin. Synodus impedimentum affinitatis ex fornicatione proueniens, per quod nō solum Matrimonium contrahi prohibetur, sed etiam postea factum dirimitur, ad eos tantum restrinxit, qui primo, & secundo gradu coniunguntur, in vlterioribus vero gradibus statuit Matrimonium postea factum non dirimi, à pluribus Christifidelibus, vt accepimus, est dubitatum, an licet in vlterioribus gradibus huiusmodi Matrimonium contractum non dirimatur, adhuc tamen iuxta antiquos Canones contrahi prohibeatur. Et propterea nos omnem ambiguitatem tollere, & animarum tranquillitati, ac Matrimonij libertati quantū cum Deo possumus consulere volētes, Declaramus, & apostolica auctoritate decernimus nullum hodie impedimētum remanere, quominus in vlterioribus gradibus huiusmodi libere, & licite Matrimonium contrahi possit, & ita ab omnibus iudicari debere mandamus, atq; statuimus, decernentes irritum, & inane si quid secus a quoquam quacunq; dignitate, auctoritate, & potestate prædito contigerit iudicari, non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus apostolicis, alijsq; contrarijs quibuscunq;. Volumus autem quod præsentes literæ in Cancellaria nostra apostolica, & acie Campi Floræ de more publicentur, & inter Constitutiones perpetuò valituras rescribantur, & quia difficile foret eas ad singula quæq; loca deferri, quod earum Transumptis etiam impressis manu alicuius Notarij subscriptis, ac sigillo alicuius Prelati munitis eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur si forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ declarationis, decreti, mandati, statuti, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli apostolorum eius se nouerit incursurum. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnatio

uis Dominicæ Millesimo quingentesimo sexagesimo sexto, quarto Kal. Decembris. Pontificatus Nostri Anno Primo.

Visa de Curia Io. Barengus.

Ca. Glorierius.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

Anno à Natiuitate Domini Millesimo quingentesimo sexagesimo sexto, Indictione nona, die vero decima nona mensis Decembris, Pont. Sanctiss. D. N. D. Pij diuina prouidentia Papæ V. Anno eius primo retroscriptæ literæ apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt Romæ in valuis Cancellariæ apostolicæ, & acie Campi Floræ, vt moris est, per Io. Andream Rogerium, & Camillum Cherubinum Cursorum.

Stephanus de Olea Mag. Curs.

De Regularibus, & Monialibus.

BVLLA SANCTISSIMI D. N. D. PII DIuina prouidentia Papæ V. Super clausura, & reformatione quarumcunq; Monialium.

Pius Episcopus Seruus Seruorum Dei,
Ad perpetuam Rei memoriam.

IRCA Pastoralis officij nobis, meritis licet imparibus, desuper commissi curam, quantum nobis ex alto permittitur inuigilantes assidue ad ea per quæ singulis erroribus, & excessibus obuiatur, ac personis quibuslibet, præsertim fæminei sexus virginitatem suam Altissimo vouentibus sub Religionis iugo Christo Saluatori in castitatis holocausto famulari affectantibus, semita Iustitiæ, & honestatis declinantibus, ne quicquam in eis reperiatur incongruum quod in Regularis ponat honestatis gloria maculam, & Diuinam merito possit offendere Maiestatem opportune succurrere, libenter intendimus, ac in his nostræ vigilantiæ partes propensius impartimur, prout id in domino, salubriter expedire conspicimus. Hac igitur perpetuò valitura Constitutione, inhærentes etiam Constitutioni fel. rec. Bonifacij Papæ viij. prædecessoris nostri, quæ incipit, Periculoso, & decretis Concilij Tridentini super clausura Mo

nialium æditis auctoritate Apostolica tenore præsentium statuimus, atq; perpetuò decernimus, vniuersas, & singulas Moniales præsentes, atq; futuras cuiuscunq; Religionis, ordinis, vel Militiarum, etiam Hierosolymitañ. sint quæ, vel iam receptæ sint, vel imposterum in quibusuis Monasterijs, siue domibus recipientur, & tacite, vel expresse Religionem professæ, etiam si Conuersæ, aut quocunq; alio nomine appellentur, etiam si ex institutis, vel fundationibus earum Regulæ ad clausuram non teneantur, nec vnquam in earum Monasterijs, seu domibus, etiam ab immemorabili tempore, ea seruata non fuerit, sub perpetua in suis Monasterijs, seu domibus debere decætero permanere clausura, iuxta formam dictæ Constitutionis fel. rec. Bonifacij Papæ viij. prædecessoris nostri, quæ incipit, Periculoso, in sacro Concilio Tridentino approbatam, & innouatam, quam nos auctoritate præfata etiam approbamus, & innouamus in omnibus, & per omnia, ac illam districtè obseruari mandamus, quod si aliquæ Moniales forsan reperiantur quæ consuetudine etiam immemorabili, aut instituto, vel fundatione regulæ suæ fretæ animo obstinato huic clausuræ resistant, aut quoquomodo reluctentur, Ordinarij vnà cum Superioribus earum omnibus iuris, & facti remedijs compellant easdem tanquam rebelles, & incorrigibiles ad præcise subeundum dictam clausuram, & perpetuò obseruandum. Mulieres quoq; quæ Tertiariæ, seu de Pœnitentia dicuntur cuiuscunq; fuerint ordinis in Congregatione viuentes, si & ipsæ professæ fuerint, ita vt solemne votum emiserint, ad clausuram præcise, vt præmittitur, & ipsæ teneãtur; quod si votum solemne non emiserint, Ordinarij vnà cum Superioribus earum hortentur, & persuadere studeant, vt illud emittant, & profiteantur, ac post emissionem, & professionem eidem clausuræ se subijciant; quod si recusauerint, & aliquæ ex eis inuentæ fuerint scandalosè viuere, seuerissime puniantur. Cęteris autem omnibus sic absq; emissione professionis, & clausura viuere omnino volentibus interdicimus, & perpetuò prohibemus nè in futurum vllam aliam prorsus in suum Ordinem, Religionem, Congregationẽ nè recipiant. Quod si contra huiusmodi hanc nostram prohibitionem, & decretum aliquas receperint, eas ad sic viuendum omnino inhabiles reddimus, ac illarum quaslibet professiones, & receptiones irritas decernimus, & nullas, prout etiam præsenti decreto irritas facimus, & annullamus. Porrò ne Moniales, vel Tertiariæ prædictæ propter hanc clausuram detrimentum, aut incommodum aliquod in earum necessitatibus, maximè in pertinentibus ad illarum victum patiatur, sed vt eis opportunè cõsulatur, auctoritate Apostolica præfata statuimus, decernimus, præcipimus, atq; mandamus Ordinarijs, & Superioribus earum, vt curent colligi fidelium eleemosynas per Conuersas, quæ non sint professæ, vel si professæ fuerint, sint tamen ætatis Annorum Quadraginta, & in domibus contiguis, extra tamen Monasterium, degant, & non ingrediantur clausuram aliarum Monialium, nisi in casibus ex earum Constitutionibus permissis, & de earũ domibus exire non possint pro hmõi eleemosynis colligendis, nisi de licentia Ordi-

narũ, vel earum Superiorum. Et decętero nullæ aliæ Conuersæ professæ recipi amplius, etiam de consensu suorum Superiorum, vel prælatorum possint, quod si aduersus hanc nostram prohibitionem receptæ fuerint, illarum receptio nulla, irrita, & inanis sit, prout ex nunc nullam, irritam facimus, & annullamus Quod si prædicto modo necessitatibus Monialium, & Mulierum Tertiariarum prædictarum succurri sufficienter non poterit, mandamus ipsis Ordinarijs, & Superioribus earũ, vt ipsi, prouideant, de alijs personis pijs, & Deo deuotis, quæ fidelium eleemosynas colligant, vel aliàs eo meliori, & cõmodiori modo quo fieri poterit, etiam ex opere manuum ipsarum Monialium, & Mulierum prædictarum, arbitrio Ordinariorum, & Superiorum eorundem, & pro vt eis congruentius expedire videbitur prouideatur, & succurratur. Et ne propter Monialium numerũ excessiuum clausuræ obseruatio violetur, inhærentes etiam similiter dispositioni dictæ Constitutionis Bonifacij, & Concilij Tridentini decreto, Monialibus prædictis, & illarum Superioribus, & ordinarijs districte inhibendo pręcipimus, & mandamus, ne plures in earum Monasterijs recipiant, & admittant, siue recipi, & admitti permittãt quàm ex proprijs redditibus ipsorũ Monasteriorũ, vel cõsuetis eleemosynis cõmode sustentari possint. Mandantes propterea in virtute sanctę obedientiæ sub obtestatiõe diuini iudicij, & interminatione maledictionis æternę vniuersis venerabilibus fratribus, Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, & Episcopis quatenus in Ciuitatibus, & diœc. proprijs pręsentes nostras literas publicari faciant, ac in Monasterijs Monialium sibi ordinario iure subiectis, in hijs verò quę ad Romanã mediate, vel immediate spectant Ecclesiam Sedis Apostolicę auctoritate, vnà cum Superioribus eorundem Monasteriorum clausuram, vt pręmittitur, quamprimum poterint seruari procurent. Contradictores, atq; rebelles per censuram Ecclesiasticam appellatione postposita compescendo, inuocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij secularis. Ac vt hoc tam salutare decretum facilius obseruetur, omnes Principes sæculares, & alios Dominos, & Magistratus temporales rogamus, requirimus, & obsecramus per viscera misericordiæ domini nostri Iesu Christi eisdem in remissionem peccatorum iniungentes, quod in pręmissis omnibus eisdem Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, & Episcopis, & alijs Monialium Superioribus assistant, ac suum fauorem, & auxilium præstent. Ac impedientes pœnis etiam temporalibus afficiant, præmissis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis statutis, & consuetudinibus, etiam immemorabilibus, etiam per Sedem Apostolicam approbatis, & confirmatis, priuilegijs quoq;, indultis, & literis Apostolicis, etiam in fundatione, & institutione eisdem Monasterijs, vel domibus, & Monialibus sub quibuscunq; verborum formis, & clausulis irritantibus, & alijs decretis quibuslibet concessis, confirmatis, ac etiam iteratis vicibus approbatis, & innouatis Quibus omnibus etiam si pro sufficienti illorum derogatione de illis, eorumq; totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & indiuidua, non autem per clausulas generales idem importantes, mẽ

tio,

tio, seu quæuis alia expressio habenda, aut aliqua exquisita forma ad hoc seruãda foret tenores hmõi, ac si de verbo ad verbum insererentur pro sufficienter expressis habentes quo ad effectum validitatis nostræ constitutionis tantum derogamus contrarijs quibuscunq;. Aut si aliquibus communiter, vel diuisim ab eadẽ sit Sede indultum quod interdici, aut suspendi non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem, per hoc autem in Monasterijs exemptis Ordinarij locorum quoad alia nullam sibi credant iurisdictionem, vel potestatem aliquatenus eis attributam. Volumus autem quòd præsentes literæ, ad valuas Basilicæ beati Petri Apostolorum principis, & in Cancellaria nostra, ac acie Campi Floræ publicentur, & inter Cõstitutiones extrauagantes perpetuò valituras conscribantur. Et quia difficile foret præsentes ad singula quæcunq; loca deferri, volumus, & etiam declaramus quod earum Transumptis etiam impressis manu alicuius Notarij subscriptis, ac sigillo alicuius Prælati munitis eadem prorsus fides vbicunq; adhibeatur quæ præsentibus adhiberetur si forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ approbationis, innouationis, statuti, decreti, mandati, interdicti, prohibitionis, annullationis, præcepti, inhibitionis, requisitionis, obsecrationis, iniunctionis, derogationis, declarationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare præsumpserit indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum Anno incarnationis dominicæ Millesimo Quingentesimo Sexagesimo Sexto. Quarto Kl. Iunij. Pont. Nostri Anno Primo.

Visa de Curia Io. Riuetius. ʃʃ.

Cæ. Glorierius.

H. Cumyn,

Anno à natiuitate Domini millesimo, quingentesimo, sexagesimo sexto indictione nona die vero nona mensis Iunij, Pontificatus Sãctissimi in Christo Patris, & Domini nostri Domini Pij diuina prouidentia Papæ quinti Anno primo. Retroscriptæ litteræ affixæ, & publicatæ fuerunt ad Valuas basilicæ Principis Apostolorum Sancti Petri de Vrbe, Cancellariæ Apostolicæ, & in Acie Campi Floræ dimissis Copijs earundem in retroscriptis Literis affixis per nos Io. Guerardi, & Nicolaum de Mattheis Curs.

Antonius Clerici Magister Cursorum.

BREVE S. D. N. D. PII DIVINA PROuidentia Papæ V. super reuocatione licentiarum ingrediendi Monasteria, ac domos Carthusieñ. & aliorum quorumcunq; regularium ordinum, etiam mendicantium quibusuis Mulieribus concessarum.

PIVS PAPA V.

D PERPETVAM REI MEMORIAM. Regularium personarum: quæ relicto seculo, Dei se obsequio dedicarunt: pro commisso nobis officio, quieti consulere cupientes: ad ea remouenda: quæ religiosum earum propositum impedire possunt: curam nostram libenter intendimus: vt nulla re: quæ eas a Diuino cultu auocet: præpeditæ, secundum ordinum suorum regularia instituta, & decretum sacri Tridentini Concilij, tranquillis mentibus gratum altissimo impendere possint famulatum. Quia igitur, & Carthusiensium ordinis, & aliorum regularem vitam professorum quies non parum solet, sicut accepimus, perturbari: propterea q̃ mulieres modestiæ matronalis oblitæ, domos, ac Monasteria, eorum contra ipsorum instituta, prætextu confessionalium, aut aliarum Literarum Apostolicarum ingredi audeant, ipsis etiam Abbatibus, Præpositis, Prioribus, & alijs Præsidentibus aliquando recusantibus, & renitentibus, non sine magna eorum molestia, nec sine graui laicorum etiam offensione, ac scandalo, si quando admitti nimis facile videantur: huic rei prouidere volentes, Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, omnes, & singulas facultates, ac licentias ingrediendi monasteria, ac domos Carthusien. & aliorum quorumcunq; regularium ordinum, etiam mendicantium, mulieribus, cuiuscunq; status, gradus, ordinis, conditionis, & quacunq; dignitate, ac preeminentia prgditis, etiam Comitissis, Marchionissis, Ducissis, sub quibuscunq; verborum tenoribus, & formis, & cum quibuscunq; etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsq; fortioribus, efficacioribus, & insolitis clausulis, Necnon irritantibus decretis ab Apostolica Sede quomodocũq; cõcessas quarũ tenores perinde, ac si de verbo ad verbũ prgsentibus insererentur, haberi volumus pro expressis, tenore prgsentium reuocamus, & cassas, irritas, & inanes esse decernimus, districte prohibentes mulieribus quidem prædictas facultates, & licentias prætendentibus, sub excommunicationis latæ sententiæ pœna, postquàm harum literarum notitiam habuerint, a qua non possint, nisi a Nobis, aut a Romano Pontifice, qui pro

tempore fuerit, absolui, præterquam in mortis articulo, ne dictas domos, & monasteria ingredi audeant. Ipsis vero Monasteriorum, & Conuentuum Abbatibus, Præpositis, Prioribus, & alijs Præsidentibus quocunq; nomine vocentur, & eorum Monachis, Canonicis, & fratribus, siue mendicantibus, siue non mendicantibus, sub priuationis officiorum, quæ in præsentia obtinent, & inhabilitatibus in posterum ad illa, & alia omnia, & suspensionis a diuinis, ipso facto, sine alia declaratione, incurrendis pœnis, ne eas introducere, admittere ve præsumant. Non obstantibus præmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, cæterisq; contrarijs quibuscunq;. Volumus autem, & mandamus, vt hæ literæ ad valuas Basilicæ beati Petri Apostolorum Principis, & in Cancellaria nostra, atq; in Acie Campi Floræ de more publicentur. Quia vero difficile foret has literas ad omnia loca deferri, volumus, & declaramus, vt earum exemplis, & transumptis manuscriptis, vel impressis, & manu alicuius Notarij publici subscriptis, ac sigillo alicuius Prælati munitis, par vbiq; fides habeatur, ac si præsentes exhibitæ essent, vel ostensæ. Dat. Romæ apud Sanctũ Petrum sub Annulo Piscatoris die. xxiiij. Octobris M. D. LXVI Pontificatus Nostri Anno Primo.

Ant. Florebellus Lauellinus.

Anno à Natiuitate Domini Millesimo quingentesimo sexagesimo sexto Indictione nona Die vigesima octaua Mensis Octobris Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & D. N. D. Pij diuina prouidentia Papæ Quinti Anno Primo suprascriptæ literæ affixe, & publicatę fuerunt in locis suprascriptis. per nos Bernardinum Andreutium, & Ioannem Andream Rogerium Apostolicos Cursores.

Philibertus Chappuis Magister Cursorum.

De simonia.

BVLLA S. D. N. D. PII DIVINA PROVIdentia Papę iiij. contra quoscunque Ecclesias, & beneficia ecclesiastica quæcunque in confidentiam retinentes, seu recipientes.

PIVS Episcopus seruus seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

OMANVM Pontificem in excelsa militantis Ecclesiæ specula constitutum vigiles mentis oculos, non solum in absentiũ extendere, sed potissimum in præsentium, domesticorumq; fratrum, & filiorum suorum mores diligenter perscrutandos, aliquando reflectere, ac eos, præsertim quos in Apostolicæ sollicitudinis partem euocauit altissimus, ne dum ab omni pactionis illicitæ contagione, verum etiam ab eius omnimoda suspitione, vacuos, & immunes conseruare decet, Vt qui cæteros illustris officij sublimitate antecellunt, eosdem prisca etiam illa morum integritate, præstare dignoscantur. Sanè licet dudum, cum certam simoniacæ prauitatis speciem, quam beneficiorum confidentiam vocant, etiam Ro. Cu. atque adeo in sacrum ven. fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium collegium, quasi per cuniculos irrepsisse, ac nonnullos ex ipsis fratribus, nimia quadam facilitate, seu potius importunis amicorum, familiarumq; precibus adductos, beneficia Ecclesiastica in confidentiam huiusmodi recepisse, & frequenter recipere, intelleximus, hanc illicitam beneficientiæ exercendæ, seu amicitiæ colendæ viam, a tanto saltem Collegio prorsus eliminare cupientes, eosdem fratres in Consistorio nostro secreto, non semel admonuerimus, huic aliena beneficia custodiendi modo ne assuescerent, neve illa hoc pacto reciperent, vtq; sic recepta dimitterent; Nihilominus nuper ad aures nostras peruenit, eorum aliquos, monitionis nostræ, imo potius suimet oblitos, ea, quæ custodienda receperant, beneficia, nondum tamen dimisisse. Et insuper illos, & nonnullos alios, etiam Patriarchas, Archiepiscopos, & alios Episcopos, ac etiam Cameræ Apostolicæ Clericos, Ecclesias, Monasteria, dignitates, et alia beneficia huiusmodi, in sui fauorem resignata, cessa, vel alias dimissa, acceptasse, aut de illis, per obitum, vel alias vacantibus, a nobis, & prædecessoribus nostris, seu etiam ab Ordinarijs, & alijs inferioribus collatoribus, etiam ad patronorum præsentationem, ad alterius commodum sibi prouideri obtinuisse, illaque, ac etiam alia aliter vacantia, sibi in titulum, commendam, vel administrationem, aut aliàs dicta auctoritate concessa quandoque in resignantium, vel cedentium, seu etiam aliorum fauorem cessisse, vel aliàs dimisisse, Ac sibi propterea pensiones annuas, ac fructus, redditus, & prouentus Ecclesiarum, Monasteriorum, Dignitatum, & aliorum beneficiorum huiusmodi, in toto, vel in parte, etiam aliquando cum facultate illas, & illos transferendi, ac etiam collationem, prouisionem, præsentationem, & aliam dispositionem beneficiorum ecclesiasticorum ad eorundem Ecclesiarum, Monasteriorum, & dignitatum Prælatos pro tempore existentes, ac alios huiusmodi beneficia pro tempore obtinentes per

tinentium, necnon regressus, siue accessus, & ingressus ad ecclesias, etiam Cathedrales, monasteria, ac alia diuersa beneficia ecclesiastica, sibi reseruari procurasse, & obtinuisse, ad hoc videlicet, vt confidentes sic Decimarum apostolicarum, vel communis dicti Collegij, & annatæ, aliorumque iurium dictæ Cameræ debitorum, solutionem eludant, integrisque beneficiorum, etiam in mensibus Apostolicis vacantium, aut aliàs dispositioni, Sedis Apostolicæ generaliter reseruatorum, collationibus, ac interdum vt beneficia ipsa, tempore procedente, in aliquorum, tunc forsan de iure inhabilium, & incapacium, vel nondum adhuc natorum, fauorem, cedantur, seu resignentur, vel vt personæ inhabiles, & incapaces huiusmodi, etiam laici, pensionibus, ac fructibus, redditibus, & prouentibus ecclesiasticis fruantur, & gaudeant, seu potius illis, & facultate transferendi prædicta abutantur, in animarum suarum periculum, & perniciosum exemplum. Quare nos hanc Cardinalium eorundem, in monitionibus nostris parendo in curiam, & tam illorum, quam cęterorum Prælatorum, etiam clericorum, ac aliorum quorumcunque indignam fallaciam conniuentibus oculis diutius minimè dissimulandam, sed huic errori, ne radices altius agat, occurendum tandem esse censentes. Et quoniam hanc ipsorum, qui monitioni nostrę non parentes, beneficia huiusmodi in confidentiam, vt præfertur, retinuerunt, & fructus ex eis indebite, vel percipiedo, vel per alios nomine suo, etiam per simulatas illorum locationes, & fictas de receptis quietantias, ac donationes, & remissiones percipi sinendo, grauiter excesserunt Cardinalium metam, potius ex immoderata erga suos indulgentia, quam aliquo præceptorum nostrorum spretu processisse facilè reputamus, Idcirco omnes, & singulas Ecclesias, etiam Metropolitanas, & alias Cathedrales, ac Monasteria, etiam consistorialia, prioratus, præposituras, prępositatus, dignitates, etiam maiores, & principales, etiam conuentuales, personatus, administrationes, & officia, cęteraque beneficia ecclesiastica, cum cura, & sine cura, sęcularia, & quorumuis Ordinum, Regularia, etiam de iurepatronatus, etiam laicorum, etiam nobilium, & illustrium, etiam ex fundatione, & dotatione existentia, per eiusdem Romanæ Ecclesiæ, etiam Episcopos Cardinales, & quoscunque alios, etiam Patriarchas, Archiepiscopos, & alios Episcopos, ac etiam eiusdem Cameræ Clericos, in titulum, commendam, vel administrationem, aut aliàs, in huiusmodi confidentiam iure prohibitam cuiusuis personæ, vt præfertur, contemplatione, vel intuitu, quouismodo recepta, illorū liberā collationē, & dispositionē Nobis, & Sedi Apostolicæ, harum serie reseruantes ipso iure a die receptionis eorundem, Vacauisse, & vacare, Ac fructuum, & pensionum reseruationes, ac facultates transferendi, & collationis beneficiorum concessiones, eis, vt præmittitur, factas, ac regressus, siue accessus, & ingressus concessos huiusmodi, cessasse, & cessare, ac extinctos esse; Et eosdem Cardinales, seu quosuis alios, a prima die receptionis beneficiorum huiusmodi citra fructus, redditus, & prouentus eorundem Ec-

clesiarum, monasteriorum, dignitatum, & aliorum beneficiorum, ac pensiones prædictas, indebite percipere, suosq; facere non potuisse, neq; debuisse, sed illos omnes, & singulos ad Cameram eandem deuolutos fuisse, & esse, illisq; deberi, ac ipsos Cardinales, & alios, ad quorum manus quomodolibet peruenerunt, & eorum hæredes, ad integram illorum restitutionem, in vtroque foro teneri, & ad id opportunis iuris remedijs compelli debere, auctoritate Apostolica, tenore præsentium, decernimus, & declaramus, & insuper vniuersis, & singulis, tam eiusdem Ro. Ecclesiæ Cardinalibus, etiam Episcopis, quã Prælatis, & Clericis, & alijs prædictis, præsentibus, & futuris, ne deinceps vllo vnquam tempore, aliquas Ecclesias, monasteria, dignitates, vel alia beneficia, etiam, de dicto iure patronatus, vti præfertur, existentia, aut fructus, vel pensiones, aut regressus, accessus, in confidentiam prædictam, aut ad effectum reseruationum huiusmodi, sibi postmodum cedentibus procurandarum, recipere præsumant, Cardinalibus videlicet, & alijs Prælatis huiusmodi, in virtute sanctæ obedientiæ, sub interdicti ingressus Ecclesiæ, reliquis verò sub maioris excommunicationis latæ sententiæ pœna, per contrafacientes eo ipso incurrenda, a qua, nisi a Nobis, aut Ro. Pontifice pro tempore existente, præterquam in mortis articulo constituti, absolui nequeant, districtius inhibemus. Ac quascunque collationes, prouisiones, præfectiones, commendas, reseruationes, facultates, etiam transferendi, ac regrediendi, siue accedendi, & ingrediendi, ac alias dispositiones de Ecclesiis, monasterijs, dignitatibus, & alijs beneficijs, eorumque fructibus, & beneficiorum collationibus per Nos, & alios Ro. Pontifices successores nostros, etiam motu proprio, seu consistorialiter, aut etiam per Ordinarios, & alios inferiores collatores, etiam ad patronorum eorundem præsentationem, & aliàs quomodolibet cum interuentu confidentiæ huiusmodi, expresse, siue occulte, ac de iure præsumpto, & aliàs contra præmissa pro tempore factas, nullas, & inualidas, nulliusque roboris, vel momenti fore, neque cuiquam suffragari, sed Ecclesias, monasteria, dignitates, ac alia beneficia huiusmodi, ipso iure vacare, ac nostræ, & Sedis Apostolicæ dispositioni reseruata, fructusque, & pensiones Cameræ Apostolicæ applicatos, vt præfertur, esse, & censeri, sicque in præmissis omnibus, & singulis, per quoscunque Iudices, & Commissarios, etiã ipsius Ecclesiæ Ro. Cardinales, sublata eis quauis aliter interpretandi, & iudicãdi facultate, etiam per præsumptiones, & coniecturas legitimas, & eorum arbitrio (cum aliàs cõfidentias huiusmodi, in lucem erui, & probari non posse cõstet) procedendo, iudicari, & diffiniri debere. Ac quicquid secus super his a quoquam, quauis auctoritate scienter, vel ignoranter attemptari contigerit, irritum, & inane similiter decernimus. Non obstãtibus fel. rec. Bonifacij Papæ viij. prædecessoris nostri, de vna, & Concilij generalis de duabus dietis, ac alijs constitutionibus Apostolicis, necnon collegij præfati, iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus con

trarijs quibuscunq;. Aut si aliquibus, communiter, vel diuisim, ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint, per literas Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum, de indulto huiusmodi mentionem. Et ne quisquam vllo vnquam tempore præsentium ignorantiam prætendere possit, Volumus, & eadem auctoritate decernimus, quod ipsæ præsentes literæ ad Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, Valuas, per aliquem ex Cursoribus nostris, illarum copia ibi affixa, & dimissa, & etiam in Cancellaria Apostolica, de more publicentur, Ac in eiusdē Cancellariæ quinterno, ad maiorem partium, illas in iudicio producere volentium, commoditatem, describantur. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ seruationis, declarationis, inhibitionis, decreti, & voluntatis, infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare præsumpserit, indignationē omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Dat, Romæ apud sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo sexagesimoquarto decimoseptimo Kl. Nouem. Pontificatus nostri anno quinto.

Visa de Curia M. de Enciso.

Cæ. Glorierius,

H. Cumyn

Anno à Natiuitate Domini Millesimo Quingētesimo sexagesimo quarto, indictione septima, die vero quarta mensis Decembris, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & Domini Nostri Domini Pij, diuina prouidentia Papæ quarti, Anno quinto suprascriptæ literæ Apostolicæ publicatæ, & affixæ fuerunt ad valuas Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, & Cancellariæ Apostolicæ, ac in Acie Campi Floræ, dimissis ibidem in suprascriptis locis suprascriptarum literarum copijs affixis, vt moris est, per nos Iulium Parinum, & Bernardinum Andreutium prælibati Sanctiss. Domini Nostri Papæ Cursores.

Antonius Clerici Magister Curs.

BVLLA S. D. N. D. PII DIVINA PROuidentia Papæ V. Lecta in die Cœnæ Domini Anno M.D.LXVI.

In nomine ſanctæ, & indiuiduæ Trinitatis, Patris, & Filij, & Spiritus ſancti. Amen.

Initium tranſumpti Bullæ.

NOVERINT Vniuerſi, hoc præſens publicum tranſumptum inſpectu ri, quòd nos Alexander Riarius Protonotarius Apoſtolicus Curiæ Cauſarum Cameræ Apoſtolicę Auditor, Romanęq; Curiæ Iudex Ordinarius, Sententiarumq;, & Cenſurarum in eadem Ro. Cu. & extra eam latarum, ac quarumcunq; literarum Apoſtolicarum vniuerſalis executor ab eodem S. D. N. Papa deputatus, vidimus, & diligenter inſpeximus literas Apoſtolicas S. D. N. Pij diuina prouidentia Papæ Quinti hodie, qui fuit dies Iouis Sancti, & Cœnæ Domini, & ſolemniter more ſolito le ctas, & publicatas, eiusq; vera Bulla plumbea cum cordula rubei, croceiq; colorum more Ro. Cu. pendente Bullatas, & omni ſuſpitione carentes ſubſequentis tenoris.

Pius Epiſcopus Seruus Seruorum Dei, Ad futuram rei memoriam.

Proœmium Bullæ.

ONSVEVERVNT Romani Pontifices prædeceſſores noſtri, ad retinendum puritatem religionis Chriſtianę, & ipſius vnitatē, quæ in coniunctione membrorum ad vnum caput Chriſtum videlicet, eiusq; Vicarium, principaliter conſiſtit, & ſanctam fidelium ſocietatem ab offenſione ſeruandam; arma iuſtitiæ per miniſterium Apoſtolatus in præſenti celebritate exercere.

In Hæreticos, & fautores eorum.

Nos igitur vetuſtum, & ſolemnem hunc morē ſequentes excommunicamus, & anathematizamus ex parte Dei omnipotentis, Patris, & Filij, & Spiritus ſancti, auctoritate quoq; beatorum Apoſtolorum Petri, & Pauli, ac noſtra quoſcunq; Vſſitas, Vicleuitas, Lutheranos, Zuuinglianos, Vgonottos, Anabaptiſtas, Trinitarios,

rios, ac omnes, & singulos alios Hæreticos, necnõ schismaticos quocunq; nomine nuncupentur, & cuiuscunq; sectæ existant, ac omnes eorundẽ Hæreticorum fautores, receptatores, & illis credentes, ac eorum libros sine auctoritate nostra, & Sedis Apostolicæ, scienter quomodolibet legentes, aut in domibus suis tenentes, imprimentes, aut quomodolibet defendentes ex quauis causa publicè, vel occultè, quouis ingenio, vel colore, & generaliter quoslibet defensores eorundem.

Item excommunicamus, & anathematizamus omnes Piratas, Cursarios, Latrunculos maritimos, & illos præcipue, qui à monte Argentario vsq; ad Terracinam discurrrere, & nauigantes in illo deprædari, mutilare, interficere, ac rebus, & bonis suis spoliare præsumpserunt hactenus, et præsumunt, ac omnes receptatores eorundem, & eis auxilium scienter dantes, vel fauorem. *In Piratas, & fautores eorũ.*

Item excommunicamus, & anathematizamus omnes, qui in terris suis noua pedagia imponunt, vel probibita exigunt. *In imponentes noua pedagia.*

Item excommunicamus, & anathematizamus omnes falsarios Bullarum, seu litterarum Apostolicarum, & supplicationum gratiam, vel iustitiã concernentium per Romanum Pontificem, vel S. R. E. Vicecancellariũ, seu gerentes vices eorum, de mandato eiusdem Romani Pont. signatarũ, aut sub nomine eiusdem Romani Pont. seu Vicecancellarij, aut gerentiũ vices prędictorum signantes supplicationes easdem, extendentes capitulum ad falsariorum, cum omnibus pœnis in eo contentis, Ac falsificãtes, seu mutantes supplicationes per Nos, seu de mãdato nostro signatas, & datas siue nostra, aut Datarij nostri licentia. *In falsificatores literarum, & supplicationum Apostolicarum*

Item excõmunicamus, & anathematizamus omnes illos, qui Equos, Arma, Ferrum, Filum ferri, Stagnum, Chalybem, omniaq; alia metallorum genera, atq; bellica instrumenta, lignamina, canapem, funes, tam ex ipso canape, quam ex quacunq; alia materia, & ipsam materiam, aliaq; prohibita deferunt Saracenis, Turcis, & alijs Christi nominis inimicis, quibus Christianos impugnant, Necnon illos, qui per se, uel alium, seu alios de rebus Christianæ reipublicæ statum concernentibus in Christianorum perniciem, & damnum ipsos Turcas, & Christianę religionis inimicos certiores faciunt, illisq; consilium quomodolibet præstant. Non obstantibus quibuscunq; priuilegijs, & concessionibus quibuscũq; Principibus, & Dominis, seu priuatis personis, per Nos, et Sedẽ prædictã hactenus forsan cõcessis, quæ illis nolumus in aliquo suffragari. *In deferentes ꝓhibita ad terras infidelium.*

Item exccommunicamus, & anathematizamus omnes impedientes, seu inuadentes victualia, seu alia ad vsum Romanæ Curiæ necessaria adducentes, vel qui ne ad Romanam Curiam adducantur, vel deferantur, impediunt, seu perturbant, vel qui talia faciunt, vel defendunt, cu- *In impedientes eos, qui victualia ad vrbem deferunt.*

iuscunq; fuerint ordinis, praeeminentiæ, conditionis, & status, etiam si Pontificali, vel Regali, Reginali, aut alia quauis Ecclesiastica, vel mundana præfulgeant dignitate.

In eos, qui uenientes Ro. vel ibi commorantes offendunt.

Item excommunicamus, & anathematizamus omnes illos, qui ad Sedem Apostolicam venientes, & recedentes ab eadem, necnon omnes illos, qui iurisdictionem ordinariam, vel delegatam non habentes in eadem Curia morantes temeritate propria rapiunt, & spoliant, & detinent, aut ex proposito deliberato verberare, mutilare, vel interficere præsumunt, vel qui talia fieri faciunt, seu mandant.

In eos, qui manus iniiciunt in prælat.

Item excommunicamus, & anathematizamus omnes temerè mutilantes, verberantes, vulnerantes, interficientes, capientes, incarcerantes, & detinentes Patriarchas, Archiepiscopos, et Episcopos, eaq; mandantes.

In eos, qui causarũ in curia pendentium cursũ, & literarũ apostolicarum exequutionem impediunt.

Item excommunicamus, & anathematizamus omnes illos, qui per se, vel alium, seu alios quascunq; personas Ecclesiasticas, vel seculares ad dictã Curiam super eorum causis, & negocijs recurrentes, illaq; in eadem Curia prosequentes, aut procurantes, negociorumq; gestores, Aduocatos, procuratores ipsorum, vel etiam Auditores, seu Iudices super dictis causis, seu negocijs deputatos occasione causarum, vel negociorum huiusmodi verberant, mutilant, vel occidunt, seu bonis spoliant, Ac illos, qui, ne aliquas litteras Apostolicas, etiam in forma breuis, tam gratiam, quam iustitiam concernentes, & etiam Citationes, Monitoria, & executoriales, quæ à Sede Apostolica emanarunt, & pro tempore emanabunt, sine eorum beneplacito, & examine, exequutioni demandari inhibent; Ac Notarios, exequutores, vel subexequutores Literarum monitoriarum, & citationum, ac exequutorialium huiusmodi capiunt, incarcerant, & detinent, vel capi, incarcerari, & detineri faciunt; Necnon qui, ne literis, & mandatis Sedis Apost. & Legatorum, ac Nunciorum, & Iudicum Legatorum eiusdem similiter gratiam, & iustitiam concernentibus, cæterisq; super illis, & rebus iudicatis, decretis, processibus, & exequutorialibus, non nisi habito prius eorum beneplacito, & consensu per eorum literas exequutoriales, vel aliàs nuncupatas, & certo pretio soluto pareatur, Neue tabelliones, & Notarij, super huiusmodi literarum, & processuum exequutione instrumenta, vel acta conficere, aut confecta parti, cuius interest, tradere debeant; Quinè sub quibusuis pœnis, quibuscunque personis in genere, vel in spetie, ne pro quibusuis eorum negotijs prosequendis, seu gratijs impetrandis ad Romanam Curiam accedant, aut recursum habeant, seu gratias ipsas à dicta Sede impetrent, seu impetratis vtantur, directè, vel indirectè sub aliquibus pœnis prohibere, statuere, seu mandare, Quinè in animarum earundem periculum se à no-

stra, & Ro. Pontificis pro tempore existen. obedientia pertinaciter subtrahere, seu quomodolibet recedere præsumunt.

Quiuè ex eorũ officio, vel ad instãtiam quorũcunq; personas ecclesiasticas, Capitula, Conuentus, & Collegia Ecclesiarũ quarũcunq; corã se ad eorũ tribunal, audientiã, Cancellariam, Consiliũ, vel parlamentũ, præter iuris cõis dispositionẽ trahunt, aut trahi faciunt, vel procurant directè, vel indirectè quouis quæsito colore; Necnon qui statuta, ordinationes, Constitutiones, Pragmaticas, seu quæuis alia decreta in genere, vel in spetie ex quauis causa, & quouis quæsito colore, etiã sub pretextu literarũ Apost. in vsu non receptarũ, seu reuocatarũ, hactenus fecerunt, ordinarunt, & publicarunt, aut facient, ordinabunt, & publicabunt in futurum, per quas, & quæ Libertas ecclesiastica tollitur, seu in aliquo læditur, vel deprimitur, aut alias quouis modo restringitur, seu nostris, & dictæ Sedis iuribus quomodolibet tacitè, vel expreßè præiudicatur. In eos, qui Ecclesiastica bona vsurpant.

Quiuè iurisdictiones, seu fructus, redditus, et pũentus, ad ecclesiasticas personas ratione ecclesiarũ, Monasteriorũ, & aliorũ beneficiorũ ecclesiasticorũ p eos obtentorũ pertinẽtes vsurpant, vel surripiunt, seu quauis occasione, vel causa, sine Rom. Pont. expressa licentia, sequestrant, aut collectas, decimas, taleas, præstantias, et alia onera clericis, prælatis, et alijs personis ecclesiasticis, ac eorũ, et ecclesiarũ, Monasteriorũ, et aliorũ beneficiorũ ecclesiasticorũ bonis, illorũq; fructibus, redditibus, et pũentibus hõdi absq; simili Rom. Pont. speciali, & expressa licentia imponunt, & diuersis ẽt exquisitis modis exigunt, aut à sponte ẽt dantib⁹, et concedentibus recipiunt, necnon qui per se, vel aliũ, seu alios directè, vel indirectè p̃dicta facere, exequi, vel pcurare, aut in eisdẽ auxiliũ, consiliũ, vel fauorẽ, aut votũ, seu suffragiũ palã, vel occultè p̃stare non verentur, cuiuscũq; sint præeminentiæ, dignitatis, cõditionis, ordinis, aut status, ẽt si Imperiali, aut Regali præfulgeant dignitate, seu Principes, Duces, Comites, Barones, Respublicæ, & alij potentatus quicũq; ẽt Regnis, Prouincijs, Ciuitatibus, & terris quoquomodo p̃sidentes fuerint, aut quauis ẽt Pontificali dignitate p̃fulgeãt; Innouamusq; decreta super his, tã per sacros canones, et Cõcilia gñralia, quàm ẽt in Lateranẽsi Cõcilio nouissimè celebrato edita, ẽt cũ interdicto ecclesiastico, ac alijs cẽsuris, et penis in eis cõ. ẽtis. In eos, qui decimas, aut taleas quascunq; personis ecclesiasticis imponunt, aut exigunt, ac assensum, auxilium, uel consilium præstant.

Item excommunicamus, & anathematizamus omnes, & singulos Cancellarios, Vicecancellarios, & consiliarios, ordinarios, & extraordinarios quorumcumq; Regum, & Principum, ac præsidentes Cancellariarum, & consiliorum, ac parlamentorum; Necnon Procuratores generales eorundem, vel aliorũ Principum sæculariũ, etiã si Imperiali, vel Regali, Ducali, vel alia quacũq; p̃fulgeant dignitate; Necnõ Archiepiscopos, Episc. Abbates Cõmendatarios, Vic. et officiales, qui per se, vel aliũ, In officiales, & prelatos, qui spirituales cãs à iudicibus apostolicis auocant, & exequutionem

literarum, & mandatorũ apostolicorum impediunt.

seu alios quaruncumq; exemptionum, vel aliarum gratiarum, & literarum Apostolicarum prætextu beneficiales, & decimarum, ac alias spirituales, & spiritualibus annexas causas ab Auditoribus, & Commissarijs nostris (vt eorum verbis vtamur) auocant, Ac exequutiones monitoriorum, citationum, inhibitionum, sequestrorum, executorialium, & aliarum literarum Apostolicarum, tam gratiam, quàm iustitiam concernentium à Nobis, necnon Camerario, & præsidentibus Cameræ Apostolicæ, ac Auditoribus, & Commissarijs Apostolicis in eisdem causis pro tempore emanatarum, illarumq: cursum, audientiamq;, ac personas, capitula, conuentus, collegia causas ipsas exequi volentes auctoritate laicali impediunt, & se de illorum cognitione tanquam iudices intromittere, ac partes actrices, quæ illas committi fecerunt, & faciunt, ad reuocandum, & reuocari faciendum citationes, vel inhibitiones, aut alias literas in eis decretas, & ad faciendum eos, cõtra quos tales inhibitiones emanarunt, à censuris, & pœnis in illis contentis absolui, ordinant, vel compellunt, vel aliàs executionem literarum Apostolicarum, vel executorialium, etiam sub prætextu violentiæ prohibendæ impediunt.

Quod nulla solemnis Pont. absolutio comprebendit eos, qui supradicta statuta, libertatẽ eccl. lædentia condunt.

Declarantes nihilominus, ac protestantes (prout tenore præsentium declaramus, ac expreßè protestamur) absolutionem hodie, vel aliàs, etiam solemniter per nos faciendam, præfatos supranominatos, & qualificatos, ac Cancellarios, Vicecancellarios, Consiliarios, & procuratores, ac alios excommunicatos prædictos, nisi prius statim statuta, ordinationes, Constitutiones, & decreta huiusmodi publice reuocauerint, & ex Archiuijs, seu Capitularibus locis, aut literis, in quibus annotata reperiuntur, deleri, & cassari, ac nos de reuocatione, & cassatione huiusmodi certiores fecerint, & aliàs à præmissis cum vero proposito vlterius similia non committendi desliterint, non comprehendere, nec illis aliter suffragaturam fore, ac in præmissis omnibus, & singulis, ac alijs quibuscunque iuribus Sedis Apostolicæ, ac S. R. E. vndecunq;, & quomodolibet quæsitis, seu quærendis pèr quoscunq; actus contrarios, vel quomodolibet præiudicãtes tacitos, vel expressos à Nobis, vel Sede Apostolica quomodolibet factos, aut faciendos, aut quemcunque temporis cursum, seu patientiam, vel tolerantiam nostram nullatenus præiudicari debere, aut quomodolibet posse.

In eos qui preregrinos ad vrbẽ venieñ. offendunt.

Item Excommunicamus, & anathematizamus omnes mutilantes, vulnerantes, & interficientes, seu capientes, & detinentes, seu deprædantes Rompetas, & peregrinos ad Vrbem causa deuotionis, seu peregrinationis accedentes, & in ea morantes, vel recedentes ab ipsa, & illis dantes auxilium, consilium, vel fauorem. Excommunicamus Et,

& anathematizamus omnes, & singulos, qui Christianorum quorumcunq; non tamen pyraticam exercentium, nauibus tempestate in transuersum, vt dici solet, iactatis, aut etiam submersis, & naufragatis, siue in ipsis nauibus, siue in mari, siue in litore inuenta ex ipsis nauibus dilapsa cuiuscũq; generis bona tam in nostris Tyrrheni, & Adriatici, quã in quibuscũq; alijs cuiuscunq; maris Regionibus, & litoribus rapuerint, seu quocunq; modo acceperint, aut ab alijs rapta, seu accepta quacunq; causa receperint, neq; ab huiusmodi reatu, & tanta immanitate propter quodcunq; priuilegium, consuetudinem, aut longissimi etiam immemorabilis temporis possessionem, seu alium quemcunq; prætextum excusari possint. In rapientes bona naufragãtiũ.

Item Excõmunicamus, & anathematizamus omnes illos, qui per se, vel alium, seu alios, directè, vel indirectè, sub quocunq; titulo, vel colore, de facto occupant, detinent, vel hostiliter destruunt, vel inuadunt, aut occupare, detinere, vel destruere, aut inuadere hostiliter præsumunt in totum, vel in partem almam Vrbem, Regnum Siciliæ, insulas Sardiniæ, & Corsicæ, Terras citra Pharum, Patrimonium beati Petri in Tuscia, Ducatum Spoletanum, Comitatum Venaysinum Sabinensem, Marchiæ Anconitanæ, Massæ Trebariæ Romandiolæ, Campaniẹ, & Maritimas prouincias, illarumq; terras, & loca, ac terras spetialis commissionis Arnulforum, Ciuitatesq; nostras Bononiam, Cesenam, Ariminum, Beneuentum, Perusium, Auinionem, Ciuitatem Castelli, Tudertum, & alias Ciuitates, Terras, & loca, vel iura ad ipsam Rom. Ecclesiam spectantia, & pertinentia, dictæq; Rom. Eccl. mediatè, vel immediatè subiecta, ac supremam iurisdictionẽ in illis Nobis, & eidem Rom. Eccl. cõpetentem de facto vsurpare, perturbare, retinere, & vexare varijs modis præsumũt; Necnõ adhærentes fautores, et defensores eorũ, seu illis auxilium, consilium, vel fauorem quomodolibet præstantes; In eos qui terras, seu iura eccle. Ro. occupãt, vel inuadunt. Necnon omnes, & singulos vasorum aureorum, argenteorum, vestimentorum, supellectilium cuiuscunq; generis, librorum, & scripturarum, & aliorum bonorum ex Palatio Apostolico Sedis Apostolicæ vacationis, & alio quocunq; tempore ablatorum ablatores & illorum detentores, ac quoscunq; alios, ad quorum manus bona ipsa quocunq; titulo, & ex quauis causa scienter peruenerint, & in quorum manus ad præsens existant. In raptores bonorum palatij Apostolici.

Non obstantibus quibuscunque priuilegijs, Indulgentijs, ac litteris Apostolicis generalibus, vel specialibus, eis, vel eorum alicui, vel aliquibus cuiuscunq; ordinis, status, vel conditionis, dignitatis, vel præeminentiæ fuerint, etiam si, vt præmittitur, Pontificali, Imperiali, Regali, Reginali, seu quauis alia Ecclesiastica, & mundana præfulgeant digni- Quod priuilegia indulgẽtiẹ, ac cõfessionalia, non suffragãtur contra præmissa.

tate, à prædicta Sede sub quauis forma, vel tenore concessis, quòd excommunicari, vel anathematizari non possint per litteras Apost. non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi, ac ordinibus, locis, nominibus proprijs, cognominibus, & dignitatibus eorum mentionem, Necnon consuetudinibus, & obseruantijs scriptis, vel non scriptis, & alijs contrarijs quibuscunque, per quæ contra nostros processus hmōi, ac sententias, quominus includantur in eis, se iuuare valeant, vel tueri, & quæ quo ad hoc penitus tollimus, & omnino reuocamus; & à quibus quidem sententijs nullus per alium, quàm per Rom. Pont. nisi in mortis articulo constitutus, absolui possit, nec etiam tunc, nisi de stando S. R. E. mandato, vel satisfaciendo sufficienti cautione præstita, etiam prætextu confessionalium, seu quarumuis facultatum, verbo, litteris, aut quauis alia scriptura, etiam in qua sola signatura sufficeret concessum, & quæuis derogatoriarum derogatoriæ fortiores, & efficaciores, ac insolitæ clausulæ apparerent, quibusuis personis cuiuscunque præeminentiæ, dignitatis, conditionis, vel status, etiam si Pontificali, Regali, Reginali, vel quauis alia præfulgeant dignitate, religiosis, & sæcularibus vtriusque sexus, Capitulis, Collegijs, Conuentibus, ordinibus, etiam mendicantium, & Militiarum hospitalibus, Confratrijs, & vniuersitatibus cōcessarum a Nobis, vel prædicta Sede, & quas concedi cōtingeret quomodolibet in futurū.

In absoluentes transgressores.

Illos autem, qui contra tenorem præsentium talibus, vel eorum alicui, seu aliquibus absolutionis beneficium impendere de facto præsumpserint, excommunicationis, & anathematizationis sententia innodamus, eisq; prædicationis, lectionis, administrationis sacramentorum, & audiendi confessiones officia interdicimus, eis denunciantes, & declarantes apertè, nos grauius contra eos spiritualiter, & temporaliter (prout expedire cognouerimus) processuros. Et nihilominus, quicquid egerint, absoluendo, vel alias nullius sit roboris, vel momenti.

Quod bulla publicetur in valuis S.Io.Lat.et Princ. apost.de vrbe.

Vt autem huiusmodi nostri processus ad communem omnium notitiam deducantur, Chartas, seu membranas processus continentes eosdem in valuis Basilicarum principis Apostolorum, & sancti Ioannis Lateran. de Vrbe affigi, seu appendi faciemus, quæ processus ipsos quasi sonoro præconio, & patulo inditio publicabunt, vt ij, quos processus huiusmodi contingunt, quòd ad ipsos non peruenerint, aut quòd ipsos ignorauerint nullam possint excusationem prætendere, seu ignorantiam allegare. cum non sit verisimile quòd ipsum remaneat incognitum, quod tam patenter omnibus publicatur.

Quod bulla publicetur per Lo-

Verum vt præsentes literæ, ac omnia, & singula in eis contenta eò fiant notiora, quò in plerisque Ciuitatibus, & locis fuerint publicata, Ve-

nerabilibus fratribus nostris Patriarchis, , Primatibus, Archiepiscopis, Episcopis, & locorum Ordinarijs vbilibet constitutis per hæc scripta committimus, & in virtute sanctæ obedientiæ districte præcipiendo mandamus, quatenus per se, vel alium, seu alios præsentes literas (post quam eas receperint, seu earum notitiam habuerint) saltem semel in anno, aut pluries, prout expedire viderint, in Ecclesiis suis, dum maior in eis populi multitudo ad diuina conuenerit, solemniter publicent, & ad Christifidelium mentes deducant, nuntient, & declarent.

corum ordinarios, saltem semel in anno.

Decernentes earundem præsentium transumptis, etiam impressis manu Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius Iudicis ordinarij Romanę Curiæ munitis eandem prorsus fidem in iudicio, & extra vbilibet adhibendam fore, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Quod adhibeatur fides transumptis.

Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam nostræ excommunicationis, anathematizationis, extensionis, reuocationis, innodationis, interdicti, innouationis, protestationis, declarationis, commissionis, præcepti, mandati, voluntatis, & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Siquis autem hoc attemptare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo sexagesimo Sexto, Tertio Idus Aprilis.

Pontificatus nostri Anno Primo.

Cæ. Glorierius.

Visa de Curia Io. Riuetius.

H. Cumyn.

Anno a natiuitate Domini Millesimo Quingentesimo sexagesimo Sexto, Indictione, nona die vero duodecima Mensis Apr. Pontificatus Sanct. in Christo Patris, & D. N. D. Pij diuina prouidentia Papæ Quinti, anno eius primo, Retroscriptæ litteræ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, & Sacrosanctæ Lateranen. Ecclesiæ, & in Acie Campi Floræ, vt moris est, Per nos Alexandrum Aslancollum, & Franciscum Fayam prælibati Sanctiss. D. N. Papæ Cursores.

Publicatio Bullæ.

Nicolaus de Matthæis Magister Cursorum.

Continuatio transumpti.

Decretum. QVibus quidem litteris diligenter inspectis, illas ad requisitionẽ egregy viri Io. Baptistæ Bizonis S. D. N. Papæ, & Ca. Apostolicæ Procuratoris Fiscalis, per Notarium publicũ infrascriptum exemplari mãdauimus, & transumi, & in hanc publicam transumpti formam redigi. Decernentes, & volentes, vt huic præsenti transumpto, iuxta earundẽ litterarum, & decreti in eis appositi continentiam, & tenorem plana fides vbiq; adhibeatur, ac si ipsæ originales litteræ exhibitæ, vel ostensæ forent. Quibus omnibus, & singulis auctoritatem nostram ordinariam interposuimus & interponimus per præsentes. In quorũ

Data. omnium, & singulorum fidem, & testimonium præmissorum, præsentes litteras, atque præsens publicum transumpti instrumentum exinde fieri, & per Dominum Gasparem Raydettum Notarium publicum, nostrumq; & dictæ Cu. coram nobis scribam infrascriptum, subscribi, & publicari mandauimus, sigilliq; nostri iussimus, & fecimus impressione muniri. Dat. Rom. in domibus nostræ residentiæ, sub Anno Domini. 1566. Indictione nona, die vero duodecima Mensis Apr. Pontificatus Sanctissimi in Christo patris, & D. N. D. Pij diuina prouitia Papæ Quinti Anno primo, præsentibus discretis Viris D. Francisco

Testes. Pighinola, & Iacobo Gerardo, Notarijs publicis, & coram nobis scribis, Testibus ad præmissa vocatis, habitis, atque rogatis.

BVLLA S.D.N.D. PII DIVINA PROVIDENTIA Papæ V. Reuocatoria omnium Indulgentiarum, etiam perpetuarum, pro quibus consequendis manus adiutrices sunt porrigendæ, & quæ quæstuandi facultatem quomodolibet continent.

Pius Episcopus Seruus Seruorum Dei,
Ad perpetuam rei memoriam.

ET si Dominici gregis saluti semper intenti, singulis cum humilitate poscentibus ea benigne cõcedere Nos, & prædecessores nostri studuerint, per quæ peccatorum mole deposita salus ipsis succedat, & hostis humani generis seruitute ereptas animas lucrifaciant Altissimo, qui eas nobis sua bonitate commisit: id tamen propensiori studio nos præcauendum esse censemus, ne cuiusuis Indulgentiæ, remissionis, vel fa-

vel facultatis obtentu Christifideles procliuiores ad illicita in posterum committenda reddantur, aut facilitas veniæ eis peccandi tribuat incentiuum, & exinde Clauium auctoritas deducatur in contemptum, & Christifideles quamplurimum scandalizentur. Sane cum ad auditum nostrum ex diuersis Mundi partibus quamplurimæ querelæ perlatæ fuerint, quòd vigore diuersarum Indulgentiarũ, & facultatum per prædecessores nostros, ac etiã Nos, vel auctoritate nostra tam fabricæ nostræ Basilicæ Principis Apostolorum, & Ecclesiæ Sancti Ioannis Lateranẽ. de Vrbe, ipsiusq; Ecclesiæ, necnon Sancti Ioannis, & Sancti Lazari Hierosolymitañ. ac Sancti Spiritus in Saxia, & Sancti Ioannis Lateraneñ. ac sancti Iacobi Incurabilium, de eadem Vrbe, necnon sancti Elmi, & sancti Bouis, ac sancti Gothardi, & sancti Lenguzoni, necnon sancti Nicolai, & sancti Bernardi Montis Iouij, necnon sancti Leonardi, ac sanctæ Marthæ, necnon Sanctissimi Crucifixi Syracusañ. ac sanctæ Mariæ de Monteserrato, Hospitalibus, ac etiam sancti Sebastiani prope, & extra muros dictæ Vrbis, necnon sancti Antonij de sancto Antonio Viennen. diœc. & Redemptionis captiuorum nuper Neapoli instituto Monasterijs, illorumq;, ac diuersis alijs Ecclesiis, Monasterijs, Hospitalibus, Militijs, Confraternitatibus, Societatibus, & pijs locis concessarum multi Quæstores ex eisdem Indulgentijs lucrum temporale tantum quærentes nominibus Fabricæ, Ecclesiarum, Hospitalium, Monasteriorum, Militiarum, Cõfraternitatum, Societatum, & piorum locorum prædictorum in diuersis Ciuitatibus, & diœc. quæstas facere, Confratres describere, Capellas, & oratoria erigere, illisq; erectis Indulgentias huiusmodi communicare, & in diuersis gradibus à iure prohibitis dispensare, ac plura etiam concedere, quam eis vigore facultatum prædictarum licitum sit, ipsiq; lucro intenti, pecuniasq; potius, quã Christifidelium salutem quærentes, ac eisdem Indulgentijs sic abutentes, quæstum ex illis particularem facere conantur, variosq;, & diuersos Quæstores, Commissarios, Procuratores, Receptores, Thesaurarios, Factores, Nuncios, & alios Ministros constituere, qui non solum supradicta, sed etiam plura alia eis nunquam concessa facere, & concedere; Necnon locorum Ordinarios, illorumq; in spiritualibus Vicarios generales, & Officiales, ac Ministros, Ecclesiarumq;, & ordinum Prælatos, Superiores, & personas quæstas huiusmodi impedientes censuris ecclesiasticis innodare, & aliàs in pluribus grauiter excedentes in diuinæ maiestatis offensam, ac suarum, & Christifidelium animarum perniciem, ac Ordinariorum perturbationem, & piarum mentium scandalum, præsumũt. Nos qui Deo propitio gregis Dominici, meritis licet insufficientibus, curam gerimus, & illum spiritualis Thesauri elargitione cupimus ipsi Deo reddere acceptabilem, ex præmissis, & alijs rationabilibus causis animum nostrum mouentibus, felicis recordationis Calixti quarti, Clementis vij. Pauli iij. Iulij similiter iij. & diuersorum aliorum Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum vestigijs inhærentes, Motu proprio non ad alicuius nobis su-

per hoc oblatæ petitionis instantiam , sed de mera nostra voluntate , & de-
liberatione omnes , & singulas indulgentias , etiam perpetuas , & peccatorum
remissiones fabricæ, & ecclesiæ huiusmodi, necnon sancti Ioannis Hierosolymitañ
etiam pro constructione , & ædificatione illius nouæ Ciuitatis prædictis , & qui-
busuis alijs Hospitalibus, Monasterijs, Ecclesijs, Domibus, Militijs, ordinibus, eti-
am Mendicantium Congregationibus, Confraternitatibus , & Vniuersitatibus,
& pijs locis, illorumq; ordinibus, Capitulis , Conuentibus, Magistris, Superiori-
bus, & tam sæcularibus, quàm quorumuis etiam Mendicantium ordinum Regu-
laribus personis tam singulariter, quàm vniuersaliter per quoscunq; Romañ Pon
tifices prædecessores nostros, ac etiam Nos sub quibuscunq; tenoribus, & formis,
ac cum quibusuis clausulis, & decretis, etiam Motu proprio, & ex certa scientia,
ac ex quibusuis etiam vrgentissimis causis, etiam causa redemptionis captiuorũ ,
& aliàs quomodolibet concessis, pro quibus consequendis manus sunt porrigendæ
adiutrices, & quæ quæstuandi facultatem quomodolibet continent , illarum om-
nium tenores, formas, derogationes, & decreta præsentibus pro expressis haben-
tes autoritate Apostolica tenore præsentium perpetuò reuocamus, cassamus, ir-
ritamus, & annullamus, ac viribus vacuamus . Et insuper perpetuò hac nostrà
valitura constitutione decernimus, quòd exnunc decętero sub indignationis nostræ
pœna prætextu Indulgentiarum , & facultatum per quoscunq; Romañ. Pontifi-
ces prædecessores nostros , ac Nos, & Sedem Apostolicam, etiam Motu simili, ac
Sedis Apostolicæ Legatos, & alias quomodolibet concessarum, & quas à Nobis,
et Sede prędicta imposterum verbo, literis, aut quauis alia scriptura, etiam manu
nostra signata, etiam cum clausula quòd sola signatura sufficiat, etiam in fauorem
fidei , aut Cruciatæ sanctæ , vel cuiuscunq; alterius piæ causæ, etiam priuilegiatæ
concedi quomodolibet contigerit , nullus quauis etiam Episcopali , Archiepisco-
pali, et Patriarchali, aut maiori dignitate, etiam Cardinalatus honore, seu etiam
Regali, vel temporali excellentia præfulgeat , audeat , vel præsumat quæstas fa-
cere , aut Nuncios , Quæstores , Commissarios , Thesaurarios , Receptores pro
illis recipiendis in dictis Hospitalibus , Ecclesiis , Domibus , Monasterijs , Mili-
tijs, & alijs locis supranominatis , vel pro eis, aut illorum nominibus alibi consti
tuere , & deputare , nisi ex speciali licentia , & ex certa scientia nostris, & Ro-
mañ. Pontificis pro tempore existentis , de qua per literas nostras , & eiusdem
Romani Pontificis pro tempore existentis locorum Ordinarijs, vel eorum in spi-
ritualibus Vicarijs , seu officialibus derogationem præsentis nostræ constitutio-
nis illius tenore de verbo ad verbum inserto expresse continentes , Nos enim ex
nunc irritum decernimus , & inane quicquid secus super his a quoquam quauis
auctoritate scienter , vel ignoranter contigerit attentari, constare debeat . Man
dantes in virtute sanctæ obedientiæ omnibus , & singulis venerabilibus fratribus
nostris Patriarchis, Primatibus , Archiepiscopis , & Episcopis , quatenus in Ci-
uitatibus, & Diœc. suis præsentes nostras literas publicare , & obseruare de-

beant, rogantesq; omnes, & singulos Principes sæculares, & alios Dominos, & Magistratus tẽporales, eisq; per viscera misericordiæ domini nostri Iesu Christi in remissionem peccatorum suorum iniungentes, quatenus in præmissis eisdem Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, & Episcopis assistant, & suum auxilium, & fauorem præstent cum auxilio brachij sæcularis. Non obstantibus præmissis, ac quibusuis Apostolicis, necnon in Prouincialibus, & Synodalibus Concilijs editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, & ordinationibus, necnon fabricæ ecclesiæ Hospitalium, Monasteriornm, Militiarum, Confraternitatum, Ordinum, Capitulorum, Conuentuum, aliorumq; locorum prædictorum, & quorumuis illorum membrorum, & ecclesiarum, etiam Cathedralium, & Metropolitañ, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, stabilimentis, vsibus, & naturis, priuilegijs quoq; indultis, & literis apostolicis illis, & præsertim sancti Ioannis, & sancti Lazari, ac sancti Spiritus in Saxia Hospitalibus, necnon sancti Antonij de sancto Antonio, & sanctorum Nicolai, & Bernardi Montis Iouij Monasterijs, ipsorumq; Monasteriorum Hospitalibus, singulorumq; eorum Conuentibus, Superioribus, & personis præfatis per quoscunq; Romañ. Pontifices prædecessores, ac Nos, & Sedem Apostolicã sub quibuscunq; tenoribus, & formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsq; efficacioribus, & insolitis clausulis, necnon irritantibus, & alijs decretis etiam motu simili, & ex certa scientia, ac quauis etiam Imperiali, vel Regali consideratione, vel instantia, & aliàs quomodolibet concessis, approbatis, & innouatis; quibus omnibus etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumq; totis tenoribus specialis, specifica, indiuidua, & expressa, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quæuis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita obseruata inserti forent, præsentibus pro sufficienter expressis habentes, motu, scientia, & potestatis plenitudine, similibus specialiter, & expresse derogamus, et sufficienter derogatum esse volumus, contrarijs quibuscunq; ; Aut si aliquibus cõmuniter, vel diuisim ab Apostolica sit Sede indultum quòd interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum, de indulto huiusmodi mentionem. Volumus autem quòd præsentes literæ in Cancellaria nostra apostolica, & Acie Campi Floræ de more publicentur, & inter Constitutiones perpetuo valituras describantur. Et quia difficile foret, easdem præsentes ad singula quæq; loca deferri, volumus, & etiam declaramus, quòd earum transumptis, etiam impressis manu alicuius Notarij subscriptis, ac sigillo alicuius Prælati munitis eadem prorsus fides adhibeatur, quæ adhiberetur si originaliter forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ reuocationis, cassationis, irritationis, annullationis, vacuationis, decreti, mandati,

iniunctionis, derogationis, voluntatis, & declarationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo, quingentesimo, sexagesimo sexto. Sexto Idus Februarij, Pontificatus Nostri Anno Secundo.

Cæ. Gloriertus.

H. Cumyn.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

Anno à Natiuitate Domini Millesimo quingentesimo sexagesimo septimo, indictione decima, die vero decimaseptima mensis Februarij, Pontificatus sanctissimi in Christo patris, & D. N. D. Pij Papæ quinti Anno secundo, retroscriptæ literæ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Cancellariæ apostolicæ, & in acie campi Floræ per nos Antonium Clerici, & Io. Andream Rogerium præfati S. D. N. Papæ Cursores.

Scipio de Octauianis Magister Cursorum.

CONSTITVTIO S. D. N. D. PII DIVINA Prouidentia Papæ V. per Dominos Medicos obseruanda.

Pius Papa V. Ad perpetuam rei memoriam.

Vpra Gregem Dominicum nostræ vigilantiæ diuinitus creditum, vigilis speculatoris, pro vt nobis desuper conceditur, exercentes officium, ad ea per quæ Animarum saluti cum diuini nominis gloria consuli valeat, libenter intendimus, vt Christi fideles post Baptismum in peccata lapsi, per sacramentum Pænitentiæ Deo reconcilientur. Sane cum Infirmitas corporalis nonnunquam ex peccato proueniat, dicente Domino languido, quem sanauerat, vade noli amplius peccare, ne quid deterius tibi contingat, ac propterea prouide fe. re. Innocentius iij. predecessor noster Medicis preceperit, vt cum eos ad ægrotos vocari contigerit, ipsos ante omnia moneant, vt animarũ Medicos vocent, ne cum eis hoc in extrema ægritudine constitutis suadetur, in

desperationis articulum incidant. Nos igitur volentes hoc tam salutare praeceptum nulla temporis praescriptione aboleri, sed semper obseruari, constitutionem praefatam auctoritate Apostolica tenore presentium innouamus, & hac nostra in perpetum valitura constitutione statuimus, & decernimus; quòd omnes Medici cum ad Infirmos in lecto iacentes vocati fuerint, ipsos ante omnia moneant, vt idoneo Confessori omnia peccata sua iuxta ritum S. R. E. confiteantur, neq; tertio die vlterius eos visitent, nisi longius tempus infirmo Confessor ob aliquam rationabilem causam, super quo eius conscientiam oneramus, concesserit, & eis per fidem confessoris in scriptis factam constiterit, quod infirmi, vt praemittitur, peccata sua confessi fuerint. Cõiunctos vero, ac omnes familiares, & domesticos infirmi in Domino rogamus, & monemus. vt de infirmitate Parochum certiorem faciant, ac tam Parochus, quàm coniuncti, & familiares praefati infirmum ad confessionem peccatorum suadeãt, & inducant. Quod si qui Medicorũ praemissa non obseruauerint, vltra paenas in dicta constitutione contentas, quas incurrere declaramus, perpetuò sint infames, & gradu Medicinae, quo insigniti erant, omnino priuẽtur, & à Collegio, seu vniuersitate Medicorum eijciantur, ac paena etiam pecuniaria arbitrio Ordinariorum, vbi deliquerint mulctentur. Et vt haec omnia inuiolabiliter obseruentur, volumus, & eadem auctoritate praecipimus, & mandamus, vt nullus posthac vbiq; locorum in Medicina doctoretur, aut ei quomodolibet medendi facultas à quouis collegio, & vniuersitate cõcedatur, si omnia in prẽsenti nostra constitutione contenta medio eorum iuramẽto coram Notario publico, & Testibus obseruare in eorum manibus, vel Ordinarij iurauerint, & de huiusmodi iuramento in priuilegio, seu licentia medendi specialis mentio fiat. Quod si collegia, & vniuersitates prefatae non recepto à promouendis iuramento huiusmodi, eosdem ad gradum praedictum promouerint, aut eisdem medendi licentiam praestiterint, poenam priuationis facultatis alios vlterius doctorandi incurrant. Mandantes in virtute sanctae obedientiae omnibus, & singulis Venerabilibus fratribus, Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, & Episcopis quatenus in Ciuitatibus, & Dioecesibus proprijs praesentes nostras literas publicari faciant, ac iuramentum praedictum à Medicis iam promotis, seu licentiam medendi habentibus, omnibus iuris remedijs exigant, neq; aliquos ad medendum in Ciuitatibus, & Dioecesibus praedictis admittant, nisi eis constiterit eosdem iuramentum huiusmodi praestitisse, & contumaces, & iurare, ac iuramentum huiusmodi iam praestitum exhibere recusantes, gradu Medicinae, & omnibus priuilegijs eisdem Medicis tam coniunctim, quàm diuisim eis, & eorum cuilibet concessis per quosuis etiam Romanos Pontifices priuent, ac ab ingressu Ecclesiae arceant, donec resipuerint. Non obstatibus praemissis, Priuilegijs, Indultis, literis Apostolicis, quibusuis personis, collegio, & Vniuersitati, sub quibusuis verborum formis, & tenoribus concessis. Quae omnia quo ad effectum validitatis constitutionis nostrae, tantum reuocamus,

cassamus, & annullamus, & omnes Principes seculares, ac alios Dominos, & Magistratus temporales, rogamus, requirimus, & obsecramus per viscera misericordiæ Iesu Christi eisdem in remissionem peccatorum nihilominus iniungentes, quod in præmissis omnibus eisdem Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, & Episcopis assistant, & suum fauorem, & auxilium præstent, ac contrafacientes pœnis, etiam temporalibus afficiant. Volumus autem quòd præsentes literæ in Cancellaria, & acie Campi Floræ publicentur, & inter constitutiones extrauagantes perpetuò valituras conscribantur, Et quia difficile foret præsentes ad singula queq; loca deferri, volumus, & etiam declaramus, quod earum transumptis, etiam Impressis manu alicuius Notarij subscriptis, ac Sigillo alicuius Prælati munitis eadem prorsus fides vbicunq; adhibeatur, quæ presentibus adhiberetur si forent exhibitæ, vel ostensæ. Datam Romæ Apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris Die 8. Martij. M. D. LXVI. Pontificatus Nostri Anno Primo.

Cæ. Glorierius.

Anno à Natiuitate Domini Millesimo Quingentesimo Sexagesimo Sexto Indictione Nona Die vero XI. Mensis Martij, Pontificatus sanctissimi in Christo Patris, & D. N. D. Pij Diuina prouidentia Papæ Quinti, Anno primo retroscriptæ literæ, seu breue affixæ, & publicatę fuerunt in valuis Cancellariæ Apostolicæ, & acie Campi Floræ per me Camillum cherubinum Apostolicum Cursorem.

Scipio de Octauianis Magister Cursorum.

BVLLA CONFIRMATIONIS, ET NOVAE concessionis priuilegiorum omnium Ordinum Mendicantium.

CVM CERTIS DECLRATIONIBVS Decretis, & Inhibitionibus S. D. N. D. Pij Papæ V. Motu proprio.

PIVS Episcopus Seruus Seruorum Dei. Ad perpetuam Rei memoriam.

Esi Mendicantium ordines, qui sedulum in vinea Domini quotidiè exhibere non cessant famulatum, summo semper studio (etiam dum in minoribus essemus) amplexi sumus: ad summi tamen Apostolatus apicem (meritis licet imparibus) diuina fauente clementia assumpti, dum id mente recolimus, facere non possumus, quin eos propensiori charitate, & paterno affectu amplectamur: ac exinde pro suis sanctis studijs, honestisquè laboribus, proquè salute animarum, ab Apostolica Sede (cuius continuè pacem, & dignitatem ordines ipsi fortiter tutati sunt) tàm spiritualia, quàm temporalia subsidia, ornamentaquè acceperint, & accipiant, quibus & sancta sua officia, ac vitam suam regularem faciliùs, atque expeditiùs exequi, & transigere possint: & cæteræ religiosæ personæ, ordinesquè alij, exemplo ipsorum promptiores, alacrioresq; ad sua officia persoluenda reddãtur. Hinc est: quod nos attendentes, plerosq; ex venerabilibus fratribus nostris Archiepiscopis, & Episcopis, qui eosdem ordines præcipuè tamquam fructiferos in agro domini palmites, & colere, & adiuuare deberent, non solùm id exequi negligere, verum etiam Concilij Tridentini decretis in prauum sensum retortis, eos, & eorum quemlibet varijs afficere incommodis, & perturbationibus, eorumq; priuilegijs non modicum afferre grauamen, conantur.

Quidam enim Episcopi (vt accepimus) nolunt admittere quosdam regulares ad prædicationem, etiam in suis Ecclesijs faciendam, quamuis de eorum habilitate ad hmõi opus exercendum, habeant bonum testimonium a suis superioribus.

Alij vero volunt, vt nedum semel, sed etiam pluries in anno coram ipsis, vel eorum Vicarijs prædicatores præsententur, ac pro licentia prædicandi (quam nõ nisi in scriptis dare volunt) aliquid quandoq; exigunt.

Alij etiam Episcopi, maximam regularibus iniuriam irrogare videntur, dum præter ordinem, & veterem consuetudinem, absque vlla ratione quosdam reijciũt, & quosdam (pro eorum libito) admittunt ad prædicationem huiusmodi habendam in locis suæ diœcesis.

Quorundam etiam locorum ordinarij, quosdam Religiosos probos viros, & idoneos (etiam a suis superioribus approbatos) ad confessiones audiendas admittere nullo modo volunt.

Quidam ex eis volunt, non solum singulis annis, sed etiam pluries in anno, in aliquibus partibus eosdem confessores sibi præsentari.

In aliquibus vero oppidis tam Episcopi, seu eorum Vicarij, quàm presbyteri Curati nolunt, vt fratres mendicantes vocati ad audiendas confessiones infirmorũ (maximè si infirmitas est grauis) aut etiam sanorum in priuatis illorum domibus, vel alibi, præterquam in suis Ecclesijs, aut Monasterijs possint accedere.

Nonnulli etiam audent Confessores Monialium (qui pleno Iure subsunt regularibus) examinare, cum tamen id minimè per Concilium decernatur, sicut & de fratribus, qui sunt audituri confessiones aliorum fratrum.

Qui etiam in aliquibus partibus nituntur asserere, seu facere, ne quisquam infra annum possit sacram Eucharistiam in Ecclesiis mendicantium recipere, neq; etiam moniales tertiarias nuncupatas suorum ordinum (vt aliqui asserunt) in aliquibus partibus fieri, cum tamen solum in Paschate (quoad seculares dumtaxat) iuxta priuilegia summorum Pontificum prædecessorum nostrorum eisdem ordinibus concessa id obseruari debeat.

Alij vero Episcopi, seu eorũ Vicarij audent ad eorum libitũ, dare licentiã quibuscunq; Monasteria Monialium etiam sanctæ Claræ ingrediendi, etiam si regularium curæ subdita sint.

Quidam vero sub prætextu exquirendi voluntates puellarum, ante professionẽ earum volunt eas extrahere a monasterijs, & per longum tempus alibi detinere, ipsasq; puellas, seu nouitias de plerisq; rebus interrogant, neq; necessarijs, neq; in decreto Concilij Tridentini desuper contentis, ex quibus non modica potest oriri occasio scandali.

Alij vero plériq; noluerunt, quosdam regulares aliarum diœcesum sacris ordibus initiare ac etiam a sui ordinis Prælatis approbatos, admittere nolunt.

Aliqui vero singulis dominicis diebus in suos Parrochianos ad sonum campanæ excommunicationem promulgant vt non possint interesse missis, concionibus, & diuinis officijs, nisi in propria parochia.

Alij vero ipsis prohibent, vt omnino in alijs Ecclesiis (etiã requisiti) nõ celebrẽt.

Alij verò in aliquibus partibus in eorum Ecclesiis conciones sacræ scripturæ, & sermones pro mortuis haberi nolunt: & si aliquid ipsis relictum fuerit, vt ab ipsis missæ dicantur, vel alia officia pro mortuis celebrentur, ipsis sibi ea vsurpant, dicentes, quod ipsi ea exequi non possunt, quia ipsi sunt pastores.

Alij vero sub excommunicationis latæ sententiæ, & exilij per decenniũ a diœcesi pœna, inhibuerunt ne missæ in eorum Ecclesiis celebrentur, in diebus festiuis, antequam rector Parochialis Ecclesiæ celebrauerit.

Alij ẽt nolũt, vt dũ prædicatio in Ecclesia Cathedrali habetur, alibi prædicetur,

Ac insuper in quibusdam locis omnem ordinem, & quietem perturbant, dum controuersias, iandiu sopitas, & extintas super præcedentia excitarunt, & vbi nullæ erāt, pepererūt, dū pro arbitrio, et volūtate eorū, hos illis præferræ voluerūt.

Quidam etiam Episcopi volunt regulares a cura animarum excludi, & illam solis præsbyteris secularibus committi.

Quidam vero quartam funeralium extendere volunt etiam ad missas, legata, & alia quæcunq; quæ domibus regularium relinquuntur.

Alij autem volunt quartam partem omnium eorum, quæ etiam pro ornamento ecclesiæ, palliorum, planetarum, cortinarum, pannorum, & eorum etiam, quæ pro victu fratrum relinquuntur.

Aliqui etiam in quibusdam partibus etiam volunt, vt non solum ius sepulturæ solui consuetum, quod semper soluitur neq; denegatur sed etiam omne illud, quod Ecclesijs ordinum ad eorum libitum partes dant, quando sepeliuntur ibidem defunctorum corpora, id totum curatis etiam de nouo soluatur, instanter conantur; impedientes ne aliter corpora defunctorum, ad Monasteria fratrum deferantur, vnde in hoc maximè tam partes, quam ipsos fratres grauari contingit.

Aliqui vero etiam ex locis mendicantium, qui curam habent animarum, volunt pro seminario decimas exigere, ac in casu retinentiæ etiam pignus exigunt.

Alij autem præfatos fratres, ac moniales sub eorum cura degentes subsidium regium persoluere cogunt, cum multæ earundem monialium vix habeāt pro earum victu, & vestitu necessaria vitæ.

Alij etiam in quibusdam partibus pauperes mendicantes eleemosynas petere prohibent pro eorum dumtaxat substentatione, & si inuenerint eos panem, vel aliquid aliud simile amore Dei sibi collatum portantes, quandoq; ab eis auferre minātur, afficientes eos graui iniuria, & contumelia.

Nōnulli vero Episcopi, vel capitula canonicorū pauperes mēdicātes tam fratres, quàm moniales suorum ordinum, tam de redditibus bonorum, si quæ habent, quā de possessionibus, vineis, agris, & alijs suis bonis quibuscunq; non solùm largitione fidelium sibi concessis, sed etiam aliàs iustis de causis ab eis acquisitis, ac pecunijs emptis sibi decimas, ac primitias alijs respectiuè soluere cogunt.

Alij autem ausi sunt inquirere, & processus facere contra aliquos regulares, intra claustra delinquentes, vel de quorum delictis aliqua erat suspitio, non expectata aliorum superiorum censura.

Alij vero Episcopi monialium monasteria ingredi, & illa ingrediendi licentias suis concedere, & aduersus illas procesus formare, ipsorum ordinum superioribus irrequisitis, præsumunt.

Aliqui etiam dominium temporale super moniales habere prætendunt.

Nonnulli vero frequentissimè reguleres citant, & iurisdictioni suæ subijcere tentant, ac eorum conuentum occupant, ipsos expellendo, ac in ipsos iurisdictionem, vel potestatem excercent.

Aliqui vero, ipsos carceribus (absque causæ cognitione) mancipant, ac manibus, pedibusq; laborant, vt regulares mendicantes suæ ditioni subijciant, & vsq; adeo se intromiserunt in gubernatione conuentuum, & in correctionibus fratrum, vt Prouincialibus, & Generalibus nullus amplius videatur relictus locus, aut vlla iurisdictio.

Aliqui autem, conuentuum Priores, & Guardianos rationes, & computa facere cum syndicis conuentuum huiusmodi prohibent.

Fratres quoq; qui ad Episcopos huiusmodi recursum habent, a Prioribus, & Guardianis præfatis castigari, & puniri interdicuntur.

Inhibent quoq; superioribus ordinum, ne faciant processus conra fratres, ac in ipsos imperium, & brachium seculare exercent.

Alij vero, ipsos extra claustra degentes sub eorum protectione recipiunt, eosq; sic permanere permittunt, eosq; etiam inuitis suis superioribus detinent.

Aliqui vero, bonorum ipsorum fratrum tanquam ad eos (si extra claustra defuncti fuerint) spectantium, possessionem occupare præsumunt, & ad habitum religionis reuersis, sua bona consignare nolunt.

Ac etiam vniones a sede prædicta, aut aliàs rite factas, de beneficijs Ecclesiasticis impediunt, & sibi relaxari debere volunt, & contradictores excommunicationis gladio feriunt.

Alij verò regulares campanas diebus festiuis pulsare, vel eodem tempore, quo ipsi celebrant, missas celebrare nolunt.

Aliqui etiam pro licentia danda ædificandi quandam domum regularem, triginta, vel quadraginta ducatos exigere, non erubuerunt.

Alij verò eos mortuorum corpora associare, alij autem illos cum Parocho similia munera subire, non permittunt: nisi maior canonicorum pars interuenerit.

Alij verò mortuorum officia in regularium Ecclesiis peragi nolunt, nisi cum ipsorum præsentia, & ipsorum moniales, vel alias personas etiam si in earum funere Parochus interuenire non deberet, sepelire probibent, nisi ipsi Parocho prius certum quid solutum fuerit; & si aliquem, ipsi sciuerint, in regularium Ecclesiis, sepulturam elegisse, eum (vt dicitur) non ante ad illas deferre sinunt, quam ad Parochi Ecclesiam delatum, inibiq; officium peractum fuerit.

Postremò verò, testamenta sine præsbyterorum præsentia fieri, probibent, & si quid ipsis regularibus relictum fuerit id asserentes contra Concilij Tridentini canones esse, reuocare omnino procurant.

AC propterea volẽtes, p̃missis, ac alijs similibus excessib⁹, & grauaminib⁹, ex nostri pastoralis officij debito prouidere, attẽdẽtes ẽt, illos, qui onus diei, & æstus tã in prædicationibus, q̃ in cæteris spiritualibus munerib⁹ quotidie sustinẽt, nisi etiã aliquãtisper subleuẽtur, facile fore, vt oppressi, a suis officijs omnino desistãt, ne imposterũ eis aliquod inferat̃ grauamẽ, Cõcilij Tridẽt. hmõi decreta quorũ falsa, seu minus vera intelligẽtia p̃missa irrepserũt, quorũq; declaratio nõ nisi ad nos spectat,

modo, et forma infrascriptis, declarãdũ censuimus. Nos igit Motu proprio, nõ ad alicuius instantiã, sed de mera deliberatiõe, & ex certa scientia nostris, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, declaramus Canonẽ Sessionis xxiiij. cap iiij. per quem omnibus regularibus, etiam in suorum ordinum Ecclesijs, contradicente Episcopo prædicationis officium interdicitur; Mendicantium ordinũ fratres huiusmodi; quando a suis Generalibus, vel eorum ministris prouincialibus, ad id deputati fuerint, non comprehendere, neq; eos afficere posse. Imò volumus quod in suis Ecclesiis quando eis placuerit licitè, & absq; vllo impedimento, vel contradictione, etiam Episcopi, (nisi ipse prædicauerit) prædicare possint. Quod vero in Sessione xxiij. cap. xv. circa confessiones a regularibus non audiendas statuitur: hoc etiam dictorum ordinum fratres, a præfatis suis Generalibus, vel ministris Prouincialibus ad audiendas confessiones vtriusq; sexus Christifidelium approbatos (vt præmittitur) minimè comprehendat. ita vt à confessionibus audiendis, tam intra eorum Ecclesias, & domos, quam extra, minimè prohibeantur, super hoc literas felicis recordationis Pauli Papæ iiij. etiam prædecessoris nostri, concedentes eisdem fratribus mendicantibus regularibus obseruantiæ, posse confessiones secularium personarum, etiam infirmarum, etiam extra domos, & monasteria sua, & vbilibet audire, approbando, & de nouo concedendo. Statuimus etiam quòd ille qui semel in vna diœcesi admißus per Episcopum fuerit, semper in eadem diœcesi habeatur pro admisso, nec amplius examinari, vel præsentari, in dicta diœcesi debeat, tam quo ad prædicationes faciendas, quam quo ad confessiones audiendas, nec aliquid pro prædictis exigi, vel recipi debeat. Confessores verò monialium quæ degunt sub cura regularium ab ordinario examinari nolumus, quemadmòdum neque etiam fratres si debeant audire confessiones aliorum fratrum examinari debent. Lectores insuper ex eisdem fratribus, & in theologia graduati qui cum licentia suorum superiorum ad gradum admissi fuerint, cum de ipsorum doctrina ambigendum non sit, tam confessiones audituri, quàm prædicationis munus subituri ab Episcopis minimè examinentur. Cumq; inhonestum sit: quemlibet in alienam messem falcẽ inijcere, cumq; monialium monasteria non nisi de Episcopi, vel superioris licentia, & in casibus necessarijs, aliquis ingredi præsumat, in Sessione xxv. Cano. v. prohibetur, hoc tantum in illis monasterijs locum habere volumus, quæ ordinarijs ipsis pleno iure subsunt in quibus, in casibus neceßarijs, ipsi dare licentiam possint, & non in alijs monasterijs. Ita vt in præfatis monasterijs, quæ ordinarijs ipsis pleno iure non subsunt, ipsi ordinarij illa ingredi non possint, prout in regulis earum, seu de iure statuitur, & eis aliquos proceßus aduersus moniales ipsas, seu fratres huiusmodi, propterea, seu aliàs ipsorum ordinum superioribus irrequisitis, quoquomodo formare, aut facere, poße, omnino, prohibemus; ita vt aliquam iurisdictionem, seu aliud quodcunq; dominium, in moniales, & fratres huiusmodi, respectiuè habere, exercere, aut exequi, nullatenus possint, aut debeant; imo illas & illos, omnes, ab eorum superioritate, dominio, & iurisdictione, & potestate, eximimus, & liberamus, put eis conceßum

Declarãtur aliqua decreta Concilij Tridentini.

Mendicãtes in suis possunt prædicare ecclesiis absq; aliqua cõtradictiõe.

Confessiones tam intra domos quam extra audire poßunt.

Admißus semel in vna diœcesi non tenetur amplius examinari, vel præsentari in eadem.

Confeßores monialium & fratrum, nec examinari, nec præsentari tenẽtur.

Lectores aut graduati examinari non tenẽtur.

Quid de ingreßu monasteriorũ monialium quo ad Episcos & de licentia ingrediẽdi non dãda. Proceßus aduersus moniales vel fratres, Episcopi facere nõ poßunt.

est per sua priuilegia, a sede præfata obtenta, & ita præfatæ moniales, ac fratres sint exclusi a superioritate, & iurisdictione ordinariorum respectiuè hmôi, vt ẽt in illarum, vel illorum syndicis, aut procuratoribus deputandis, vel in disponendis illorum facultatibus, vel alia sibi nõ cõpetentia facienda, vllatenus nõ se intromittãt. nec etiã ordinarij ipsi, regulares præfatos citare, & iurisdictioni suæ subijcere, ac eorum conuentus occupare ipsos ab eis expellẽdo, ac in ipsos iurisdictionem aliquam, & potestatem exercere; (vt præmittitur) aut ipsos carceribus mancipare, & cõtra eos aliquid aliud facere possint vt suæ ditioni subijciantur, neq; etiam se intromittant vllo pacto, aut aliqua ratione in gubernatione conuentuum tam fratrum, quàm monialium huiusmodi, & illorum correctionibus, sed omnia ista, & alia necessaria ad correctionem, & gubernatianem fratrum, aut monialiũ huiusmodi, & eorum generalibus, ac ministris, seu Prouincialibus, vel alijs eorum, aut earum respectiue superioribus, etiam ratione computa faciendi cum syndicis conuentuum huiusmodi, omnino relinquantur; nec vllo modo in præmissis, & alijs, fratres & moniales huiusmodi tangentibus Ordinarij prædicti per se, vel alios se intromittant. Fratres quoq; si contigerit, eos ad huiusmodi ordinarios recursum habere, a præfatis Generalibus ministris, seu Prouincialibus, Prioribus, Guardianis, & alijs superioribus, castigari, & puniri posse, & debere; neque ipsos ordinarios præfatis superioribus ordinum huiusmodi vllatenus inhibere, quinimò præfatos superiores processus contra fratres suos, & moniales huiusmodi, quando opus fuerit circa delictorum inquisitionem, vel castigationem facere posse; decernimus, inuocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachij secularis. Inhibemus etiam ipsis ordinarijs, ne fratres extra claustra degentes, sub eorum protectione recipiant, eosque inuitis suis superioribus detineant. Prohibemus quoq; eisdem ordinarijs, ne aliquo modo se intromittant in bonis dictorum fratrum extra claustra suorum monasteriorum pro tempore degentium, siue decedentium; & quamuis in habitu siue absq; habitu moriantur, volumus quod eorum bona mobilia, & immobilia, ad ordinẽ, quem professi sunt pertineant disponenda, iuxta constitutiones, seu ordinationes præfatorum ordinum; neq; illa ordinarij præfati occupare præsumant, imò huiusmodi, & ad habitum religionis reuertentium bona omnia monasterijs ipsis, cùm ea quæ acquirit monachus de iure monasterio acquirantur, pertinere etiam decernimus. Ac ipsis ordinarijs, ne quascunq; vniones etiam perpetuas a sede prædicta, vel aliàs vt præfertur hactenus factas, & pro tempore faciendas de beneficijs Ecclesiasticis, seu illorum fructibus, quin suum sortiantur effectum impediãt, omnino etiam prohibemus; & censuras Ecclesiasticas, & alias pœnas per eos in contradictores pro tempore latas, nullius esse roboris, vel momenti, similiter decernimus, & declaramus. Insuper volumus quòd præfati regulares, quibus cura animarum inest, possint per se ipsos iuxtà suorum superiorum ordinationem, aut alios Vicarios, seu Capellanos seculares, ipsorum regularium nutu amouibiles, ab eis deputatos, & ab Ordinario pro idoneis nominatos, & approbatos, præfatam

Episcopi iurisdictionem vel superioritatẽ ĩ fratres vel mõiales nõ habẽt, citare nõ possunt, nec conuẽctus occupare.

Episcopi nõ se intromittãt in gubernatiõe cõuẽtuũ fratrum vel mõialiũ

Regulares habentes recursũ ad Episcopos possũt a suis superioribus puniri.

Episcopi non recipiãt fratres extra claustra degẽtes sub ptectiõe suã inuitis supiorib.

Bona regularium decedẽtiũ ĩ habitu, siue extra habitũ ad ordinẽ quẽ pfessi sũt ptineãt.

Episcopi non impediant vniões beneficiorum.

Regulares possunt exercere curam animarum.

curam exercere; neq; in eorum deputatione, vel amotione, neq; alicuius partis fructuum consignatione, pro præfatis Capellanis, seu Vicarijs secularibus, si per tales curam exerceri cōtigerit, Episcopi vllo pacto se intromittant. Prohibemus insuper eisdem ordinarijs, ac alijs quibuscunq; personis, ne impediant ipsos fratres quando eis placuerit, tam in diebus dominicis, seu festiuis, aut alijs totius anni temporibus, campanas pulsare, & etiam tempore quo ipsi celebrauerint, missas celebrare, necnon mortuorum corpora associare, & illa per fratres ipsos, quando in ecclesiis suis præfatis delata fuerint, etiam absq; præsentia rectorum ecclesiarū huiusmodi sepeliri facere, ac officia mortuorum huiusmodi peragi posse, necessariãq; præsentiam Rectorū, aut aliorum clericorum, quin infirmi liberè sua possint condere testamenta minimè esset; ac ipsos regulares legata, aut quæuis alia sibi in testamentis relicta, exigere, & obtinere posse; neq; aliquod ius in contrarium esse, decernimus, & declaramus. Volumus etiam, quòd puellarum deo dicandarū, an scilicet coactæ, vel seductæ fuerint, examen faciendum, non nisi infra quindecim dies, postquam, iuxta Concilium Tridentinum, Episcopi, vel eorum Vicarij requisiti fuerint, fieri possit; quibus elapsis, amplius in hoc illis se intromittere non liceat; cuius occasione nec Episcopus, nec eius Vicarius intra septa monasteriorum ingrediantur, sed stent ante cratem ferream, & interrogationes, alias, quam eas, quæ præfatum Concilium Tridentinum iubet, eis fieri omnino prohibemus; ac similiter volumus, quod puellæ, seu nouitiæ ipsæ; ad alias interrogationes respondere minimè teneantur. Sessionis vreo xxiij. cap. viij. neminem nisi a proprio Episcopo ordinari posse statuens; in regularibus locum non habere omnino declaramus; ita quod fratres huiusmodi præfatos etiam sacros ordines, a quolibet Antistite gratiam, & cōmunionem Apostolicæ Sedis habente; (Ordinarij loci minimè requisita licentia) in locis, seu domibus fratrum huiusmodi, aut alibi, recipere possint. Et insuper Sessionis xxij. decretum, per quod populum sæpe ad suas ecclesias, saltem dominicis, & maioribus festiuis diebus, conuenire debere monet insequendo: volumus quòd fratribus mendicantibus huiusmodi, non solùm prohiberi nō possit, ne missas, & alia, diuina officia faciant in eorum ecclesiis, verùm etiam in quibuscunque alijs, vbi celebrari missas solitum est, etiam ipsis non vocatis, seu ad id requisitis, celebrare valeant. Ac etiam quod conciones, & lectiones sacræ scripturæ, & sermones pro mortuis, etiam in ecclesiis suis facere, ac eleemosynas pro celebrandis huiusmodi missis, & alijs diuinis officijs peragendis, si eis illas donari, seu relinqui contingat, recipere, nec non missas, & diuina officia huiusmodi, etiam in diebus dominicis, vel festiuis, etiam antequam Rector Parochialis ecclesiæ celebrauerit, celebrare, & facere; & quando eis videbitur, etiam si tunc in Ecclesia cathedrali prædicetur, prædicare, ac etiam quicunque vtriusq; sexus Christifideles, totius anni tempore illas, & illa in ecclesiis fratrum huiusmodi, audire possint, ipsiq; Christifideles vllatenus desuper molestari, aut impediri per locorum Ordinarios, seu rectores Parochialium ecclesiarum, aut alios quoscunq; si in cathe-

Possunt campanas pulsare, missas celebrare mortuorum corpora associare.

Quomò nouitię sint examinandæ ante professionem ab ordinarijs.

Regulares a quocūq; Episcopo ordinari possunt.

Quod fratres missas ī festiuis diebus celebrare posśūt in quibuscūque ecclesiis & antequā rector Parrochialis celebret.

Celebrare possunt etiā antequā celebretur in parrochiali.

Prædicare possunt etiā si in cathe-

drali prædicetur. *In diebus festiuis omnes Christifideles audire poßunt missas in ecclesiis fratrum.* *Satisfaciunt præcepto ecclesiæ.* *Poßuntque infra annum sacramentũ Eucharistiæ a regularib⁹ sumere.* *Interdicta suspendũtur in festiuitatib⁹ sanctorũ ordinum, et in alijs ad quæ habent priuilegia.* *Cõtrouersiæ de præcedentia dirimãt.* *Regulares ad curã animarũ admitti debent.* *Quarta funeralium non soluenda.* *Nec quartã nec partẽ aliquã eorũ q̃ fratribus relinquuntur*

vllo pacto, causa, vel occasione non valeant, seu debeant, sed præfati Christifideles audiendo missas, & alia diuina officia in ecclesiis fratrum huiusmodi diebus dominicis, aut festiuis, præcepto ecclesiæ de illis audiendis, satisfecisse censeantur. Ipsique Christifideles, sacramentum Eucharistiæ, (resurrectionis Dominicæ festiuitate dumtaxat excepta) sumere, eisque illud per fratres huiusmodi administrari valeat, nec ad aliud faciendum per locorum Ordinarios, aut ecclesiarũ Rectores præfatos, seu alios quoscunq; (illorum licentia minimè requisita) etiam sub censuris ecclesiasticis, & alijs pœnis, cogi, vel compelli possint, seu debeant, etiam decernimus, & declaramus Et licet in Sessione xxv. cap. vij. caueatur, ꝙ censuræ, & interdicta ecclesiastica etiam a locorum ordinarijs promulgata, mandante Episcopo, a reegularibus in earum ecclesiis publicari debeant, tamen si tempore celebrationis alicuius ex festis sanctorum ordinum eorundem, ac aliàs in aliјs festiuitatibus iuxta eorumdem ordinum priuilegia Apostolica, interdictum huiusmodi emanauerit, illud in præfatis festiuitatibus, & earum octauis suspendimus. Controuersias autem omnes de præcedentia, quæ eadem Seßiones xxv. cap. vero xiij. per Episcopum terminari mandantur, non nisi durantes, per illum dirimi, finitas autem, nullo pacto innouari posse statuimus. Cumq; licet cap. xij. Seßionis xxv. statuat, quod in domibus virorum, seu mulierum, quibus animarum personarum secularium cura imminet, nulli etiam ad nutum amouibiles, inibi deputetur, nisi de ordinarij consensu, ac præuio examine huiusmodi præcedente; ad curam hmõi admitti posse omnino volumus præfatos regulares. Quartam autem funeralium de qua Seß. xxv. cap. xiij. nequaquam soluere teneantur monasteria, quæ a quadraginta annis citra fundata existunt, postquam Concilium ipsum loquitur tantum de monasterijs ante annos quadraginta fundatis, quæ ipsam quartam soluere consueuerunt, & vbi solui consueuit, id tantum ceræ, & aliorum, quæ in aliquibus partibus deferri contigerit, tempore quo defunctorum corpora ad sepulturam deferuntur, non autem de Mißis, seu legatis, vel alijs fratribus ipsis, seu monialibus hmõi relictis, aut aliàs quomodolibet donatis solui debet. Sicq; intelligi Concilij decretum, quo ad quartam hmõi soluendam debere decernimus. Vbi vero non est consuetudo soluendi quartam hmõi, de nullo suprascriptorum solui debere declaramus. Nec ad quartam, seu aliam partem omnium eorum, quæ etiam pro ornamento ecclesiæ, palliorum, planetarum, cortinarum, pannorum, & aliorũ quæ dictis ecclesiis relinqui, vel dari contigerit, etiam si pro victu fratrum aut aliàs relinquantur, aliquid contribuere teneantur. Ac etiam ius sepulturæ solui tantùm consuetum curatis, & non aliquid aliud eis solui debeat; quamuis partes ad earum libitum ecclesiis ordinum hmõi, seu eorum fratribus, alia quæcunq; tribuant seu eleemosynas elargiantur quando sepeliuntur ibidem corpora mortuorũ hmõi, nec propterea impediri debeant, quin possint defunctorum corpora præfata ad eorum ecclesias tumulanda deferri facere: Inhonestum quoq; esse cen entes, Mendicantium ordines ad aliquorum onerum contributionem teneri, illos, illorũq; loca

etneantur tribuere. Ius sepulturæ soluendum.

loca etiam si curam animarum habeant, ac quæcunq; beneficia illis vnita, ad contributionem pro seminario, aut decimarum aliquarum solutionem; immo illos, & eorum domos, monasteria, beneficia, & loca quæcunq;, & ab illis quomodolibet, dependentia, & eorumq; possessiones, vineas, agros, & prata: ac alia bona quecunq;, tàm ad ipsos, quam ad moniales præfatas etiam largitione fidelium, seu aliàs iustis de causis ab eis acquisita, ac pecunijs empta. vel aliàs quomodolibet pertinentia, minimè teneri: illosq; & illas, a quibuscũq; decimis, primitijs, quartis, medijs, & alijs fructuum partibus, necnon subsidijs charitatiuis, etiam per nos concessis, ad quorũcunq; etiam Regum, Principum & Dominorum temporalium instantiam, quacunque etiam vrgentissima, & de necessitate exprimenda causa, ac etiam alijs quibuscunque oneribus, tàm ordinarijs, quam extraordinarijs: etiam ratione fructuum, olerum virgultorum, lignorum, beneficiorum, & aliarum quarumcunque rerum tàm pro victu, quàm vestitu, aut aliàs sibi necessariarum quomodolibet etiã auctoritate Apostolica nunc, & pro tempore impositis, ita vt penitus, & omnino ad alicuius rei contributionem minimè teneantur, omnino eximimus & liberamus: illosq;, & illas, ad illos, et illa, etiã si seculares, & aliæ personæ quæcunq; in eas exigendi possessione fuerint, minimè teneri debere volumus: nec sub cap. xij. sess. xxv. compræhendi posse, vel debere decernimus.

Mendicãtes curã animarum habentes nõ tenentur ad alitur ad aliquam contributionẽ pro seminario.

Decimas aut subsidia minime soluere tenentur.

Quod vero de vsu quæstarũ eleemosynarum auferendo loquitur Sessionis xxi, cap. viiij. id ad mendicantium ordines nullo modo referri posse, vel debere; etiam decernimus quin potius cùm ex eleemosynis huiusmodi viuere cogantur eis id facere, liberum omninò esse declaramus. Quoniam verò ex nimia Episcoporum sibi irrogata auctoritate ipsi personas regulares suæ iurisdictioni subijcere omnino student, ac decreto Concilij præfati Sessionis xxv. cap. viiij. edito, quo cauetur, quòd si regularis intra claustra existens, & extra ea ita notoriè deliquerit, vt populo scandalosus sit, termino ab Episcopo præfigendo, a suo superiore omninò puniatur; sin minus, ab ordinario delinquentes puniri possint confisi varijs, indebitisque grauaminibus regulares affliciant: Ordinarios præfatos aliquid contra regulares in claustris degentes hmôi quouis prætextu. occasione, vel causa innouare non posse, vel debere: nec aliquos processus contra ipsas personas regulares formare, aut facere posse volumus: nisi propter manifestum scandalum, & suorum ordinum superioribus prius consultis, & negligentibus: alioquin, omnia, & singula; contra præmissa facta, & gesta; ac facienda in futurum, pro nullis, & infectis habeantur. Licentia verò pro construendis domibus regularibus quæ. 3. cap. xxv. Sessionis nisi de Ordinarij licentia construi prohibentur: gratis omnino dari, & nõ nisi legitima subsistente causa (superioribus explicanda) illas recusari posse, necnon fratres præfatos (etiam solos) mortuorum corpora associare, Ac mandatum in die Cœnæ Domini fieri solitum, in ecclesiis, seu domibus fratrũ

Eleemosynas petere possunt.

Regulares delinquentes a suis superioribus puniantur.

Episcopi contra regulares processus facere non possunt.

Licẽtias pro construendis domibus gratis dare debent.

cuiuslibet ordinis prædictorum, solemniter facere, & prædicta die prædicare hora qua eis videbitur: nec per locorum ordinarios, aut rectores ecclesiarũ seu alios quoscunq; prohiberi posse, etiam decernimus, & declaramus. Mandantes etiam vniuersis locorum ordinarijs, ne mortuorum officia agere Rectores parochialium in ecclesiis ipsorum fratrum (contra illorũ volũtatẽ) permittãt. Ac moniales dictis fratribus subditas, vel personas sepulturam in eorum ecclesiis eligentes (nulla soluta Parocho portione) sepelire, vel si fratres ad mortuorum corpora associanda vocati fuerint, illa absque fratrum huiusmodi præsentia sepeliri facere, audeant, vel præsumant. Cumquè maximè deceat, liberam esse cuiusuis testantis voluntatem, prauum illum vsum, paruo adhuc tempore (vt præfertur) introductum, per quem testamenta absq; presbyterorum præsentia fieri interdicuntur, omninò abrogamus. Postremò quod ca. xiij. Sess. xxv. cautum fuit, quod omnes scilicet tam clerici quàm regulares quicunq; ad publicas processiones vocati, accedere compellantur: id quo ad fratres præfatos de illis tantum processionibus intelligi volumus, ad quas secundum consuetudinem antiquam locorum, soliti sunt accedere: vel quæ pro bono pacis Ecclesiæ, vel pro victoria contra infideles indicuntur: quod etiam de illis conuentibus (qui collegia nuncupantur) minimè intelligi volumus, in quibus fratres sub arctiori clausura degunt, ita vt nec in choro cantent nec ad mortuos accedant: sed tantùm studijs, & lectionibus vacent. Preterea si fortè inter Episcopos, vel collegia, aut capitula, vel alias quasuis personas, & præfatos fratres seu moniales, aut eorum aliquos, super præmissis, vel aliquo eorum coram quocunq;, seu quibuscumque iudicibus, etiam causarum palatij Apostolici Auditoribus, ac sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus tàm in Romana Curia, quàm extra eam, vbilibet lis, seu lites respectiuè pendeant: nos litem, seu lites, & causam, vel causas huiusmodi ad nos aduocamus; ac illam, & illas, quarum statum, ac nomina, & cognomina iudicum, & collitigantium, præsentibus haberi volumus pro sufficienter expressis, cassamus, & extinguimus, ac partibus ipsis perpetuum silentium desuper imponimus. Ac insuper vt facilius præmissa omnia illibata persistant, omnia, & singula priuilegia, immunitates, indulgentias, facultates, libertates, indulta, dispensationes, fauores, & gratias, quæ decretis Concilij Tridentini aliàs quàm vt superius est dictum, concessum, & declaratum, non contrariantur expresse eisdem fratribus, necnon monialibus quibuscunque, & sororibus tertij ordinis prædictorum ordinum respectiuè ordinibus, ac illorum ecclesiis domibus, & personis, etiam viuæ vocis oraculo in genere, vel in specie tàm per reco. me. Eugenium iiij. Sixtum iiij. Leone x. Paulum iij. ac dictum Paulum iiij. & Pium etiam iiij. quàm alios quoscunque Romanos Pontifices etiam prædecessores nostros, ac nos, & eandem quomodolibet concessa, confirmata, & innouata: necnon nostras, &

Mandatũ in die cœnæ domini facere, & prædicare possunt.

Portio non soluenda pro sepultura monialium vel aliarum personarum.

Abrogatur vsus faciendi testamenta absq; presbyterorum presentia.

Ad quas ꝑcessiones cõpelli possint regulares.

Fratres, qui sunt in collegijs ad nullas tenentur ire.

Aduocatio, & extintio litium super aliquo præmissorum.

Cõfirmãtur, et de nouo cõceduntur omnia priuilegia quæ decretis concilij Tridẽtini

prædecessorum nostrorum, at alias quascunq; desuper confectas literas, quarum omnium tenores, ac eorundem prædecessorum nostrorum nomina, et alia de necessitate exprimenda, ac si de verbo ad verbum, (nihil penitus omisso) & forma in illis tradita obseruata, inserti forent; etiam præsentibus pro sufficienter expressis haberi volumus, auctoritate Apostolica tenore præsentium perpetuò approbamus, & confirmamus, illisquè perpetuæ, & inuiolabilis firmitatis robur adijcimus, eaq; perpetuis futuris temporibus inuiolabiliter obseruari debere, ac fratribus superioribus, & personis ordinum huiusmodi, necnon alijs quibuscunq;, quos illa concernunt, suffragari debere, seu posse volumus. Necnon priuilegia, immunitates, facultates, libertates, indulta, dispensationes, exemptiones, fauores, & gratias tàm spirituales, quàm temporales, modo, & forma quibus concessa sunt, etiam per viam communicationis, & extensionis, actiuè, & passiuè inter se, & alios quoscunq; ordines respectiuè, de nouo concedimus: illaq; omnia, & singula ad domos, & loca quæcuoq; dictorum mendicantium ordinum, & monialium quarumcunque, ac sororum de tertio ordine nuncupatarum in congregatione viuentium dictorum ordinum, (vt præfertur) hactenus recepta, & imposterum recipienda, Necnon eorum personas, & bona, etiam si priuilegiorum, & aliarum gratiarum præfatorum auctentica originalia, propter temporis antiquitatem, uel varias Vrbis ruinas, deperdita existant (dummodo de eis aliàs legitimè constet) extendimus, & ampliamus. Et sic in præmissis omnibus & singulis per quoscunq; iudices & personas quauis auctoritate fungentes, etiam Cardinales, & Auditores præfatos, sublata eis, & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & diffiniri debere: necnon quicquid secus super his a quoquam quauis auctoritate scienter vel ignoranter contingerit attentari, & irritum, & inane decernimus. Quocirca dilectis filijs nostro prædicatorum Cardinali Protectori, & sancti Hieronymi Generali ordinum ac curiæ causarum Cameræ Apostolicæ etiam Generali Auditori, nunc & pro tempore existentibus, per Apostolica scripta motu simili mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut vnus eorum per se, vel aliũ seu alios, præsentes literas, & in eis contenta quæcunque, vbi & quando opus fuerit, ac quoties pro parte corundem fratrũ, aut monialium, vel alicuius eorũ fuerint desuper requisiti, solemniter publicantes, eisquè in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant (auctoritate nostra) præsentes, et in eis contenta, huiusmodi firmiter obseruari, ac singulos quos literæ ipsæ concernũt, pacificè frui & gaudere, non permittentes eos, vel aliquem eorum desuper, contra præsentium tenorem per quoscunque (etiam locorum ordinarios) quomodolibet indebite molestari, contradictores quoslibet et rebelles, per censuras et pœnas ecclesiasticas, aliaq; opportuna iuris remedia (appellatione postposita) cõpescẽdo, legitimisq; super his habẽdis, seruatis processibus, cẽsuras, &

expresse non contrariãtur aliàs quam superius est dictum concessum, & declaratum.

De nouo conceduntur.

Iudices assignantur.

pœnas ipsas (ẽt iteratis vicibus)aggrauãdo, & interdictũ eccleasticũ appon ẽ do, inuocato ẽt ad hoc (si opus fuerit) auxilio brachij sæcularis. Nõ obstãtibus præmissis, & alijs Apostolicis, necnõ in prouincialibus, & synodalibus Cõcilijs editis, generalibus, vel specialibus, cõstitutionibus, & ordinationibus apostolicis, ac ẽt iuramento, cõfirmatione apostolica, vel quauis firmate alia roboratis, statutis, & cõsuetudinibus, priuilegijs quoq;, indultis, & literis Apostolicis eisdẽ Episcopis, vel quibusuis alijs personis sub quibuscũq; tenoribus, & formis, ac cũ quibusuis ẽt derogatoriarũ derogatorijs, alijsq;, efficacioribus, & insolitis clausulis, irritãtibusq;, & alijs decretis in genere, vel in specie; ẽt Motu simili, ac aliàs quomodolibet cõcessis, approbatis, & innouatis. Quibus omnibus, ẽt si pro illorũ sufficiẽti derogatione de illis, eorumq; totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & indiuidua, nõ aũt per clausulas generales idẽ importantes, mentio, seu quæuis alia expressio habẽda, aut aliqua alia exquisita forma; ad hoc seruãda foret, tenores hmõi ac si de verbo ad verbũ (nihil pœnitus omisso) & forma in illis tradita obseruata, inserti forent: præsentibus pro sufficiẽter expressis, & insertis habẽtes; illis aliàs in suo robore permãsuris, hac vice dũtaxat, specialiter, & expreßè derogamus. Necnõ oĩbus illis, quæ in literis cõfirmationis, & innouationis, priuilegiorũ eorundẽ. aliàs per eosdẽ Paulũ iiij. & Piũ ẽt quartũ prædecessores nostros prædictos, ordini fratrũ minorũ hmõi concessorũ, cõcessum est, nõ obstare cõtrarijs quibuscũquæ. Aut si loco eũ ordinarijs, vel quibusuis alijs cõmuniter, vel diuisim ab Apostolica sit sede indultũ, quod interdici, suspẽdi, vel excõmunicari nõ possint per literas Apostolicas, nõ facientes plenã, & expressam, ac de verbo ad verbũ de indulto hmõi mẽtionẽ. Et quia difficile foret, earundẽ præsentiũ literarũ notitiã ad quascunque personas peruenire, & vbique illas prȩsentare, ẽt motu, & scientia similibus volumus, & decernimus, quod trãsumptis earundẽ præsentiũ literarum, (etiã per impreßionẽ factis) manu alicuius Notarij publici subscriptis, aut sigillo alicuius personæ in dignitate ecclesiastica cõstitutæ sigillatis, quẽadmodũ adhiberetur præsentibus literis originalibus (præsentarẽtur vbique) adhibeatur tã in iudicio quã extra illud, plena, & indubitata fides. Nulli ergo omnino hominũ liceat, hãc paginã nostræ declarationis, prohibitionis, exẽptionis, liberationis, inhibitionis, suspensionis, statuti, decreti, mãdati, abrogationis, auocationis, cassationis, extinctionis, impositionis, approbationis, confirmationis, adiectionis, cõcessionis, extensionis, ampliationis, voluntatis, et derogationis infringere, vel ei ausu temerario cõtraire. Si quis aũt hoc attentare præsumpserit, indignationẽ omnipotentis Dei, ac beatorũ Petri, & Pauli apostolorũ eius se nouerit incursurũ. Dat. Romæ apud S. Petrũ anno Incarnationis Dominicȩ millesimo quingentesimo sexagesimo septimo, decimo septimo Kl. Iulij. Pont. Nostri Anno Secundo.

Cæ. Glorierius.

H. Cumyn.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

BVLLA S. D. N. D. PII DIVINA PROuidentia Papæ Quinti.

Extenſionis, omnium Priuilegiorum ordinibus Mendicantium.

PER S. SANCTITATEM CONCESSORVM

cum eorum noua conceſſione.

Pro congregatione Caſinenſi alias Sanctæ Iuſtinæ de Padua ordinis S. Benedicti & alijs ordinibus & congreg. in ea nominatis.

PIVS EPISCOPVS Seruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.

X ſupernæ diſpoſitionis arbitrio gregi dominico præſidentes, inter curas multiplices, quas ex miniſterio noſtri paſtoralis officij nobis incumbere cenſemus, illam per quam perſonarum quarumlibet, earum præſertim, quas ſub ſuaui religionis iugo, ſedulum in dies altiſſimo famulatum exhibere conſpicimus, ſtatui & quieti rite conſulitur, libenter amplectimur, ac vt perſonæ ipſæ idem exoptantes à nobis gratias & fauores reportaſſe lætentur, grato intendimus animo, ac in his noſtri paſtoralis officij partes fauorabiliter impartimur, prout temporum qualitate penſata, id perſpicimus in domino ſalubriter expedire. Nuper ſiquidem a nobis emanarunt literæ tenoris ſubſequentis.

PIVS EPISCOPVS SERVVS SERVORVM Dei ad perpetuam rei Memoriam.

ET ſi mendicantium ordines, &c. ET deinde pro parte dilectorum filiorum Canonicorum regularium Ordinis ſancti Auguſtini Congregationis Lateraneñ. & ſancti Saluatoris, ac ſanctæ Crucis Colimbrieñ. & Monachorum ſancti Benedicti Congregationis, & ordinũ Caſſineñ. Montis Olíueti Vallíſumbroſe, necnon etiam Congregatioñ. Ciſtercieñ. & Cartuſieñ. necnon ſancti Hieronymi Hiſpaniarum, ac Camalduleñ. et Fratrum Militiæ Ieſu Chriſti

eorum exemplari tum doctrina, ac verbi Dei prædicatione aliasque summis eorum laboribus, & studijs animarum salutem, ac sanctæ Sedis Apostolicæ dignitatis, & auctoritatis augmentum hactenus semper procurauerunt, & in dies circa hoc tam laudabile ministerium magis, ac magis versari non cessantes sibi fauente superni numinis auxilio suauissimum cunctisq; fidelibus gratissimum suæ probitatis, & diligentiæ latius diffundunt odorē, pariterq; in vinea domini laborare non desinunt, ac proinde eos aliqda ratione indignos censeri non posse quin ipsi quoq; gratiarum facultatum priuilegiorum, & aliorū præfatis fratribus Mendicantibus concessorum participes fieri, necnō Monasteria etiam Monialium, & alia Loca quæcunq; ad gratias facultates priuilegia, ac alia in eisdem præinsertis literis contenta quæcunq; extendi, ac illis gaudere debeant. Quare pro eorundem Canonicorum, Monachorum, & fratrum parte nobis fuit humiliter supplicatum vt eorum statui, et tranquillitati consulentes eos, & eorum singulos necnon suorum ordinum, & Congregationum Monasteria, etiam Monialium, ac domos, & loca alia quæcunque ad declarationes statuta exemptiones voluntates prohibitiones approbationes extensiones, & decreta, ac alias gratias facultates, & priuilegia quæcunq; prædictis fratribus Mendicantibus concessa prædicta, ita vt illis omnibus, & singulis æque, & pariformiter absque vlla penitus differentia frui, & gaudere possint, & debeant extendere, & quatenus opus sit illa eis de nouo concedere aliasq; sibi desuper opportune prouidere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur qui omni qua fieri potest ratione commodiori personarum quarumlibet præsertim Deo dicatarum animi quietem sinceris exoptamus affectibus, singulos Canonicos Monachos, & fratres prædictos a quibusuis censuris, & pœnis Ecclesiasticis quauis occasione latis si quibus innodati existunt ad effectum præsentium dumtaxat consequendum harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes huiusmodi supplicationibus inclinati Canonicos, Monachos, & fratres prædictos si professionem regularem iuxta eorum statuta, & laudabiles consuetudines ac priuilegia, & indulta eis concessa emiserint respectiue illorumq; Monasteria, etiam Monialium necnon domos, & loca alia quæcunq; ad singula declarationes statuta, & immunitate a contributione ratione Seminariorum pauperum clericorum iuxta ordinationem dicti Concilij Tridentini erigendorum, & instituendorum necnon subsidiorum Apostolica auctoritate pro tempore impositorum ac questuatione eleemosynarum dumtaxat exceptis, exemptiones, voluntates, prohibitiones, approbationes, extensiones, decreta, & alia quæcunque, gratias, facultates, & priuilegia eisdem fratribus Mendicantibus vt præfertur concessa, & facta ac alia in præinsertis literis contenta, & inde secuta quæcunque dicta auctoriiate Apostolica tenore præsentium perpetuò extendimus, & ampliamus illosque declarationibus statutis exemptionibus voluntatibus pro-

Extēduntur priuilegia Mendicantiū ad alios regulares.

bibitionibus, approbationibus, extensionibus, decretis, & alijs gratijs facultatibus, & priuilegijs huiusmodi pariformiter, & absque vlla pœnitus differentia prout dicti fratres Mendicantes vtuntur potiuntur, & gaudent, ac vti potiri, & gaudere poterunt liberè, & licitè vti, potiri, & gaudere posse atque debere illaque omnia, & singula sibi eorumque Monasterijs domibus, & locis huiusmodi eorumque superioribus, & personis quibuscunque, quas illa cōcernunt, & pro tēpore concernent, suffragari necnō modo, & forma quibus prædictis fratribus Mēdicātibus cōcessa & facta sūt, cōcessa factaq; esse, nec nō ad singula Monasteria domos & loca quæcunque dictorū Canonicorum, Monachorum, & fratrum, necnon Monialium Congregationum, & ordinum prædictorum in congregatione viuentium extensa, & ampliata censeri, sicque in præmissis omnibus, & singulis per quoscunque Iudices, & personas & Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales ac causarum Palatij Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate & auctoritate iudicari, & diffiniri debere, necnon quicquid secus super his a quoquam quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari, irritum & inane decernimus. Quocirca venerabilibus fratribus, & dilectis filijs eiusdem Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus dictorum ordinum, & congregationum huiusmodi respectiue nunc, et pro tempore Protectoribus per Apostolica scripta mandamus quatenus ipsi vel duo aut vnus eorum per se vel alium seu alios præsentes literas, & in eis contenta quæcunque vbi, & quando opus fuerit ac quoties pro parte eorumdem Canonicorum Monachorū, & fratrum aut Monialium huiusmodi vel alicuius eorum fuerint desuper requisiti, solemniter publicantes eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes faciant auctoritate nostra præsentes & in eis contenta huiusmodi firmiter obseruari ac singulos quos literæ ipsæ concernunt, pacifice frui, & gaudere non permittentes eos vel aliquem eorum desuper, tam contra præsentium literarum, quam præinsertarum tenorem per quoscunque, etiam locorum ordinarios quomodolibet indebite molestari, Contradictores quoslibet, & rebelles per censuras, et penas Ecclesiasticas aliaque opportuna iuris remedia appellatione postposita cōpescendo, legitimisque super his habendis seruatis processibus, censuras & penas ipsas etiam iteratis vicibus aggrauando, & interdictum Ecclesiasticum apponendo, inuocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachij secularis. Non obstantibus præmissis, & alijs Apostolicis necnon in prouincialibus, et Synodalibus Concilijs æditis generalibus vel specialibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac etiam iuramento, confirmatione, Apostolica vel quauis firmitate alia roboratis statutis, et consuetud. priuile-

Deputātur indices super obseruatione priuilegiorū

& alijs decretis in genere vel in specie etiam Motu proprio ac aliàs quomodolibet concessis approbatis, & innouatis, quibus omnibus etiã si pro illorũ sufficienti derogatione de illis eorũq; totis tenoribus specialis specifica, expressa, et indiuidua, non autẽ per clausulas generales idem importantes mentio seu quæuis alia expressio habẽda aut aliqua alia exquisita forma adhoc seruãda foret, tenores hmõi præsentibus pro expressis habentis, illis alias in suo robore permansuris, hac uice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus contrarijs quibuscunq;. Aut si locorũ Ordinarijs vel quibusuis alijs cõmuniter vel diuisim a prędicta sit Sede idultum quod interdici suspendi vel excõmunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenã, & expressam ac de verbo ad verbum de indulto hmõi mentionẽ. Et quia difficile foret earũdem præsentiũ notitiã ad quascunq; personas peruenire, et vbique illas præsentare, etiã dicta auctoritate nostra volumus, & decernimus quod transumptis illarũ etiã per impressionẽ factis manu alicuius Notarij publici subscriptis, siue sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ sigillatis, prout eisdẽ præsentibus adhiberetur si p̃ntarẽtur, vbiq; adhibeatur tã in iudicio quã extra illud plena, & indubitata fides. Nulli ergo omnino hominũ liceat hanc paginã nostræ absolutionis, extensionis, ampliationis, & decreti infringere vel ei ausu temerario contrarie. Si quis aũt hoc attentare præsumpserit, indignationẽ omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apospolorum eius se nouerit incursurum. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ M D LXVII. decimoseptimo Kal. Septembris. Pont. Nostri Anno Secundo.

D. Balbus.

NOS Ioannes *Miseratione diuina Episcopus Portuensis S.R.E. Cardinalis Moronus nuncupatus & protector congregationis Casinensis, alias S. Iustinæ de Padua ordinis & regulæ S. Benedicti, omnibus & singulis præsens impressum transumptũ literarũ Apostolicarũ nouæ concessionis, extensionis et voluntatis S. D. N. Pij Papæ V. pro congregatione prædicta Casinensi et alijs itidem in eo nominatis, visuris, lecturis pariter et audituris, notũ facimus et in verbo veritatis attestamur, qualiter, uisis et lectis originalibus eiusdẽ S.D.N. literis plumbatis, quarũ suprascriptũ est exẽplum typis excußũ, factaq; diligenti collatione, inuenimus ipsas originales literas ad verbum cũ hoc impresso exẽplo conuenire et concordare. In quorũ omniũ fidem et testimoniũ, ad instantiã R. P. D. Marci Mirandulani congregationis prædictæ Procuratoris Generalis in Vrbe, has præsentes nostras attestationis literas, etiã imprimi et nostri soliti sigilli, quo in similibus vtimur, impressione cõmuniri et per Notariũ pub. infrascriptũ subscribi fecimus. Dat. Romæ in Palatio nostræ solitę residentiæ: Anno a Natiuitate Dñi 1567. Indictione decima, Die vero 18. Nouembris, Pontificatus eiusdem S. D. N. Pij Papæ Quinti. Anno Secundo.*

BREVE SANCTISS. D. N. PII. V.
Super declaratione Ordinum Mendicantium.

PIVS PAPA V.

Ad perpetuam Rei memoriam.

OMANVS Pontifex, tam vniuersalis Christianæ, quam singularum eius Religionum præcipuus defensor, omnibus illarum incõmodis pro sui pastoralis officij debito libenter occurrit, & eorum indemnitati salubribus, iuxta temporũ, morumq; exigentiam, declarationibus, & alijs remedijs cõsulere solet opportunis. Sane licet dilecti filij omnium Mendicãtium ordinum fratres a contributione Seminarij Clericorum in qualibet Ciuitate iuxta eiusdem Concilij formam erigendi per Tridentini Concilij decreta eximantur: Nosq; inter alia eisdem Mendicantium ordinum fratribus concessa priuilegia, eos & eorum quemlibet tam a Seminarij hmõi contributione, quam subsidio quomodolibet, necnon decimis quibuscunq;, & certis alijs oneribus Apostolica auctoritate similiter exemerimus, & liberauerimus, eosq; ad illorum omnium contributionem, nullo vnquã tempore cogi & compelli posse decreuerimus: Cum tamen, sicut non sine animi nostri molestia nuper accepimus, nonnulli locorum Ordinarij, & forsan in Prouincialibus Cõcilijs, eo forsan sub prætextu, quod ordinum Mendicantium fratres hmõi di bona stabilia ex indulto seu dispensatione apostolica ritinere possunt, & propterea Mendicantes re vera non sint, eos ad Seminarij subsidij, Decimarum, & aliorum onerum huiusmodi cõtributionem cogere forsan præsumpserunt, & in dies præsumunt, in graue ipsorum ordinum grauamen, & præiudicium nõ modicum. Nos animo reuoluentes eos ex fructibus bonorum huiusmodi varias Reipublicæ Christianæ vtilitates afferre, cum ex ipsis varios Magistros & Doctores manuteneãt, ex quorum Doctrina ipsorum fratres Nouitij eruditi postmodum effecti, gregem Dominicum prædicationibus suis, consilijs, cõfessionibus, orationibus, alysq; innumeris pietatis operibus iuuent, & pascant, eorumque domos non minus, imo magis, quam ea quæ per Ordinarios erecta sunt Seminaria, vocari posse, & propterea Mendicantium nomen amittere nullo modo debere. Volentes idcirco omnem dubitandi materiam amputare, omnes & singulos Mendi[illegible]dinum fratres hmõi, ac eorum

Tollitur occasio dubitã

duntaxat cõſequendũ, harũ ſerie abſoluentes, & abſolutos fore cenſentes, nec-
Auocatio, et extinctio litium & causarum super præmiſſis. nõ quarũcunq; litiũ, & causarũ corã quibusuis iudicibus, & vbicunq; quomodolibet pendentiũ ſtatus, & merita, nominaq;, & cognomina iudicũ, & collitigantiũ, necnõ quorũcunq; priuilegiorũ, indultorũ, exemptionũ, & immunitatũ eorundẽ ordinũ Mendicantiũ fratribus hactenus quomodolibet conceſſorũ, tenores præſentibus pro expreſſis habentes, lites quoque, & cauſas præfatas, vt præfertur, pendentes ad Nos harũ ſerie auocantes, illasq; penitus extinguẽtes, & collitigãtibus hmôi perpetuũ ſuper præmiſſis ſilentiũ imponentes. Motu proprio non ad ipſorũ fratrũ, vel alicuius eorũ Nobis ſuper hoc oblatæ peti

Qui ſint ordines Mendicantium. tionis inſtantiã, ſed ex certa noſtra ſcientia, ac de Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine, oẽs & ſingulos Quatuor Mendicantiũ Ordinũ, vz. Sancti Dominici, et Sancti Frãciſci, ac Eremitarũ Sancti Auguſtini, necnõ Carmelitarũ, & quos ẽt recenſeri volumus Seruorũ Beatæ Mariæ nominibus cõprehenſos fratres,

Declaratio, & extenſio priuilegiorũ & ſtatutorũ & aliorum, omnium de mendicantibus loquentium. eorũq; domus, Monaſteria, & loca, ẽt ſi in cõmuni propria bona tam mobilia, quã immobilia, & ſtabilia, ac alia quæcunq; poſſederint Mendicantiũ vocabulo, & omnibus, & ſingulis Mendicantiũ priuilegijs eis quomodolibet cõceſſis, vti poſſe, & debere, nec ſuper præmiſſis vllo vnquã tẽpore moleſtari poſſe auctoritate Apoſtolica per præſentes ſtatuimus, & declaramus: ac tam Concilij Tridẽtini, quã omnia, & ſingula alia decreta, ſtatuta, ordinationes, priuilegia & iura de Mẽdicantibus loquẽtia ad oẽs, & ſingulos ordines præfatos, eorũq; domos, & loca, ẽt propria bona in cõmuni tamen retinẽtes extendimus, et ampliamus, illaq; de illis loqui ẽt auctoritate præfata per easdẽ præſentes declaramus. Ac inſuper eisdẽ Ordinarijs, & quibusuis alijs tam Eccleſiaſticis, quã

Præcipit omnibus ne præfatos ordines ratiõe ſeminarij, ſubſidij, decimarum, & aliorũ onerũ moleſtent, et ſi quid ſuo, aut ſui predeceſſoris tempore exactũ eſt reſtituãt. ſecularibus, quauis auctoritate fungẽtibus, in virtute Sanctæ obedientiæ, & alijs arbitrio noſtro moderandis pœnis ſimiliter per præſentes mandamus, vt ſi quid per eos tam noſtro, quã prædeceſſoris noſtri tẽporibus, tam ratione Seminarij, ſubſidij, & decimarũ, quã aliorũ onerũ hmôi exactũ fuit, id totũ eisdem fratribus, omni mora, & dilatione poſtpoſitis reſtituant, deſtrictius hinibentes eisdẽ locorũ Ordinarijs, cæterisq; perſonis tam Eccleſiaſticis, quã ſecularibus, quauis auctoritate fungentibus, et cuiusuis dignitatis, gradus, & cõditionis exiſtentibus, ne eosdẽ Mendicantiũ ordinũ fratres præfatos, bona hmôi retinentes quouis prætextu ſuper Seminarij, ſubſidij, & decimarum cõtributione moleſtare, inquietare, vel perturbare audeant, vel præſumant.

Præſentes literę de ſurreptione &c. notari nõ poſ Decernentes quoque, præſentes literas nullo vnquam tempore de ſubreptionis vel obreptionis vitio, aut intentionis noſtræ, vel quopiã alio defectu notari, vel impugnari nullatenus poſſe, minuſue ſub quibusuis ſimiliũ, vel diſſimilium gratiarũ reuocationibus modificationib. limitationib. reſtrictionib. & alijs contrarijs diſpoſitionibus tã per Nos, quã ẽt ſucceſſores noſtros quomodolibet, ac cũ quibusuis ẽt derogatoriarũ derogatorijs, alijsq; efficacioribus, & inſolitis clauſulis, irritantibusq; decretis pro tẽpore factis, & faciendis, quorũcunque tenorũ exiſtant includi, ſed illis nõ obſtan. in ſuis robore, & efficacia perſiſte-

re, et quoties illæ emanabũt, toties in pristinũ statũ restituas repositas, & plena rie reintegratas, ẽt sub Datũ, ẽt per ipsos eligẽda de nouo cõcessas esse, et ita in cõmutabilis voluntatis, & intentionis nostræ esse: & ad hoc, vt perpetua firmitate subsistãt, vim validi, & efficacis contractus inter sedẽ Apostolicã, & præfatorũ ordinũ Mendicantiũ huiõi fratres habere debere. Sicq; per quoscũque Iudices, & Cõmissarios quauis auctoritate fungentes, ẽt causarũ palatij apostolici Auditores, ac Sanctæ Rom. Eccl. Card. sublata eis, & eorũ cuilibet quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari debere, irritũ quoque, & inane, quicquid secus super his a quoquã quauis auctoritate scienter, vel ignorãter cõtigerit attentari. Quocirca dilectis filijs Curiæ causarũ Cameræ Apostolicæ generali Auditori, necnõ quarũcunq; tam cathedralium quã Collegiatarũ ecclesiarũ Decanis, Præpositis, Archipresbyteris, Archidiaconis, Thesaurarijs, & quibusuis alijs in eisdem Ecclesijs dignitates obtinentibus, vbilibet, & in quibuscunq; Regionibus, terris, & locis existentibus per pñtes Motu simili mandamus, quatenus ipsi & eorum quilibet per se, vel alium, seu alios præsentes literas, & in eis contenta quæcunque, vbi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte dictorum fratrum, vel alicuius eorum fuerint requisiti solemniter publicantes, eisq; in premissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra eosdem fratres, & eorum singulos præmissis omnibus pacifice frui, & gaudere, non permittẽtes eos, vel eorum quempiam super illis quomodolibet indebite molestari. Contradictores quoslibet, & rebelles per sententias, censuras, & pœnas ecclesiasticas, aliaq; opportuna iuris & facti remedia appellatione postposita compescendo. Et nihilominus legitimis super his habendis seruatis processibus, sententias, censuras, & pœnas ipsas etiam aggrauando, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij secularis. Non obstan. fe. re. Bonifacij Papæ viij prædecessoris nostri de vna, & Concilij generalis de duabus dietis, dummodo vltra tres dietas quis vigore præsentium ad iudicium non extrahatur, & alijs Apostolicis, necnon in Prouincialibus, & Synodalibus Concilijs editis specialibus vel generalibus constitution. & ordinatio. ac quibusuis etiã iuramento confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & literis Apostolicis sub quibuscũq; tenoribus, & formis, ac cum quibusuis ẽt derogatoriarũ derogatorijs alijsq; efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusq;, & alijs decretis in genere, vel in specie, ẽt motu simili, & ex certa scientia, ac Apostolicæ potestatis plenitudine, ac alias quomodolibet, ẽt concistorialiter concessis, approbatis, confirmatis, & sæpius innouatis. Quibus omnibus etiam si de illis, illorumq; totis tenoribus specialis specifica,

sit & q̃ vim validi, & efficacis cõtractus inter sedẽ apostolicam, & præfatos ordines habeant.

Iudicum deputatio.

Per ipsos iudices, vel de corũ mãdato potest hoc Breue solemniter & efficaciter publicari.

Huic Breui nihil vnquã obstare põt.

alias in suo robore permansuris, hac vice duntaxat specialiter, & expresse derogamus, contrarijs quibuscunque. Aut si aliquibus communiter, vel diuisim ab Apostolica sit sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint, per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Volumus autem quod præsentium transumptis manu alicuius notarij publici subscriptis, aut alicuius prælati, vel in dignitate Ecclesiastica constituti, sigillo munitis eadem prorsus fides adhibeatur, quæ eisdem præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Quodque eædem præsentes in Valuis Cancellariæ Apostolicæ, & Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, necnon in acie Campi Floræ per aliquem ex cursoribus nostris publicentur, & inter Extrauagantes constitutiones perpetuo valituras conscribantur: ac postquam publicatæ fuerint, plenam, & indubiam fidem faciant, necnon omnes & singulos illas concernentes perinde ligent, ac si essent personaliter intimatæ.

Fides adhibenda transumptis, manu Notarij, aut personæ in dignitate ecclesiastica constitutæ, sigillo munitis.

Hoc Breue perpetuo valiturum, inter Extrauagantes conscribitur.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris Die Prima Octobris. M D. LXVII. Pontificatus Nostri Anno Secundo.

Io. Alf. Naldi.

A. Calorius.

ANNO a Natiuitate Domini Millesimo Quingentesimo sexagesimo septimo, Indictione decima, Die vero decima sexta Mensis Octobris, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris, & Domini nostri D. Pij diuina prouidentia Papæ Quinti. Anno eius Secundo, Retroscriptæ literæ in forma Breuis affixæ, & publicatæ fuerunt in retroscriptis locis, vt moris est, per me Alexandrum Astancollum præfati Sanctissimi D. N. Papæ Cursorem.

Idem Cursor.

Philibertus Chappius Magister Curs.

NOs Clemẽs Monilianus miseratione diuina S.R.E. præsbyter Cardinalis de Aracœli nũcupatus, oĩbus & singulis p̃sens literarũ Apostolicarũ cõcessionis, declaratiõis, cõfirmatiõis, et volũtatis Sãctiss. D. PII diuina p̃uidẽtia Papæ Quinti, ĩ fauorẽ Mẽdicãtiũ, impressum trãsumptũ visuris, lecturis, pariter et audituris, notũ facim⁹, et ĩ verbo veritatis attestamur, qualiter cũ supradictis originalib⁹ Apostolicis literis, quas non cassas, nõ abolitas, nec in aliqua sui parte suspectas vidimus, et cũ p̃misso trãsumpto auscultauimus, cõcordat. In quorũ oĩum fidẽ, & testimoniũ ad instantiã R. P. F. Ioãnis de Aguilera ordinis S. Frãcisci de obseruãtia, ac ĩ Rom. Cu. eiusdẽ ordinis Cõmissarii, has p̃sentes nostras attestatiõis literas ẽt imprimi, & nostri soliti sigilli (quo ĩ similibus vtimur) impressione cõ muniri, et p̃ Notariũ infrascriptũ subscribi fecim⁹.

Actũ & Datũ Romæ ĩ ædib⁹ nr̃is Anno a natiuitate Dñi 1567. Indictiõe decima, Die 4 Nouẽbris, Põtificatus eiusdẽ Sanctiss. D. N. Pii Papæ Quinti Anno Secundo.